

Prešernova ul. 30, 2250 PTUJ,
telefon: 787-81-00,
www.tmd-invest.si

TMD INVEST d.o.o.

Podjetje za investicijsko dejavnost, trgovino in storitve

- IZDELAVA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA VSE VRSTE OBJEKTOV
- TEHNIČNO SVETOVANJE
- NADZOR NAD GRADNJO OBJEKTOV

Ptuj, petek,
16. marca 2012
letnik LXV • št. 22
odgovorni urednik:
Jože Šmigoc
cena: 1,30 EUR
Natisnjenih:
12.000 izvodov
ISSN 1581-6257

MCK salon KOPALNIC

Nahajamo se v obrtni coni v Markovcih pri Ptujju
www.mckdoo.si Tel.: 02 754 00 90

CENTRALNE KURJAVE - VODOVODNE
INSTALACIJE - PLINSKE INSTALACIJE
- OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE -
- OBNOVE KOPALNIC -

RADIOPTUJ
89,8•98,2•104,3
www.radio-ptuj.si

Danes priloga
pomlad na deželi

TV OKNO
Katja Koren -
Veš, kaj mislim?

Šport
Boks • Le še 6 kilogramov ...
➔ **Stran 11**

**petkova
izdaja**

še **93 dni** ... **10. maraton** ... **16. JUNIJ**

Letališče Moškanjci pri Ptujju
www.polimaraton.si

Po naših občinah
Gorišnica, Videm
• Upoštevana ni bila niti ena pripomba ➔ **Stran 2**

Po naših občinah
Sp. Podravje •
Neverjetno - razlike so do 500 odstotkov ➔ **Stran 3**

Štajerski **TEDNIK**

Slovenija • Na cestah se je uradno končala zimska sezona

Vulkanizerji imajo polne roke dela

Na cestah se je 15. marca končala letošnja zimska sezona, med katero so policisti po podatkih Generalne policijske uprave zabeležili 366 kršitev, povezanih s pomanjkljivo opremo vozil.

Z včerajšnjim dnevom zimska oprema na vozilih ni več obvezna; izjema so le zimske razmere, do katerih lahko pride tudi v času po 15. marca. Zakon o pravilih cestnega prometa določa, da morajo imeti motorna in priklopna vozila v cestnem prometu predpisano zimsko opremo v času od 15. novembra do 15. marca. Struktura zimskih pnevmatik namreč ohranja pnevmatiko pri nizkih temperaturah dovolj elastično in ji zagotavlja boljši oprijem kot pri letnih pnevmatikah. Predpisano zimsko opremo pa morajo vozila imeti tudi izven omenjenega obdobja, če pride do zimskih razmer. Te nastopijo, ko se sneg oprizema vozišča ali ko je vozišče zasneženo ali polledenelo.

Arhiv STA

Foto: Črtomir Goznik

BiH • 120 kW elektrike s strehe športne dvorane

Talum zgradil prvo sončno elektrarno v BiH

Talum servis in inženiring je uresničil projekt gradnje prve sončne elektrarne v Bosni in Hercegovini. Elektrarno z močjo 120 kW, ki so jo postavili na strehi športne dvorane v Kalesiji pri Tuzli, bodo svečano odprli v ponedeljek, 19. marca.

Kot je poudaril Darko Ferlinc iz Talumove službe za stike z javnostmi, so skupaj z investorjem, podjetjem Eko energija, katerega lastnik je bosanski podjetnik Sadik Fatić, talumovci postavili temelje na področju fotovoltaike v Bosni tako na področju

izvajanja upravnih postopkov, pridobivanja soglasij, obratvalne podpore in financiranja projekta kot izvedbe tovrstne investicije nasploh.

Prve pogovore o projektu so pričeli julija lani, ko so z investorjem opravili informativne stike. Talum servis in

inženiring je s svojim znanjem hitro pridobil zaupanje kot morebitni izvajalec investicije v sončno elektrarno. Na osnovi tega je bil oblikovan paket njihove ponudbe, ki je vključeval izvedbo »na ključ«, vendar z angažiranjem lokalnih izvajalcev. Takšna poteza sledi filozofiji skupine Talum, da je treba delovati družbeno odgovorno in pridobiti tudi zaupanje lokalnega prebivalstva, saj gre za projekt, ki prinaša pozitivne učinke za vse. Odločilno vlogo za pridobitev posla in s tem prve investicije v sončno elektrarno v Bosni in Hercegovini je odigrala ponudba vrhunske tehnične rešitve, možnost črpanja Talumovih izkušenj in finančna varnost naložbe, ki so jo kot pomemben gospodarski subjekt lahko zagotovili, ter predvsem konkurenčnost v primerjavi z ostalimi investitorji.

Ker so se v Talumu zavedali, da bo to prva in zato referenčna elektrarna v državi, so pri iskanju najboljših rešitev izkoristili ves potencial znanja, ki se je nabralo v minulih letih izgradnje ter upravljanja in spremljanja proizvodnje električne energije na šestih elektrarnah, zgrajenih na odlagališču rdečega blata v Kidričevem. Prva sončna elektrarna v BiH je bila uspešno vključena v omrežje 3. marca letos, v skupini Talum pa trdno verjamejo, da gre za projekt, ki s svojimi rešitvami, zasnovano in proizvodnjo predstavlja dober temelj za gradnjo naslednjih elektrarn v Bosni in Hercegovini. Menijo namreč,

da je gospodarsko sodelovanje z Bosno in Hercegovino izjemno pomembno tudi za Slovenijo.

Izvajalci del so bili skupina Talum Kidričevo in Talum servis in inženiring Kidričevo, investitor pa podjetje Eko energija. Slovesnost ob odprtju prve sončne elektrarne v BiH bo v ponedeljek, 19. marca, pomembnega dogodka pa se bodo poleg predstavnikov izvajalcev in investorjev udeležili tudi slovenski veleposlanik v BiH Andrej Grasselli in predsednik uprave Taluma Marko Drobnič z najožjimi sodelavci tega projekta.

-OM

Foto: Verdenik

Prvo sončno elektrarno v BiH je Talum postavil na strehi športne dvorane v Kalesiji pri Tuzli.

Rastemo
17. Flora 11. Poroka 8. Altermed
Vse za vrt in dom Vse za poroko Dih življenja
www.ce-sejem.si Celjski sejem, 16.-18. marec 2012

Spodnje Podravje • Koliko stane priključnina na kanalizacijski sistem

Neverjetno – razlike med občinami do 500 odstotkov

Na Destriku so zaradi odločb z visokimi obračuni priključnin na pravkar zgrajen kanalizacijski sistem začeli pravo vojno. Kot pravi veliko občanov, ki so zgroženi nad zneski (ti segajo od nekaj 100 pa celo tja do 4000 evrov), bi lahko bil znesek priključnine na kanalizacijski sistem nižji, če bi v sprejetem odloku o plačilu komunalnega prispevka nekoliko znižali faktorje in sprejeli olajšave.

Kar nekaj občin je sicer priključnino določalo kar s sklepom občinskega sveta, kjer so določili t. i. pavšal, ki je bil za vse občane enak; praviloma je ta znašal 1000 evrov, v nekaterih občinah stotak ali dva manj, v nekaterih pa stotak ali dva več.

Kakšne bodo razlike med višino priključnine po tem, ko bodo vsi upoštevali odlok o plačilu komunalnega prispevka (v nadaljevanju odlok), za popolnoma enako veliko zemljišče in popolnoma enako neto tlorisno površino hiše/objekta, smo povprašali v osmih občinah. Povsod (razen v dveh občinah, ki odloka še vedno nista sprejeli) so tako izračunali višino priključnine za primer imetnika hiše, velike 150 kvadratov (neto tlorisna površina), na parceli v velikosti 700 kvadratnih metrov (7 arov). Rezultati so pokazali, da so razlike med občinami pri enakem imetju za občane precejšnje.

Gorišnica: 1310 evrov

Med tistimi občinami, ki so še vse do letos od gospodinjstev oziroma občanov pobirale pavšalni znesek (1000 evrov), je bila do nedavnega tudi Gorišnica. Na zadnji seji občinskega sveta pa je župan Jože Kokot povedal, da so imeli inšpekcijski pregled in da so s pavšalnim obračunom naredili prekršek, zato so svetniki morali sklep o plačilu pavšalne priključni-

ne preklicati. Odslej bo tako tudi za obračun priključnine za že obstoječe gradnje veljal kot osnova odlok, ki so ga sicer od sprejetja naprej plačevali le novograditelji. Novo dejstvo je izzvalo nekaj jeze med tistimi svetniki, ki priključka doslej še niso plačali, a jim je župan gladko povedal, da so za to, če bodo morali poslej plačati več za isto zadevo, povsem sami krivi, ker niso plačali prej ...

Sicer, kot je povedal direktor občinske uprave Matevž Cestnik, zdaj pospešeno iščejo rešitev, ki bi jim omogočala, da bi bila cena priključka na kanalizacijski sistem za vse (čimbolj) enaka, do takrat pa občane pozivajo, da naj nekoliko počakajo. „Po odloku obračunana priključnina za vaš primer velikosti hiše in parcele pa bi v naši občini znašala skoraj točno 1310 evrov. Priznana olajšava v naši občini je 15 odstotkov, koristijo pa jo lahko socialno ogrožene in mlade družine. Za ti dve kategoriji je torej znesek priključnine 15 odstotkov nižji od navedenega.“

Videm: 680 evrov

V Vidmu so morali s pavšalnim prispevkom opravičiti hitro po sprejemu odloka, saj se je našlo kar nekaj dovolj nadebudnih občanov, ki so si hitro preračunali, da bodo po odloku plačali precej manj, kot je znašal pavšalni prispevek (1000 evrov). Po pritožbah je tako morala

Po sprejetih odlokih za plačilo komunalnega prispevka je v občinah znesek priključnine na kanalizacijo zelo različen – recimo v Markovcih le 375 evrov, v sosednji Gorišnici pa že kar štirikrat večji.

občina vsem (za nazaj) izdati nove odločbe o ceni priključnine, župan Friderik Bračič pa je povedal, da bo občina zaradi razlik morala v celoti vsem prizadetim občanom, ki so že plačali pavšalno priključnino, vrniti okoli 8000 evrov; nekaterim več, nekaterim le nekaj evrov.

Izračun višine priključnine (zgolj za naselje Videm, saj drugje kanalizacija še ni zgrajena), pa je pokazal, da občan Vidma za enako veliko hišo in parcelo kot v Gorišnici plača le 680 evrov brez olajšave, kar je pol manj kot npr. v Gorišnici. Do dodatne 50-odstotne olajšave pa so upravičene mlade družine.

Dornava: 1591 evrov

V občini Dornava zaenkrat še tišijo fige v žepih in pobirajo pavšalni prispevek v višini 1300 evrov. Po odloku pa bi občani za enako velikost parcele in hiše kot v prejšnjih občinah plačali 1591 evrov. Župan Rajko Janžekovič pojasnjuje, da je višja cena posledica dejstva, da je bila celotna kanalizacijska mreža zgrajena z lastnim denarjem brez nepovratnih sredstev: „Če bi gradili sistem z evropskim in državnim denarjem, bi bil prispevek nižji, saj se ta delež ne sme obračunati pri vrednosti infrastrukture. Za našo občino je jasno, da bi velika večina, če ne kar vsi občani, plačala višjo ceno priključka, če bi ga obračunali po odloku, zato smo se odločili za nižji pavšalni znesek. Upam, da bodo tisti, ki doslej še niso plačali, to storili hitro, kajti če se nam bo zgodilo isto kot Gorišnici, bomo morali takoj začeti obračunavati priključek po odloku in bodo zamudniki plačali še več. Olajšav pa v naši občini ni.“

Markovci: 375 evrov

V občini Markovci je znesek priključnine na kanalizacijski sistem, obračunan

po odloku, daleč najnižji med vsemi anketiranimi občinami, zaračunavajo pa ga od leta 2007. Direktorica občinske uprave Marinka Bezjak Kolenko je povedala, da za hišo neto tlorisne površine 150 m² na sedmih arih zemljišča lastnik plača po odloku le neverjetno nizkih 375 evrov: „Res pa je, da je pri nas večina hiš in parcel večjih od izračunanega primera. Olajšava za mlade družine znaša 50 odstotkov, prav toliko pa tudi olajšava za socialno ogrožene družine. Ti olajšavi se lahko tudi seštejeta, kar pomeni, da mlada in socialno ogrožena družina ne plača nič.“

Podlehnik: 991 evrov

V Podlehniku, kjer kanalizacijo šele dobro gradijo (ena veja že obstaja nekaj let, druga je v izgradnji zdaj), so morali odlok sprejeti po pritožbi občana. Po sprejetem odloku bodo Podlehničani z opisano stavbno in zemljiško nepremičnino za priključek plačali dobrih 991 evrov: „Dejansko je cena priključka enkrat višja, torej 1982 evrov, ampak imajo vsi občani brez izjeme priznano 50-odstotno olajšavo, kar pomeni, da je dejanski znesek za plačilo 991 evrov. Razliko v višini olajšave seveda krijeemo iz občinskega proračuna

kot vse občine, ki priznavajo olajšavo.“

Cirkulane in Žetale: še brez odloka

V občinah Cirkulane in Žetale nepriljubljenega odloka o plačilu komunalnega prispevka sploh še niso sprejeli. Župan Anton Butolen je mirne duše povedal, da so ga sicer pripravili, a je potem, ko je videl, kakšne cifre so prišle za plačila, celotno mapo lepo pospravil nazaj v predal ... „Sicer pa še niti nimamo kanalizacije in s tem odlokom se bomo ukvarjali, ko bo to res potrebno ...“

Cirkulanski župan Janez Jurgec pa je pojasnil, da odloka doslej sploh še niso mogli sprejeti, ker je zasnovan na občinskem prostorskem načrtu: „Tega pa naša občina, ki je nastala šele leta 2007, enostavno nima, kar ni naša krivda. Ko ga bomo dobili, pa bomo lahko sprejemali tudi ta odlok.“

Ptuj: 2100 evrov (ČS Spuhlja in Jezero zastonj)

Na Ptujju je, po pričakovanju, višina priključnine najvišja med naštetimi občinami, pa vseeno ne tako visoka, kot je bilo slišati med ljudmi, češ da je vsaj petkrat višja kot v ostalih občinah. Alen Hodnik iz Javnih služb je preračunal, da bi bila višina priključnine na kanalizacijo (v prihodnje naj bi se na novo zgradila v naselju Grajena in Podvinci) pri enaki velikosti parcele in hiše kot v ostalih občinah 2100 evrov: „Izračun je sicer narejen na podlagi odloka za cono ena, navedeni nasegli pa spadata v cono dve, ki danes nima svojega stroška opremljanja v veljavnem odloku. Za mlade družine in velike družine (z več kot tremi otroki) velja 50-odstotna olajšava, torej gre za polovično plačilo komunalnega prispevka. Plačila komunalnega prispevka pa so v celoti oproščeni prebivalci četrtna skupnosti Spuhlja in Jezero do izteka odškodninske pogodbe (100 % popust).“

Ptuj • S seje kolegija županov Spodnjega Podravja

Solidarna ureditev za področje odpadkov

Na šesti seji kolegija županov Spodnjega Podravja, ki je bila 12. marca v Mestni hiši na Ptuj, je bila v ospredju razprava o podelitvi skupne koncesije za ravnanje z odpadki na tem območju.

V ta namen bo morala vsaka občina sprejeti dva akta: odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki in koncesijski akt z novimi tehničnimi smernicami. Z Inštituta za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor sta se kolegija udeležila dr. Boštjan Brezovar in dr. Žan Oplotnik, ki sta podrobneje predstavila vsebino omenjenih aktov. V občinah naj bi jih sprejeli na novo in po skrajšanem postopku, da bi bili postopki njihovega sprejemanja zaključeni do maja, ko naj bi že tudi objavili skupni razpis za koncesionarja. Tega naj bi izbrali do konca polletja in področje ravnanja z odpadki uredili skladno z veljavno zakonodajo. Koncesija naj bi veljala 15 let. Spremljajoč dokument pa je ocena finančnih posledic.

Največ razprave se je dotikalo časovnega obdobja za podelitev koncesije; v občini Gorišnica bi jo podelili za obdobje petih letih z možnostjo podaljšanja, kar pa je glede na veljavno zakonodajo nemogoče, je bil odgovor predstavnikov Inštituta. Večina županov pa ocenjuje, da je 15 let tisto optimalno obdobje, ki je ekonomsko najbolj sprejemljivo

in racionalno. Glede oblikovanja dveh območij, na osnovi katerih naj bi oblikovali cene odvoza odpadkov, to je do 10 km in nad 10 km, pa je Damjan Napast, višji svetovalec župana občine Kidričevo, predlagal, da se oddaljenost od CERO Gajke naj ne bi upoštevala pri oblikovanju cen odvoza, kar je dodatno pojasnil na primeru občine Kidričevo, ki leži ravno na meji teh desetih kilometrov oddaljenosti. Po predlogu do 10 in nad 10 km bi večina občanov Kidričevega plačevala več za odvoz odpadkov; samo občinsko središče je namreč 200 metrov zunaj območja 10 km. Tudi v občinah, ki so od Gajk oddaljene več kot 10 km, predlagajo podobno, v drugih, ki so bližje, pa o rešitvi z enim območjem brez delitve na dve območji še razmišljajo. Sicer pa naj bi tudi za ravnanje z odpadki vpeljali solidarnostno ureditev, kot se je že zgodilo pri oskrbi z vodo, je bilo slišati.

Mešanih odpadkov vse manj

Na ponedeljkovem kolegiju županov Spodnjega Podravja in njihovih namestnikov je bil tudi govor o količini oddanih

Foto: Črtomir Goznik

Marčevske seje kolegija se je udeležil tudi poslanec Darko Jazbec, ki se v tem trenutku največ ukvarja z mini zdravstveno reformo za vlado v senci, ki temelji na prenosu problemov s terena v politiko, saj te povezave doslej ni videl.

mešanih komunalnih odpadkov, glede na to da naj bi se po novem cena oblikovala po kg. Ali to pomeni, da se bodo odpadki po novem tudi dejansko tehtali, in kako se bo količina dejansko odrazila pri plačilu oziroma kako bodo stimulirani tisti, ki bodo odložili manj mešanih komunalnih odpadkov? Trenutno pravilniki ne omogočajo takšnih stimulacij.

Priporočilo pa je, da se čim več odpadkov sortira že ob izvoru in da se ljudje že pri nakupih odločijo za izdelek s čim manj embalaže. Na tehtanje odpadkov na domačem dvorišču pa bo treba še počakati. Prevzgoja ljudi lahko največ prispeva h kvalitetnejšemu odlaganju odpadkov, stroge sankcije pa imajo lahko negativne učinke še večjega onesnaževanja. V

tem trenutku količina odpadkov še vedno raste, tudi količine ločeno zbranih odpadkov bo treba zmanjšati, opozarja ptujski župan Stefan Čelan, medtem ko se je že zmanjšala količina mešanih komunalnih odpadkov. Trenutno delajo na sortirni liniji v Gajkah v treh izmenah, saj je toliko ločeno zbranih odpadkov.

Župani občin Spodnjega

Podravja so se na marčevski seji seznanili tudi s projekti digitalizacije ptujskih časopisov Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, ki sta jih predstavila direktor mag. Matjaž Neudauer in Milena Doberšek, pod vodstvom katere je knjižnica tudi izpeljala ta projekt. Državno mladinsko gasilsko tekmovanje, ki bo 2. junija na Ptuj, pa sta predstavila mag. Janez Merc in Marjan Meglič, predsednik OGZ Ptuj in predsednik organizacijskega odbora tekmovanja. Ptuj bo državno mladinsko gasilsko tekmovanje gostil po 20 letih. Na Ptuj 2. junija pričakujejo okrog 2000 tekmovalcev oziroma 194 ekip iz 17 gasilskih regij. Organizatorja tekmovanja sta GZ Slovenije in OGZ Ptuj ob veliki pomoči MO Ptuj. Na pomoč pa računajo tudi iz drugih občin na območju Spodnjega Podravja.

Od poslancev se je seje prvič udeležil Darko Jazbec, poslanec Pozitivne Slovenije, ki je povedal, da se poslanci z območja Štajerske sestajajo, in da če bo potrebno, bodo skupaj stopili pri vseh za to območje pomembnih projektih. Branka Mariniča (SDS) in Franca Pukšiča (SLS) tokrat ni bilo, sodeloval pa je tudi Rajko Fajt, državni svetnik.

MG

Ormož • 12. redna seja občinskega sveta

Energijsko potratni občinski objekti

Na dnevnem redu 12. redne seje sveta Občine Ormož ni bilo eksplozivnih tem, kljub temu pa prav hitri svetniki spet niso bili.

Lokalna energetska agencija Spodnje Podravje je pripravila lokalni energetski koncept občine Ormož. Tema, ki jo je večina občin že obravnavala, je bila zanimiva, predstavila pa sta jo dr. Janez Petek in Dalibor Šoštarčič. Energetski koncept lokalne skupnosti pomeni dolgoročno načrtovanje razvoja občine na energetskem področju in z energijo povezanim okoljskim razvojem. To je osnova za postavitev in izvajanje ustrezne okoljske in energetske politike, ki si jo danes najpogosteje zamišljamo v povezavi z znižanjem stroškov porabe energije in stroškov vzdrževanja energetskih naprav v občinskih zgradbah ter zavodih. Seveda je bilo predlagano, da bi se občina v večji meri posluževala uvajanja obnovljivih virov energije ter da bi morala biti sanacija občinskih objektov prioriteten značaj. Vendar se vse začne in konča pri denarju. Letos bo tako na tem področju nekaj narejenega le v OŠ Stanka Vraza, ostalo pa bo moralo počakati.

Iz študije smo izvedeli, da energetska oskrba stanovanj v občini Ormož temelji predvsem na lesu in lesnih odpadkih (61 %), na elektriki in kurilnem olju (24,4 %) in zemeljskem plinu (13,5 %). Primerjava podatkov energetske oskrbe s toplotno energijo kaže, da se je delež uporabe obnovljivih virov energije med leti 2002 in 2010 povečal iz 44,8 % na 61 %; delež uporabe fosilnih energentov pa se je znižal na 39 %. Glede na podatke se občani odločajo tudi za pridobivanje sredstev Eko sklada, ki je na območju občine Ormož od leta 2008 do konca 2011 izplačal 132 finančnih spodbud v višini 172.436 evrov.

Slabše kaže predvsem občinskim objektom, za katere je bila izračunana tudi vrednost energijskega števila zgradbe, ki pove, ali so energijsko potratne ali varčne. Nižje energijsko število pomeni manjše energijske izgube, višje energijsko število pa večje. Po mnenju dr. Petka so dobre vrednosti med 40 in 64 - za

primerjavo: pasivne hiše imajo vrednost 15. Najslabše številke ima Vrtec Podgorci, ki je bil ocenjen s 355, sledi Psihiatrična bolnišnica Ormož (285), vrednosti okoli 240 pa imajo zgradba Občine Ormož, Vrtec Velika Nedelja in Osnovna šola Stanka Vraza. Izraču-

nali so tudi prihranke, ki bi jih na ravni občine lahko dosegli na področju rabe energije. Ti niso zanemarljivi, vendar se vsi lepi nameni seveda končajo pri denarju.

Dr. Petek je poudaril, da bi morala občina priložnosti iskati v sončni energiji, saj

je bioplinarn na tem koncu že dovolj. Župan Alojz Sok je povedal, da je imel kar nekaj ponudnikov, ki so se zanimali za postavitev sončnih kolektorjev na strehe občinskih zgradb. Vendar se za to ni odločil, ker nobeden ni hotel prevzeti odgovornosti za mo-

rebitno škodo, pa tudi nadomestila za namestitve so bila zelo nizka. Ob tem je svetnik Dušan Cvetko pripomnil, da bi bilo mogoče prihraniti precej energije tudi tako, da bi zvečer ugasnili luči na parkirišču pri novem vrtcu. Na to je izvajalca menda opozoril tudi že župan, ki se je začudil, da še vedno ne delujejo časovna stikala, ki bi luči ob določenih urah ugasnila. Povedal pa je tudi, da je osvetlitev s tolikšnim številom luči menda po predpisih potrebna.

Promet le do vrtca

Sprejeli so tudi pripombe k Odloku o spremembah in dopolnitvah Odloka o lokacijskem načrtu središča mesta Ormož. Lokacijski načrt smo v našem časopisu že podrobno predstavili, od takrat pa je prišlo do pomembne spremembe, saj je na predlog več predlagateljev bilo upoštevano, da bo Dobravska cesta v obliki dvopasovne ceste s pločnikom potekala le do parkirišča novega vrtca. Naprej pa bo z oviro zaprta za promet in bo le pešpot. S strani Lešniške ceste pa bo promet potekal samo do hiše na Dobravski 15. Drugih pomembnejših sprememb od razgrnitve pa do sprejetja predloga prve obravnave lokacijskega načrta ni bilo.

Viki Ivanuša

Foto: Viki Ivanuša

Poleg vrtca v Podgorcih je občinska zgradba na Ptujski cesti ena izmed energijsko najbolj potratnih.

Svet je majhen

Naš zunanji minister

Karl Erjavec je predstavnik slovenske politike, ki je preživel veliko težav in problematičnih trenutkov. Zaradi njegove politične prekanjenosti sem skoraj popolnoma prepričan, da bo letos preživel tudi afero o ponarejenem šolskem spričevalu poslanca stranke Desus.

Ministrstvo za zunanje zadeve je dobil kot zamenjavo za izgubljeno mesto predsednika Državnega zbora. Očitno je edino primerljivo s pomembnejšim statusom državnika in sprejemljiv izziv v vzpenjajoči se politični karieri Erjavca, ki mora biti izredno prepričan v lastne vodstvene sposobnosti in kompaktnost stranke Desus v trenutku, ko je pripravljen voditi Mladiko – funkcija, ki zahteva veliko odsotnosti – in stranko (problematično!) istočasno. Ministrstvo za zunanje zadeve je dobilo profesionalnega politika, ki ni obremenjen z notranjimi razmerami najtežjega in najbolj kompliciranega resorja slovenske vlade.

Karl Erjavec je zanimiv fenomen. Je edini v slovenskem prostoru, ki se zaveda lastnih pomanjkljivosti in jih premeta v javnosti s šalo. To kaže na politično inteligenco. Novi vodja MZZ-ja ve, da ni strokovnjak mednarodnih odnosov, in ve, da ne pozna detajlov notranjih problemov ministrstva. Zato je okoli sebe v izredno kratkem času od začetka mandata zbral izkušeno ekipo in sodelavce, ki jim lahko zaupa.

Janez Janša je bil pripravljen letos prepustiti zunanjo politiko drugi stranki, ker je prepričan, da države ne čaka noben poseben izziv na mednarodnem odru in ker lahko vodi lastno svetovno politiko prek kabineta predsednika vlade. Še dodatni razlog pa je bila nuja po čim manjšem številu težav pri sestavljanju koalicije, potem ko so stranke obljubljale populistično zmanjševanje števila ministrstev, Radovan Žerjav pa je zahteval vse strankarske voditelje v vladi.

Analiza ni napačna, vendar to še zdaleč ne sme pomeniti, da mora zunanja politika, ki jo vodi uradna diplomacija, imeti manjšo pozornost.

Erjavec je zagotovo sposoben speljati mandat brez večjih napak. Preživel bo. Če je preživel obrambni resor in Patrio, bo nedvomno Mladiko zapustil na koncu uradnega mandata. Ampak če spremenimo tezo o sposobnosti preživetja Karla Erjavca, bi si bilo vredno od naše mednarodne politike obetati še kaj več. Ministru in njegovi ekipi bi želeli priporočiti nekaj točk, s katerimi bi lahko dejansko spremenili pogled na našo državo v tujini, pokazali učinkovitost naše diplomacije in dosegli nekaj rezultatov v imenu državnega interesa. Kot prvo je treba definirati kratak seznam pomembnejših nalog. Manjše število omogoči jasnejšo prisotnost v medijih, manjšo razpršenost sredstev, ki jih vlada krči, in večjo verjetnost za pozitiven rezultat, ki se lahko na koncu mandata vlade zmagovito predstavi tako predsedniku kot volivcem.

Slovenija ni globalni igralec. Lahko se vrnemo nazaj k svojim začetkom in se repositioniramo kot regijska referenčna država, ki kontrolira tako politično kot gospodarsko dogajanje. S takšnim pristopom bi delali za svoj lastni državni interes, sočasno pa pomagali svojim EU in NATO partnerjem.

Od osamosvojitve naprej smo izgubili vse svoje pomembnejše povezave z Balkanom in osrednjo Evropo. Čas je, da se vrnemo. Balkan bo sedaj, ko je Srbija dobila status kandidatke EU, še dolga leta pomembna regija, v kateri se bo krojila mednarodna politika. Usoda severnoatlantskega zavezništva in Unije se ponovno izoblikuje med Ljubljano in Ankaro. Zato bi si upal napovedati, da nam izrazito aktivna vloga Slovenije na Balkanu lahko prinese v naslednjih letih ogromno dobrih rezultatov. Politično bomo pomembnejši (to pomeni, da bomo morali pridobivati tudi povezave in informacije, ki jih druge države nimajo), gospodarsko pa si lahko izborimo nove prostore v državah, katerim smo blizu zaradi zgodovine in kulturnega razumevanja.

Naslednja pomembnejša naloga (verjetno najpomembnejša z državotvornega vidika) je arbitražna z Republiko Hrvaško, ali širše povedano, potreba po ohranitvi statusa pomorske države. Delati na pripravi za arbitražo ne izključuje še vedno možnega političnega dogovora z Zagrebom. To bi bil največji dosežek slovenske diplomacije. Vendar je v tem primeru potrebnega veliko dela in sodelovanja z Italijo. To pa nikoli ni bila vrlina naše zunanje politike.

Tretja in zadnja naloga, ki bi bila lahko del Erjavčeve agende, bi morala biti podpora ministru za finance pri (pre) oblikovanju gospodarske in fiskalne Evropske unije. Samo jasnejša vizija naše skupne celinske prihodnosti nam bo zagotovila stabilnost in mir; znotraj katerega se naš mali narod lahko še naprej krepi oziroma oblikuje.

Balkan, Piranski zaliv, nova zavezništva in strategija oblikovanja Unije so lahko novi in najpomembnejši cilji naše zunanje politike, na katere bi se lahko osredotočil novi minister. Rezultati bi prišli, zagotovo. Problemov, pasti bi bilo manj in preživetje bi se spremenilo v uspeh.

Laris Gaiser

Slovenija • Razprave o 8-urni obvezni prisotnosti učiteljev v šolah

Bodo starši za govorilne ure morali jemati dopuste?

S tem, ko je nova državna sekretarka na šolskem ministrstvu Mojca Škrinjar zapisala, da zakon o delovnih razmerjih določa osemurni delovnik in da učitelji niso navedeni kot izjema, se je vnela vroča debata o tem, ali je 8-urna prisotnost učiteljev na delovnem mestu smiselna ali ne.

Kot kaže, je Škrinjarjeva s svojimi zapisi v Sobotni prilogi Dela dvignila veliko prahu. Šolniki so na nogah, a kot kaže, okrog 8-urne prisotnosti na delovnem mestu niso enotni. Medtem ko so na eni strani tisti, ki menijo, da bi bila ta za učitelje koristna, se drugi 40-urnega tedenskega delovnika, ki bi ga morali v celoti preživeti v šoli, otepajo, češ da je nesmiseln. Med podpisniki, ki so za uvedbo preverjanja prisotnosti v šolah, je tudi predsednik Združenja ravnateljev osnovnih šol Slovenije Alen Kofol. Prepričan je, da bi se s takšnim ukrepom zagotovilo, da se delo, ki ga sedaj učitelji opravljajo doma, izvaja v šoli, s čemer naj bi bil zagotovljen ustrezen prosti čas učiteljev. Povsem jasno pa je proti takšnemu administrativnemu ukrepu nastopil Sindikat vzgoje in izobraževanja (SVIZ).

Tak predlog je med drugim zbudel tudi Danico Zelenik, učiteljico in dolgoletno predsednico ptujškega območnega odbora SVIZ, ki takšen ukrep ocenjuje kot popoln nesmisel. Kot učiteljica s 35-letnimi izkušnjami je prepričana, da se vpeljava 8-urne obvezne prisotnosti v šolah nikakor ne bi obnesla. Kot pravi, je vsaka vlada doslej želela vpeljati kaj novega, a se je na koncu vendarle izkazalo, da je večina predlogov neprimernih.

„Če bomo učitelji postali uradniki, bo šolstvo okrnjeno,“ je prepričana Zelenikova. Po njenem mnenju bi z uvedbo obvezne prisotnosti učiteljev na delovnem mestu izgubili največ otroci, ker da bodo morali gledati nezadovoljne učitelje, ki v šoli brezdelno čakajo konec delovnika. „Učiteljski poklic je specifičen. Naše delo danes je drugačno, kot je bilo nekoč. Učenci so vedno bolj zahtevni. Vsaka ura zahteva priprave, ki jih najlažje izpelješ doma. Tudi po toliko letih v šoli se je treba pripraviti, saj tehnologija napreduje,“ pojasnjuje Zelenikova.

Prepričana je, da lahko le zadovoljen učitelj svoje delo opravi kvalitetno. „Če bomo sedeli v zbornici in nas bo

Foto: DK

Po mnenju nekaterih bi z uvedbo obvezne prisotnosti učiteljev na delovnem mestu največ izgubili otroci. (Fotografija je simbolična.)

30 učiteljev čakalo na dva računalnika, ne bomo kaj dosti naredili,“ je jasna. Dodaja, da ima marsikateri učitelj doma veliko večji mir za izvedbo priprav na uro. „Škrinjarjeva očitno premalo pozna delo učiteljev,“ še pravi. Presenečena pa je, da je tovrstno idejo podprlo Združenje ravnateljev. Kot pravi, marsikateri ravnatelj, ko sede na svoj stolček, pozabi, da je nekoč tudi sam opravljal pedagoško delo. Po njenem je razporeditev urnikov in dela zadolžitve ravnateljev: „Dober ravnatelj ima že sedaj vse pogoje, da delo poteka odlično. Imajo različne možnosti, da preverijo, kako delo v učilnicah poteka. Žalostno pa je, da določeni ravnatelji niti ne poznajo vseh otrok. Namesto da so tudi pedagoški vodje, sedijo le v pisarnah in glavo tiščijo samo v papirje.“

Junija na dopust, avgusta pa sami v šoli?

Zelenikova pravi, da je odsotnost učiteljev od pouka minimalna in da se opravi vso delo, ki je zahtevano, kljub temu da ni napredovanj. „A dejstvo je, da imamo učitelji polno dela, ki se ga v dopoldanskih urah enostavno ne da opraviti. Od tega, da so govorilne ure, razgovori, sestanki, razna tekmo-

vanja, udeležbe na sejnih poklicih in podobno. Ali si bodo potem starši vzeli dopust, da bo govorilna ura lahko izpeljana v dopoldanskem času?“ se še sprašuje Zelenikova in množica ostalih šolnikov.

Tudi razporeditev njihovega dopusta, ki ga, kot pravi, sedaj ne smejo koristiti, kot bi želeli, bo potem stvar lastne presoje. „Avgusta bomo pač sedeli sami na šolah 8 ur, junija pa si bomo vzeli dopust,“ še ironično dodaja učiteljica.

Korošec: Rezerve v šolah so, a administracija ni rešitev

Tako kot Zelenikova se tudi ravnatelj Biotehniške šole Ptuj dr. Vladimir Korošec strinja s tem, da rezerve v šolah so, a rešitve ne vidi v administraciji. „Uvajanje drugačnih pristopov je lahko precej težavno. Mislim, da je bolj kot uvajanje delov-

nega časa pomemben razgovor o vsebini učiteljevega dela. Tu so rešitve. Moje izkušnje so take, da če učitelj dela v skladu z nalogami in etiko, čas ni pomemben. Izven delovnega časa so lahko samo učne priprave, vse ostale stvari pa učitelj tako mora opraviti v šoli,“ pojasnjuje Korošec. Ravno zato pravi, da je že stališče, da je učitelj v šoli prisoten le 20 ur, zmotno. Dodaja tudi, da je za mlajše učitelje 10 ur predvidenih priprav premalo: „Ne moreš kar tako iti pred 30 učencev“. Ravno zato se mu uvedba 8-urne obvezne prisotnosti na delovnem mestu ne zdi smiselna. Dodaja, da je potrebna razprava o delu učitelja, ki da je kompleksno in zahteva veliko naporov. „Zato se mi zdi jalovo izgubljati čas z administrativnimi ukrepi. Pogovarjajmo se raje o vsebini in učinkih,“ zaključuje Korošec, ki ima za seboj že 32 let dela v šoli in 22 let ravnateljskih izkušenj.

Dženana Kmetec

Predpisi že sedaj učitelju določajo 40-urni delavnik, ki pa obsega poučevanje, pripravo na pouk in ocenjevanje učenčevih izdelkov. Učitelji teoretičnih predmetov v osnovni šoli imajo 22 ur učne obveznosti in v srednji šoli 20 ur. Mnogi šolniki pa so prepričani, da je ocenjevanje in pripravo na pouk veliko lažje izpeljati doma v mirnem prostoru kot v polni zbornici. In čeprav so večinoma proti uvedbi obvezne prisotnosti na delu, se strinjajo, da bi zanje bilo tako lažje. Sprašujejo pa se, kam to pelje šolstvo in kako bi sploh bil takšen ukrep realiziran, upoštevajoč specifično poklica, ki ga opravljajo.

Ptuj • 35 let Zveze čebelarških društev

Nezadovoljni zaradi območij čebelje paše

Delegati Zveze čebelarških društev Ptuj, ki so se v nedeljo, 11. marca, sestali na 35. občnem zboru, so bili kritični do razmer na področju zdravljenja čebeljih bolezni, vroče pa je bilo tudi zaradi nedorečenih območij čebelje paše med ČD Majšperk in Turnišče.

Občnega zbora v dvorani restavracije Gastro so se poleg predstavnikov vseh devetih čebelarških društev, ki delujejo v okviru ptujске zveze, udeležili tudi gostje iz pobratenege čebelarškega društva v Varaždinu. Kot je pojasnil predsednik Zveze čebelarških društev **Stanislav Kitak**, je v ptujski zvezi povezanih okoli 300 čebelarjev iz 9 društev: Ptuj, Majšperk, Turnišče, Markovci, Zavrč, Dornava, Gorišnica, Juršinci in Cirkulane. trenutno gospodarijo z okoli 4500 čebeljimi družinami, v kar pa ni všteti največji čebelar Janko Pislak iz Apač, ki sam gospodari z okoli 2600 družinami.

„Minulo leto 2011 ocenjujem kot povprečno, sicer pa večjega izpada oziroma pomora čebel na našem območju lani nismo imeli. Žal je bilo kar nekaj težav zaradi gnilobe čebelje zalege, pri čemer pa moram povedati, da čebelarji nismo bili zadovoljni z zdravili, ki so nam bila priporočena in dosegljiva.“ je poudaril Kitak. Tudi lani so poleg skrbi za čebelje družine opravili številne aktivnosti v okviru zveze čebelarških društev. Sredi februar-

Dobitniki priznanj Antona Janše: žena Petra Mlinariča, Ivan Jerenec, Franc Pukšič, Martin Kukovec, Franc Bigec in Branko Kovačič; desno predsednik zveze Stanislav Kitak.

ja so se udeležili čebelarškega sejma v Beogradu, koristen je bil regijski posvet čebelarjev, oktobra se je 51 članov udeležilo strokovne ekskurzije na Primorsko, v začetku decembra pa so se na čebelarstvo – ambrozevo nedeljo udeležili še skupne maše v Markovcih.

Letos bodo proslavili 35-le-

tnico delovanja Zveze čebelarških društev, zato so se dogovorili, da bodo ob jubileju razvili nov prapor zveze, ki bo veljal okoli 2600 evrov. Pri svojem delu bodo večjo pozornost posvetili sodelovanju s čebelarji iz mariborske in pomurske zveze, saj želijo širši javnosti predstaviti pomen in

biološko vrednost medu oljne ogrščice. Tudi letos bodo v vrtcih in osnovnih šolah pripravili tradicionalni medeni zajtrk. Pri svojem delu bodo posvečali večjo pozornost izobraževanju, zavzeli pa se bodo tudi za to, da bi na prireditvi Dobrote slovenskih kmetij ocenjevali še čebelje pridelke. Čebelar-

ski zvezi Slovenije bodo dali jasno vedeti, da mora o izbiri ustreznega zdravila za čebelje bolezni odločati stroka, ne pa politika, opozorili bodo tudi na problem visokih provizij, ki jih zaračunavajo banke za poslovanje društev, po osnovnih šolah pa bodo še naprej nadaljevali prizadevanja za ustanovitev novih krožkov mladih čebelarjev.

da jih je poginilo mnogo več. Tudi ona je opozorila, da se pri čebeljih družinah pojavlja spomladanska lakota, pri nekaterih družinah pa so opazili tudi povečan pojav spomladanske bolezni nosema.

Boj za čebeljo pašo

Dr. Stanku Kapun iz Pomurske čebelarške zveze je opozoril na nujnost večjega povezovanja čebelarjev iz posameznih zvez ter na skupno akcijo, v kateri bi uporabnike medu opozorili na posebnost in kvaliteto medu oljne ogrščice, ki si zasluži večjo veljavo, saj je po svoji kvaliteti primerljiv z najboljšimi. Moti ga, da se mnogi čebelarji sramujejo izdati podatke o smrti čebeljih družin, ošvrknil pa je tudi obstoječo zakonodajo, ki je po njegovem mnenju glede gnilobe čebelje zalege zastarela in neživiljenjska, predvsem kar zadeva 3-kilometrski varstveni pas.

Tatjana Vedlin iz ČD Majšperk pa je opozorila na dejstvo, da so njihovi člani, ki imajo čebelja pasišča tudi na območju sosednjih občin Žetale in Kidričevo, ugotovili, da ima v občini Kidričevo pasišča ČD Turnišče, kar se ji zdi zelo nelogično in neprimerno. **Slavko Čeh** iz ČD Turnišče je takoj pojasnil, da jim to omogoča dokument iz leta 1974, ki je bil registriran na republiškem ministrstvu: „Mi nismo posegli na nobeno zemljišče, saj so se v tistih časih našemu društvu priključevali čebelarji iz Lovrenca, Majšperka in Kidričevega. In iz tega izhaja tudi omenjeni dokument, ki našim čebelarjem, ki so še vedno člani našega društva, dovoljuje čebeljo pašo tudi na teh območjih.“ Ker se je o tej občutljivi temi razvnela precej vroča razprava, so se dogovorili, da se bodo o vsem podrobneje dogovorili in jo razčistili na skupnem sestanku vseh zainteresiranih društev in vodstva Zveze čebelarških društev Ptuj v četrtek, 15. marca.

V sklepnem delu občnega zbora so izročili šest visokih priznanj Antona Janše II. stopnje tistim posameznikom, ki so po sklepu Čebelarške zveze Slovenije pri svojem delu posebej izstopali. Posthumno je priznanje Antona Janše II. stopnje prejel Peter Mlinarič iz ŠD Markovci – priznanje je prevzela njegova soproga, osebno pa so ta visoka čebelarška priznanja prejeli še Ivan Jerenec, Franc Pukšič in Martin Kukovec iz ČD Gorišnica, Franc Bigec iz ČD Turnišče in Branko Kovačič iz ČD Dornava.

M. Ozmec

Ptuj • 16. zbor članov Kluba tajnic in poslovnih sekretark

Poklic zahteva široko razgledanost

Deveteega marca je v prostorih Centra interesnih dejavnosti Ptuj potekal že 16. zbor članov Kluba tajnic in poslovnih sekretark Ptuja in okolice, ki se ga je udeležilo 24 od 44 članov.

Na zboru so pregledali poročilo o delu v letu 2011, blagajniško poročilo, poročili nadzornega odbora in častnega razsodišča ter razrešili dosežanje vodstvo oziroma organe kluba in sprejeli program dela v obdobju 2012–2014. Klubu bo tudi v novem dveletnem mandatnem obdobju predsednikovala dosedanja predsednica Martina Jakomini, ki pa si želi, da bi kmalu dobila naslednico. Sklenile pa so tudi, da članarina za leto 2012 znaša 20 evrov, znižana članarina pa 10 evrov.

Na tokratnem zboru so podali poročilo o delu v obdobju od marca 2011 do marca 2012. Programske naloge, strnjene v devetih točkah, so tudi v tem obdobju skušale realizirati po najboljših močeh. V ospredje vsa leta delovanja postavljajo uveljavljanje poklica tajnice, poslovne sekretarke in skrb za izobraževanje za pridobitev VI. stopnje izobrazbe – poklic poslovni sekretar ter VII. stopnje – poslovni asistent ter dodatno izpopolnjevanje na seminarjih, s katerimi bogatijo svoja znanja. Poklic tajnice namreč zahteva široko razgledanost. V letu 2011 so izvedli tudi testiranje za poslovno asi-

stentko/tajnico leta. Iz ptujškega kluba sta se ga udeležila Valerija Spiegl in Aleš Lešnik; oba sta si pridobila certifikat preizkušena tajnica oziroma tajnik. Veliko pozornost pa v Klubu tajnic in poslovnih sekretark Ptuja in okolice posvečajo seznanjanju z novo zakonodajo, družabnemu in kulturnemu življenju ter humanitarnim aktivnostim, med katere sodi

zbiranje zamaškov za Roka in krvodajalska akcija. Enkrat mesečno potekajo tudi srečanja ob kavici, vsako leto konec maja organizirajo srečanje za člane, ki praznujejo okroglo obletnico, redno pa se srečujejo tudi s klubi tajnic in poslovnih sekretark iz cele Slovenije. V teh okvirih bodo poskušale delovati tudi v bodoče, po potrebi pa se bodo vključevale

nove aktivnosti. V letošnjem letu si želijo biti uspešnejše pri pridobivanju sponzorjev in donatorjev. Lanski pozitivni izid v višini 158 evrov želijo izboljšati. S svojim uspešnim delovanjem, podprtim z minimalnimi sredstvi, lani so s članarino uspeli zbrati 660 evrov, so lahko zgled marsikateremu podobnemu združenju.

MG

Na 16. zboru članov Kluba tajnic in poslovnih sekretark Ptuja in okolice so odločili, da bo klubu še naprej predsednikovala Martina Jakomini.

Foto: Črtomir Goznik

Ormož • Klub ormoških študentov

Radi pridejo domov

Klub ormoških študentov (KOŠ) vsako leto menja predsednika in letos klub vodi Tamara Meško. V enem letu je težko narediti kaj velikega, gre bolj za nadaljevanje kontinuiranega dela organizacije, ki si je v zadnjih letih uspela priboriti prepoznavnost v okolju. Kljub temu pa so letos že uspeli odključati nekaj opravil – prenovili so na primer spletno stran, ki jo najdete na www.klub-kos.si.

Klub ima okoli 130 članov, v upravni enoti Ormož pa naj bi bilo po podatkih, s katerimi študenti razpolagajo, skupno okoli 770 študentov. Klub v Ormožu skrbi za pestrost dogajanja in aktivnosti za študente v primarnem okolju, saj je v študijskih mestih dovolj dogajanja. V decembru so na tradicionalni Košovi stojnici predstavljali letošnji načrt delovanja. Skupaj s ptujskim klubom so organizirali prevoz ormoških študentov na Kurentanc. Že januarja so načrtovali smučarski izlet, a so ga prestavili v posezono, ker so se povezali z drugimi klubi in dobili bolj ugodno ponudbo. Tamara Meško je povedala, da se študentski klubi vedno bolj povezujejo, ne le z nekaj sosednjimi klubi, ampak vseslovensko.

Ormoški študenti se čez vikend v veliki večini vračajo domov, zato jim KOŠ vsako soboto ponuja vadbo zumbé, ki jo vodi bivša članica, ter cenejšo vstopnico za fitness. V marcu načrtujejo brucovnanje, priključili pa se bodo tudi akciji Očistimo Slovenijo. Košovci so se tudi doslej vsako leto spomladi vključevali v čistilno akcijo v sodelovanju z Ribiško družino Ormož ter so čistili okolico lokalnih vodotokov. Aprila načrtujejo velik koncert, na katerem bo nastopila domača skupina Pridigarji in ameriška skupina The Toasters. Vsako leto 1. maja organizirajo pohod na Jeruzalem, ki se ga udeležijo tudi okrog 30 pohodnikov. Maja bo v Ljubljani tudi Škipska tržnica, na kateri se na regijskih otočjih predstavijo vsi klubi, ki delujejo v Sloveni-

Klub ormoških študentov letos vodi Tamara Meško.

ji. KOŠ se tradicionalno predstavlja s svojimi dejavnostmi, ki jih podkrepi še z bučnim namazom iz središke oljarne.

Avgusta bo spet OFAK, ki se je že udomačil med študenti in tudi starejšimi. Nudil bo običajne vsebine, ker so

učinkovite in dovolj pestre. Zvrstili se bodo koncerti, zahtevnejša gledališka predstava, večer smeha, filmski večer, ob dopoldnevih bo verjetno vadba joge, razmišljajo pa tudi o sodelovanju z ormoškim bazenom, kjer bi lahko izvedli kakšne aktivnosti. Svojo dejavnost financirajo iz koncesijskih dajatev, OFAK pa podprejo še z donatorskim denarjem. Prijavljajo se na najrazličnejše razpise in imajo zelo dobre odnose z občino, ki njihovo delovanje podpira. Nedavno so se odločili tudi za delovno akcijo, s katero bi želeli urediti pot za gradom do malega grajskega dvorišča, kjer se odvija veliko prireditev v sklopu OFAK-a.

Veliko idej, malo denarja

Lani so se prijavi tudi na razpis študentske organizacije za dodelitev sredstev za različne projekte. Doživeli so hladni tuš, saj so dobili odobrenih le 4000 evrov. Zato so se odločili, da bodo vse projekte združili v času festivala OFAK. Na razpis so prijavi idejo filmskih večerov zahtevnejših filmov aktualne vsebine z debatami, kulturne glasbene in gledališke večere, v Unterhundu so želeli posodobiti opremo, ki

bi omogočala snemanje koncertov v živo, z natečajem pa so želeli mladim in neveljavljenim skupinam omogočiti demo posnetek. Skupaj z Rdečim križem so načrtovali enotedenske počitniške delavnice za otroke ter svojim članom želeli omogočiti cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu. Sredstev so dobili natanko za eno cepivo in pol, zato bodo raje izdali brošuro na to temo.

V KOŠ-u deluje tudi dijaška sekcija, v kateri zainteresirane dijake pripravljajo na aktivno delo, podučijo jih, kako napisati poročila, načrte, kako kvalitetno izpeljati projekt. Dijakom nudijo tudi inštrukcije po ugodnih, delno sofinanciranih cenah. Članstvo v KOŠ-u je pogojeno s statusom študenta, nekateri člani pa so aktivni tudi še po zaključku študija. Na vprašanje, ali mladi dejansko vidijo perspektivo v domačem kraju, pa je Meškova povedala: „V Ormožu je perspektive za mlade malo, verjetno je tudi težko kakšno ustvariti. Po drugi strani pa so mladi premalo ozaveščeni in obveščeni o možnostih, ki so jim na voljo. Med vsemi mojimi znanci sta morda dva ali trije, ki so izkoristili projekt Absolvent aktiviraj in zaposli se.“

Viki Ivanuša

V. Nedelja • Predstava zaključnih razredov

Roža pod kamnom

Učenci zaključnih razredov si na različne načine poskušajo sami prisluziti nekaj denarja, ki ga potem namenijo za valetu ali katero drugih aktivnosti, ki jih je v zaključnem razredu precej. Na tak način razbremenijo družinski proračun hkrati pa dobijo izkušnjo o tem koliko truda je potrebnega za služenje denarja.

Učenci Osnovne šole Velika Nedelja so se glede na krajevno tradicijo, ki je prežeta z gledališčem, odločili pripraviti gledališko predstavo. Mentorici projekta sta bili razredničarki Aleksandra Šostarič, ki je vodila tudi režijo, in Mojca

Kosi, ki je pripravila kostumografijo, skupaj z učenci 9. a in 9. b razreda pa sta izdelali tudi sceno. Avtor igre Roža pod kamnom je ravnatelj Anton Žumber, ki je igro napisal na željo učencev. Vaje so začeli novembra, publiki pa so se predstavi-

li minuli konec tedna, v torek pa so nastopili še na reviji gledaliških skupin v Ormožu. Aleksandra Šostarič je povedala, da je bilo v pripravo igre vložena veliko truda, učenci pa so za vaje žrtvovali tudi dva dni počitnic.

Zgodba je zelo lepa in gledljiva. Govori o deklici, ki je zaradi svojega težkega otroštva postala upornica, jezna na ves svet. Tudi na daljne sorodnike, pri katerih živi po smrti svoje ožje družine v prometni nesreči. Predstava je razdeljena na slike, ki se dogajajo v sedanjosti in preteklosti. Avtor je zgodbo posipal z dogodki in osebami, ki so še kako resnični v našem vsakdanu, ter z več glasbenimi vložki. V projektu je sodelovalo vseh 34 učencev, nekateri bolj, drugi manj. Igrali so, peli, izdelovali sceno in številne rožice, ki so jih na koncu namenili obiskovalcem, pomagali so premikati sceno, sodelovali so pri tehniki in pri prodaji vstopnic.

Z obiskom in zbrano vsoto so bili na koncu zelo zadovoljni. Gotovo pa jim bo druženje in delo pri gledališki predstavi ostalo del njihovih spominov na osnovnošolski čas.

Viki Ivanuša

Žalostna zgodba Roža pod kamnom je marsikomu segla do srca.

Grabe • Gasilska vaja za gasilke

Vaja ob dnevu žena

Gasilska zveza Središče ob Dravi je ob dnevu žena organizirala vajo za operativne gasilke PGD Središče ob Dravi in PGD Obrež. Na vaji pa so se jim pridružile tudi tri operativne članice PGD Vitan - Kog iz Gasilske zveze Ormož, s katerimi so že v preteklosti tesno sodelovali.

Vaja je potekala na domačiji Stanke Horvat na Grabah s predpostavko, da je prišlo do požara na gospodarskem objektu. Požar se je razširil na zunanjo stran in ogrožal tudi sosednji objekt. Enote so se aktivirale v treh minutah. V vaji je sodelovalo 14 gasilk. Izvedle so notranji in zunanji napad. Mateja Munda, ki je bila tokrat zadolžena za notranji napad, je povedala, da gasilke še niso aktivno sodelovale na požarišču v resnični situaciji. Večina jih je

sedaj zaposlena z opravljanjem izpita za gasilca. Gasilstvo jih veseli, oprema pa je za ženske vseeno precej težka, težko sestavljiva in gasilka mora biti v dobri splošni kondiciji, da lahko drži korak z moškimi.

Poveljnik Gasilske zveze Središče ob Dravi Damjan Vesnjak, ki je bil tudi vodja petkove intervencije, je povedal, da so v zvezi zelo veseli, da so uspeli zainteresirati ženske, da se vključijo v njihove vrste. Že lani so nastopale na različnih

gasilskih tekmovanjih, pa tudi pri vseh večjih akcijah v preteklosti so veliko pomagale v logistiki, pri prevozi hrane, čaja in vsem, kar je bilo potrebno. Poveljnik Vesnjak ocenjuje, da so se gasilke v vaji odlično odrezale. V gašenju so sodelovale samo ženske, moški so bili le šoferji in strojniki.

Po opravljeni vaji so naredili še analizo poteka vaje, gasilke pa so ob njihovem prazniku tudi pogostili.

Viki Ivanuša

Operativne gasilke v akciji

Foto: Viki Ivanuša

Slovenija • Iz deželne banke Slovenije

Največ kreditov kmetom za mehanizacijo in gradnjo

Deželna banka Slovenije je univerzalna banka, ki posluje z vsemi, a pomemben delež njenih strank predstavljajo kmetovalci, kmetijske zadrage in podjetja, povezana z dejavnostjo agroživilstva. Prav temu sektorju v banki posvečajo posebno pozornost. V vodstvu banke pravijo, da kljub krizi zadnjih let pogojev za pridobitev kreditov niso zaostrovali, so pa še večjo pozornost namenili natančnemu pregledu poslovanja potencialnih kreditorejmalcev. Prav tako pa ne opažajo upada najemov posojil.

„Kot naslednica nekdanjih kmetijskih hranilno-kreditnih služb smo že tradicionalno močno vpeti v agroživilski segment in mu posvečamo posebno pozornost. S tretjo najbolj obsežno mrežo med bankami v Sloveniji, ki šteje 86 poslovalnic, smo tudi geografsko blizu kmetovalcem in ostalim komitentom. Pomembno je tudi, da je lastništvo banke v večinski lasti združenega poslovnega sistema. V Deželni banki Slovenije spremljamo trende financiranja kmetijske dejavnosti in jim prilagajamo ponudbo. Za naše stranke si vzamemo čas; bistveno je, da razumemo njihove potrebe in želje, saj jim lahko le tako ponudimo financiranje po njihovi meri. In le tako lahko zagotavljamo zadovoljstvo naših strank,“ je najprej povedala Saša Vidmar z DBS.

Deželna banka Slovenije (DBS) je bila s strani (prejšnjega) Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS in Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja že vrsto let zapored izbrana za izplačevanje sredstev za ukrepe kmetijske politike in naravne nesreče: „Pridobitev izvajanja nakazil na tem področju je za banko, ki je že tradicionalno usmerjena v agroživilski segment, velikega pomena. Seveda si bomo v DBS v skladu

s svojo poslovno usmeritvijo tudi v prihodnje prizadevali ohraniti pozicijo pomembne nosilke distribucije finančne pomoči države in EU agroživilskemu sektorju in razvoju podeželja.“

Za nakup zemlje kredit do 30 let

V DBS kmetom ponujajo tako kratkoročne kot dolgoročne kredite; kratkoročni so po besedah Vidmarjeve prilagojeni ciklom kmetijske proizvodnje: „V naši ponudbi so t. i. setveni, trgatveni ali žetveni krediti z ročnostjo do pol ali do enega leta. Črpanje teh kreditov je lahko obročno, v enem ali več zneskih, ki pa mora biti izvedeno v roku treh mesecev od podpisa kreditne pogodbe. Glavnica se vrne v enkratnem znesku ob zapadlosti, obresti pa se plačujejo mesečno glede na izčrpani znesek kredita. Posojilojemalec mora ob najemu kredita dostaviti dve menici in plačati zavarovalno premijo pri zavarovalnici. Seveda pa je višina odobrenega kredita odvisna od kreditne sposobnosti stranke in od predložitve ustreznega predračuna.“

Sicer pa v DBS kmetovalcem nudijo gotovinske in namenske kredite z ugodno obrestno mero za financiranje: osnovne dejavnosti, izgra-

V DBS v kriznem obdobju niso zaznali padca najemov kreditov, sicer pa kmetje največ najemajo posojila za nakup mehanizacije in obnovo gospodarskih objektov, priljubljeni pa so tudi kratkoročni krediti, prilagojeni ciklom kmetijske proizvodnje.

dne gospodarskih objektov, nakup mehanizacije, nakupa osnovne črede in za razvoj dopolnilnih dejavnosti. Ročnost kreditov znaša od treh mesecev do 20 let, kredit za nakup zemlje pa je na voljo z dobo vračanja do 30 let.

Pogoji dolgoročnega kreditiranja so seveda ostrejši: „Krediti morajo biti črpani v gotovini ali namensko na podlagi predračunov oziroma računov, na voljo je anuitetno ali obročno odplačevanje

(mesečno plačevanje obresti, glavnica po dogovoru mesečno, trimesečno, polletno ali letno), črpanje je sukcesivno v enem ali več zneskih v določenem roku, potrebno pa je tudi plačilo zavarovalne premije ali druge oblike zavarovanja, kot so npr. kreditno sposobni poroki, poročstva pravnih oseb, hipoteke, zastava denarnih sredstev, zastava nepovratnih sredstev,“ pojasnjuje Vidmarjeva in dodaja, da imajo v DBS v primeru

sklenitve paketa zvestobe za zveste stranke – kmetovalce – pripravljeno ugodnejšo obrestno mero.

Na voljo tudi kredit Solar

V DBS pa je za kmetije na voljo tudi poseben t. i. kredit Solar: „Ta kredit je namenjen predvsem tistim kmečkim gospodarstvom, v katerih obstajajo osnovni pogoji za postavitev sistemov za izkori-

ščanje obnovljivih virov energije s postavitvijo solarnih elektrarn; torej kmetovalcem z velikimi in dobro osončenimi gospodarskimi poslopi, ki si želijo finančno perspektivno naložbo v okolju prijazno izkoriščanje virov energije. Višina kredita je odvisna od kreditne sposobnosti in predložitve ustreznega predračuna, vendar skupaj ne sme presegati 200.000 evrov, ročnost kredita je do 10 let, obrestna mera je nekoliko nižja od redne ponudbe banke, prednost pa je tudi v tem, da se ugotovljena kreditna sposobnost posojilojemalca poveča za 2/3 bodočih letnih prilivov iz naslova prodaje električne energije. Mora pa imeti kmet za najem tega kredita najmanj 10 odstotkov vrednosti naložbe lastnih sredstev.“

Vidmarjeva še pravi, da kmetje najpogosteje najemajo posojila za tehnično izboljšanje strojev, nakup kmetijske mehanizacije, obnovo in dograditve gospodarskih objektov. „Priljubljeni so tudi krediti, prilagojeni ciklom kmetijske proizvodnje. Financiranje je pogosto vezano na pridobitev nepovratnih sredstev. Mladi kmetovalci, ki prevzemajo kmetije svojih staršev, pa najemajo posojila za njihovo posodobitev. Veliko je tudi povpraševanja po kreditu Solar.“

SM

Radenci • 13. posvet delodajalcev

Več pozornosti obrti in podjetništvu

Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS) je v radenski kongresni dvorani hotela Radin pripravilo že trinajsti dvodnevni posvet, na katerem so številni udeleženci v svojih razpravah osvetlili sedanji položaj malega gospodarstva, obrti in podjetništva. Ob večji podpori zlasti vladnih služb so mnogi nakazali smeri nadaljnjega razvoja, ki bo več kot težaven ...

Že v svojem uvodnem izvajanju je minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Radovan Žerjav poudaril, da je Slovenija v preteklosti premalo pozornosti namenila razvoju malih in srednje velikih podjetij, preveč pa trgovini in drugim manj pomembnim dejavnostim. Zagotovil je, da bo odslej drugače, saj je napovedal, da bo vlada pri sprejemanju rebalansa poskušala čim bolj poskrbeti za finančno razbremenitev gospodarstva z nekaterimi davčnimi olajšavami in pri tem sistematično preučila zakonodajo ter jo spremenila na področjih, na katerih gospodarstvu povzročajo nepotrebne stroške. Minister je med pomembnimi nalogami izpostavil tudi podlago za izvajanje ukrepov v novi finančni perspektivi

med letoma 2014 in 2020, z vso resnostjo pa se namerava vlada, kot je dejal, lotiti tudi zaključevanja aktualnih ukrepov, financiranih iz sredstev strukturne politike. Poudaril je, da si država nikakor ne sme dovoliti, da ne bi iz Bruslja pridobila razpoložljivih štirih milijard evrov, saj je ta denar praktično edini kapital, ki je Sloveniji trenutno na razpolago za spodbujanje gospodarske rasti.

Boštjan Vasle, direktor Urada RS za makroekonomske analize in razvoj je v napovedih gospodarskih gibanj za leti 2012 in 2013 bil precej črnogled in glede na ne najboljše gospodarsko sliko v začetku letošnjega leta napovedal padec gospodarske aktivnosti. Zaskrbljujoč je tudi podatek, da se z izjemo javne

uprave zaposlenost zmanjšuje, največji izpad zaposlenih pa je po pričakovanju zabeležen v gradbeništvu.

Generalni direktor Direktorata za delovna razmerja in

pravice iz dela Peter Pogačar pa je v analizi stanja na trgu izpostavil problematiko zaposlovanja delavcev, ki se izkazuje v vse večjemu zaposlovanju za določen čas, pri tem pa se

nikakor ne najde ustreznega ravnovesja. Poudaril je, da je prenova zakona o delovnih razmerjih nujna, na vprašanje, ali potrebujemo popolnoma nov koncept, ni kompetentnega odgovora, kar prav gotovo novo vlado postavlja pred pomembno izkušnjo.

S posebno pozornostjo so udeleženci posveta prisluhnili direktorici Inšpekcije nadzora delovnih razmerij Jasmini Rakiti, ki je govorila o delovnopравни zakonodaji in na kaj morajo biti pozorni pri njenem izvajanju manjši delodajalci. Povedala je, da se na inšpekciji zelo dobro zavedajo sedanjih časov gospodarske krize in težkih pogojev dela na obrtno-podjetniškem področju. »Povsem na dlani je, da inšpekcija recesije ne more odpraviti, s skupnimi močmi

Jasmina Rakita, direktorica Inšpekcije nadzora delovnih razmerij

Foto: NS

pa si vendarle lahko prizadevamo, da nekatere zadeve izboljšamo, je dejala Rakita. Opozorila je, da se pri mnogih delodajalcih težave pojavijo že pri obveznih delovnih evidencah, ki se vodijo zelo površno ali pa sploh ne. Poostren nadzor se že vrsto let opravlja pri zaposlovanju na črno, kar bo tudi v prihodnje ena prednostnih nalog inšpektorata za delo. Nasploh pa se pretežni del kršitev pojavlja pri manjših delodajalcih. V lanskem letu je na več kot 185 tisoč preglednih mestih bilo opravljenih 9.626 inšpekcijskih nadzorov in pri tem ugotovljenih 5.986 kršitev. Najpogosteje so bile ugotovljene kršitve v gradbeništvu (1.473), manj v gostinski (960) in trgovinski dejavnosti (686). Največkrat je bilo kršeno plačilo za opravljeno delo (2.643), zaposlovanje (1.677) in že omenjeno vodenje evidenc (513). Kot je še povedala Jasmina Rakita, se za učinkovitejši nadzor na delovnem inšpektoratu že pogloblja sodelovanje inšpekcijske službe z davčno in carinsko upravo.

NŠ

Cirkulane • Društvo za oživitev gradu Borl vztraja

Letos naj bi bil Borl na dražbi

O neuspešnih poskusih prejšnjega ministrstva za kulturo, ki je želelo haloškega grajskega velikana dati v najem, smo pred časom redno poročali. Potem je taisto ministrstvo (danes ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport) sklenilo, da se Borl uvrsti med nepremičnine v državni lasti, ki so namenjene prodaji. Letos naj bi se tako, vsaj po napovedih, zgodila prva dražba.

Grad je sicer še vedno zaprt za javnost; odprt naj bi bil (oz. je bil) le za raziskovalne namene, kot je bila minula raziskava tujih študentov o arhitekturnih rešitvah. Prodaja Borla je država sicer napovedala že konec leta 2010 s pojasnilom, da naj bi se to zgodilo v naslednjih dveh letih. A od takrat se ni zgodilo nič, čeprav je bil grad prvi na seznamu več tovrstnih nepremičnin po Sloveniji. Letos naj bi se po besedah tajnice Društva za oživitev gradu Borl (DgB) Sonje Golc nekaj vendarle začelo premikati: „Čudi me sicer, kako misli država prodajati nepremičnine, če tega, razen v uradnem listu, nikjer niti ne objavi oziroma preda ustreznim agencijam, ki se s tem ukvarjajo. Na takšen način pa res ne morejo najti kupca, saj o nameravani prodaji lahko kaj izvedo le tisti, ki se izrecno zanimajo za nakup tega gradu ... Kakorkoli, službe ministrstva naj bi v teh dneh pripravljale revizijo ocenjene vrednosti gradu (po zadnjih javnosti predstavljenih podatkih je bil grad Borl pred dvema letoma ocenjen na 2,3 milijona evrov, op.a.). Kakšna bo nova vrednost gradu, ali višja ali nižja, je težko napovedati, bo pa ta cena izhodiščna cena za prvo dražbo. Prav tako je težko napovedati izid prve dražbe, za katero se je odločila Komisija za državno premoženje.“

Jernej Golc pa ob tem dodaja: „Prav bi bilo, da ministrske službe končno naredijo red oziroma izvedejo napovedano. Že lani so napovedali, da bodo sanirali dve malenkosti na prvem dvorišču, s čimer bi se omogočilo izvajanje prireditve na tem dvorišču. A niso naredili ničesar. In če tudi v prihodnje ne bodo, potem bo treba tam zaposlene pač zamenjati ...“

Foto: SM

Še pred slabimi tremi leti je bilo prvo dvorišče gradu polno navdušenega občinstva, ki je spremljalo Večere tamburanja na Borlu ...

Foto: SM

Letos naj bi se Borl znašel na dražbi; prva naj bi bila po napovedih pristojnih služb že maja, kakšna pa bo izključna cena, pa še ni znano (na posnetku je notranost obnovljene poročne kapele, ki je za javnost zaprta ...).

Kupnina naj gre za ureditev grajske infrastrukture

Izkušnje z dražbami gradov glede na dosedanjo prakso sicer ne kažejo prav dobre slike; grad Socerb na Črnem Kalu namreč ni bil prodan niti na drugi dražbi, zdaj ga čaka še tretja. „Po končani tretji dražbi Socerba naj bi bil po informacijah na vrsti Borl, predvidoma maja letos naj bi tako bila izpeljana prva dražba. Če je ne bo, pomeni, da službe spet niso opravile svoje naloge,“ pravita Golčeva, ki sta sicer glede možnosti uspešne prodaje na prvi dražbi precej skeptična: „Znan interesent, ki je svojčas želel renovirati grad, Anton Krajnc, za nakup ni navdušen. Namreč, kot je jasno povedal, bo večino denarja treba dati v prenovo, zato se mu zdi nakup gradu nepotrebno potrošen denar. Naše stališče DgB glede prodaje gradu je

takšno, da se zavzemamo za to, da del gradu ostane dostopen širši javnosti, da se v teh prostorih lahko izvede deset tradicionalnih prireditev letno in da se v enem prostoru uredi stalna zbirka. To bi moral novi lastnik zagotavljati. Drugi predlog oz. zahteva je, da se kupnina od gradu nakaže v proračun občine, slednja pa ga mora porabiti za ureditev potrebne infrastrukture, povezane z gradom, kot je npr. izgradnja kanalizacije. S tem bi se izboljšal tudi status gradu za bodočega lastnika, saj bi lokalna skupnost s kupnino prevzela del bremena obnove potrebne infrastrukture.“

Koliko so zahteve DgB realne in koliko bodo upoštevane, je seveda drugo vprašanje; Golčeva priznava, da gre verjetno bolj za sifozovo delo: „Ampak če ne bo nihče pokazal nobenega interesa, predlogov, je lahko samo še slabše.“ Sicer pa bi se po njunem mnenju moral kupec prej ko slej pojaviti, saj gre za atraktivno nepremičnino po zelo nizki ceni: „Navsezadnje obstajajo podjetja, ki se ukvarjajo s takšnimi projekti in ni nemogoče, da grajskega kompleksa ne bi kupil nekdo za to, da ga bo lahko čez deset let dražje prodal, ne glede na stanje, v katerem bo grad. Težko, da bi temu kompleksu vrednost v prihodnosti padla pod dražbeno ceno ...“

Po drugi strani je tudi res, da Borl kot kulturni spomenik prve kategorije pri prenovi zahteva strogo upoštevanje navodil spomeniške stroke in zakonodaje, kar so za potencialnega kupca precej zaviral-

drugačne načrte, bi ga takoj na začetku čakala zelo dolga birokratska pot spremembe namembnosti projekta, kar je poleg ogromne izgube časa povezano še z ogromnimi vsotami denarja.

Belšak kritičen do države in občine

Peter Belšak, aktualni predsednik (DgB), na obljube ministrstva ne daje kaj dosti: „Grad Borl je zaprt in propada. To si pri nas lahko privoščijo le država! Nam so prepovedali vstop in ga zaklenili, ker da je smrtno nevaren. Obljube, da bo ministrstvo v sodelovanju z Zavodom za kulturno dediščino Maribor odstranilo tisti dve nevarni točki v prvem dvorišču (gre za zaporo pred stopnicami v klet v prvem dvorišču in stopnico pri samem vhodu v dvorišče,

op. a.) in nam na tem dvorišču ter v obnovljeni poročni dvorani omogočilo delovanje, seveda ni izpolnilo. Čeprav gre za tako miniaturno zadevo, da smo jo bili pripravljeni v DgB rešiti sami, nam niso dovolili. Vse prireditve so se tako odvijale pred gradom. Tudi čistilno akcijo smo lahko izvedli le pred gradom. Sreča, da smo večino nesnage iz notranjosti gradu očistili, preden so nam prepovedali vstop.“ Belšak pa je z ostalimi člani DgB tudi prepričan, da bi se občina oziroma lokalna skupnost lahko veliko bolj zavzela za reševanje zaprtja Borla: „Investicija v novo večnamensko dvorano in nove občinske prostore prinaša občini samo nove stroške. Takšna investicija v grad Borl bi nam po drugi strani lahko prinašala dohodek.“

Dejstvo je, da (eno) društvo pri vsej problematiki propadanja in morebitne odprodaje gradu ne more narediti veliko; lahko le opozarja, predlaga in vztraja pri nekaterih rešitvah. V vodstvu DgB menijo, da je glede na sedanje stanje, ko grad vidno propada, prodaja smiselna le, če bo novi lastnik v gradu nekaj naredil: „Če ga bo zgolj kupil in pustil propadati še naprej, se s prodajo ni rešilo nič. Tega si pa ne želimo.“

SM

Ptuj • Območna revija pevskih zborov

Pustili smo jim svet

Območna revija otroških pevskih zborov, ki poteka pod naslovom Pustite nam ta svet, je ponovno privabila množico mladih pevcev, kot tudi številčno publiko. Starši, bratci, sestre, babice in dedki so dva dni zapored napolnili telovadnico OŠ Mladika. Za to, da so prisluhnili svojim malčkom, so nekateri z veseljem tudi stali, saj je bilo nepozabno doživetje zagotovljeno.

Javni sklad za kulturne dejavnosti - območna izpostava Ptuj je v sodelovanju z Osnovno šolo Mladika organiziral 53. območno revijo otroških pevskih zborov. Tudi tokrat so mladi pevci zaradi številčnosti prijavljenih zborov prepevali dva dni. Prvi del je bil izpeljan v torek, predstavilo pa se je 11 zborov: Cici zbor OŠ Olge Me-

glič Ptuj ter otroški pevski zbori OŠ Hajdina, Zvonček KUD Markovski zvon, OŠ Juršinci, Allegro, OŠ Olge Meglič, OŠ dr. Franja Žgeča Dornava, OŠ Podlehnik, OŠ Destrnik-Trnovska vas, OŠ Videm pri Ptujju in otroški pevski zbor osnovne šole Markovci.

Tudi dan kasneje je v Mladiki odmevala glasba. Nastopili so

otroški pevski zbori OŠ Ljudski vrt Ptuj in podružnica Grajena, OŠ Breg, OŠ Cirkulane-Zavrč, OŠ Majšperk, OŠ Borisa Kidriča Kidričevo s podružnico Lovrenc, OŠ Gorišnica ter pevci šole gostiteljice, OŠ Mladika.

Revijo je strokovno spremljala Danica Pirečnik.

Dženana Kmetec

Foto: DK

Najmlajši pevci, ki so se predstavili na reviji: Cici zbor OŠ Olge Meglič

Ormož • Nastopilo sedem gledaliških skupin**Dobro razvita gledališka dejavnost**

JSKD, izpostava Ormož, je organiziral območno srečanje otroških gledaliških skupin Igrajmo se gledališče 2012, na katerem se je od osmih prijavljenih predstavilo sedem gledaliških skupin. Med osnovnošolci so nastopili tudi člani Gledališke skupine Pikini prijatelji Vrtca Ormož.

Strokovna spremljevalka prireditve je bila Andreja Kovač, ki srečanja spremlja že devet let in se vedno znova veseli revije v Ormožu, ker je tukaj vedno velik in pester izbor gledaliških predstav. „Pred leti so bili na odru sami majhni otroci, sedaj pa so to najstniki in lepo je, da imamo tak gledališki podmladek. Otroci nastopajo brez treme, sposobni so odigrati tudi več vlog, se vživljati v prostor, za kar ne potrebujejo več velikih scenskih elementov, ampak s pomočjo domišljije odigrajo večino stvari na praznem odru oziroma z minimalno scenografijo.“ Poleg tega je povedala, da mentorji sledijo napotkom selektorjev in je vsako leto vidno izboljšanje. Od mentorjev je odvisen tudi izbor predstave, ki jo bodo pripravili, saj najbolj poznajo otroke in njihove sposobnosti. Idealno je, če mentor izbere igro, ki bo po eni strani otroke predstavila v najboljši luči, po drugi strani pa bo za njih tudi izziv, da se naučijo česa novega. Selektorica je mentorjem svetovala, da svoje igralce peljejo gledat gledališke predstave, da buri njihovo otroško domišljijo, jih spodbujajo k branju, saj računalnik pogubno vpliva na otroško domišljijo. „Gledališče je čudovita dejavnost, ki vključuje tudi glasbeno in likovno

Srednja gledališka skupina OŠ Ormož je uprizorila igro Poslednja želja Rozalije M., za isto besedilo so se odločili tudi člani Gledališke skupine Zverinice iz OŠ Sv. Tomaž.

umetnost ter ples, je prostor, kjer se otroci naučijo spoštovati tudi ustvarjalnost drugih. Na prvi pogled se zdi, da moč gledališča danes upada, ko pa se odpravimo v gledališče, vidimo, da je njegova moč veliko večja. Začeli so se opuščati komercialni vidiki gledališča, ki so bili še 10 let nazaj zelo prisotni, vračamo se k bistvu gledališča, ki se ukvarja z življenjem, mu drži ogledalo in se z njim polemično ukvarja. Otroci to nevede počnejo tudi v svojih predstavah. Največja pohvala ustvarjalcem, ki sem jo slišala v dvorani med publiko, je bila prošnja otrok, ki so

učiteljico poskušali nagovoriti, da si ogledajo še eno predstavo. Otroci rabijo in imajo radi gledališče,“ je zaključila Andreja Kovač.

Na srečanju so nastopili Gledališki klub in krožek Osnovne šole Miklavž pri Ormožu s predstavo Snežna kraljica (mentorica Simona Klasinc), Gledališka skupina Pikini prijatelji Vrtca Ormož z igrice Daj mi poljubček (Stanka Špindler), Mlajša gledališka skupina Osnovne šole Ormož s predstavo Od kod si, kruhek? (Urška Stanko), Gledališka skupina Zverinice iz Osnovne šole Sveti Tomaž, ki je zaigrala igro Poslednja

želja Rozalije Mučnik (Monika Kelenc). Z isto predstavo je nastopila tudi Srednja skupina gledališkega krožka Osnovne šole Ormož, ki jo vodi Breda Šandor. Gledališka skupina Osnovne šole Velika Nedelja je z mentorico Gordano Črnivec pripravila igro Vse razen hotela, Starejša gledališka skupina Osnovne šole Ormož pa ob pomoči Irene Blagovič predstavilo Sreča in nesreča. Kot zadnji so z igro Roža pod kamnom nastopili člani Gledališkega kluba Osnovne šole Velika Nedelja pod vodstvom Aleksandre Šoštarič.

Viki Ivanuša

Slovenija • Namere bodočih dijakov**Razkorak med željami in realnostjo**

S pomočjo novega elektronskega vprašalnika o poklicni poti je Zavod za zaposlovanje RS zbral namere devetošolcev o vpisu v srednje šole v prihajajočem šolskem letu. Zanimivo je, da je najmanj zanimanja za poklice, ki jih na trgu dela praviloma najbolj primanjkuje.

Zavod RS za zaposlovanje že vrsto let pred vpisi v srednje šole preveri namere devetošolcev. Letos je vprašalnik izpolnilo kar 94 odstotkov bodočih dijakov, rezultati pa kažejo zanimive ugotovitve. Še vedno prevladuje zanimanje za vpis v gimnazije, a vendar vse več devetošolcev razmišlja o vpisu v programe srednjega strokovnega izobraževanja.

Kot pojasnjuje direktor ptujске območne službe Zavoda za

zaposlovanje RS mag. Tomaž Žirovnik, so devetošolci v veliki meri o svoji izbiri že odločeni, namen zbiranja podatkov pa je informiranje in svetovanje šolajočih se mladine.

Svetovalci na zavodih pri izbiri srednješolskega programa sodelujejo tudi s šolskimi svetovalnimi delavci, in sicer na več načinov, med drugim tako, da jim predstavijo aktualne razmere na trgu dela.

Na vprašalnik, ki je bil letos

prvič v elektronski obliki, je odgovorilo 16.261 učencev 9. razredov osnovne šole. Rezultati kažejo, da se jih največ odloča za vpis v eno od gimnazij (35 %), skoraj enak je interes za vpis v srednjo strokovno šolo (33 %), precej manj pa je zanimanja za srednje (11 %) ali nižje poklicno izobraževanje (0,17 %).

21 odstotkov anketiranih devetošolcev se še ni odločilo za smer in raven izobraževanja, ravno tem so svetovalci na zavodih in v šolah posvetili dodatno pomoč.

Kot pravijo na zavodih, je spodbudno, da vse več devetošolcev razmišlja tudi o vpisu v programe srednjega strokovnega izobraževanja, največ v programe zdravstvene nege, predšolske vzgoje, računalništva in strojništva, za katere obstajajo večje potrebe delodajalcev na trgu dela.

Zaskrbnjuje pa je, da je najmanj zanimanja med bodočimi dijaki za izobraževanje

za poklice, ki jih na trgu dela praviloma najbolj primanjkuje. To so predvsem mesarji, peki, gradbeni poklici (zidarji, tesarji, izvajalci suhomontažnih gradenj itd.). Razkorak med potrebami gospodarstva in ponudbo ustreznih iskalcev zaposlitve na srednji poklicni ravni se s tem le še povečuje. Prav zato bo Zavod več pozornosti namenil predstavitvi teh poklicev.

Vsem mladim, ki zaključujejo izobraževanje in ne vedo, kam naprej, pa svetujejo, da se za informacije, svetovanje in testiranje obrnejo na karijerne svetovalce Zavoda v Centrih za informiranje in poklicno svetovanje (CIPS-i) po vsej Sloveniji, na voljo pa je tudi spletna svetovalnica Zavoda eSvetovanje, ki nudi pomoč in navste glede izobraževanja, zaposlovanja ipd. Rok za oddajo prijavnice za vpis v srednje šole za šolsko leto 2012/2013 je petek, 23. marec.

Dženana Kmetec

Foto: DK

Vprašalnik je izpolnilo 94 odstotkov vseh devetošolcev.

Tednikova knjigarnica**Zakladnica slovenskih pripovedi****Živalska govorica**

Slovenske basni in pripovedi o živalih

Monika Krojej, Roberto Dapit

Naslov današnje Knjigarnice je povzet po zelo pomembni, izjemni knjižni zbirki za deželo, ki naj bi bila na sončni strani Alp, oziroma je domnevno tam, na sončni strani, kot je zapisal odlični avtor Gregor Alič, kolumnist, filozof časopisa, ki ga ravnokar prebirate. **Zakladnica slovenskih pripovedi** vrsto let nastaja v sodelovanju z Inštitutom za slovensko narodopisje ZRC SAZU, izdaje pa podpira Javna agencija za knjigo RS. Zbirko, ki jo urednikujejo dr. **Monika Krojej, dr. Roberto Dapit, dr. Zmago Šmitek**, uvrščam med najpomembnejše izvirne domače knjižne zbirke. Doslej šteje enajst knjig in je enako namenjena mladim in odraslim bralcem ter zajema pripovedništvo slovenskega ljudskega izročila s strokovnimi razlagami, pohvali pa se lahko z odlično knjižno ureditvijo v celoti. Le malo izvirnih, domačih zbirk narodno zelo pomembnega slovstva je tako premišljeno in natančno ter likovno in oblikovalsko pohvalno urejenih!

Pred kratkim je torej izšla enajsta knjiga zbirke z naslovom **Živalska govorica** in s podnaslovom **Slovenske basni in pripovedi o živalih**. Knjigo sta pripravila (izbrala, pripravila besedila za izdajo ...) Monika Krojej in Roberto Dapit in pred bralce postavila 41 slovenskih ljudskih basni in živalskih pravljic in povedk, v katerih so glavni literarni junaki živali. Kot pravi v obširnem uvodu Monika Krojej, je človek v preteklosti živel v tesnem sožitju z naravo in živalmi, ki jih je imel za sebi enake (Vidite, dragi bralci, danes pa si niti ljudje ne moremo biti več enaki, želijo doseči naši in svetovni vladalci!). Nekoč je človek v živalih pogosto videl svoje prednike in božanstva, zato jih je častil. Na preprost, duhovit in lahkoten način nas basni učijo spoznavati filozofijo, etiko in moralne vrednote. Tudi basni, tako kot ljudske pravljice, pomenijo temeljno duhovno sporočilo, modrost, življenjsko resnico. Seveda v živalskih pravljicah nastopajo živali in predmeti v človeških vlogah, prevzemajo navade - dobre in slabe - od ljudi, človeka pa presnemajo tudi z govorico, imeni, poimenovanjem krajev ...

Tudi ta najnovejša knjiga zbirke prinaša uvodne besede z razlago vsebine, sledijo z zaporednimi številkami označene krajše in daljše basni, ki imajo pod črto slovarček manj znanih, narečnih besed, na koncu, pred kazalom knjige, pa je z zaporednimi številkami v opombah navedeno natančno sledenje pravljici (naslov, pripovedovalec, vir, objava, lokacija). Knjigo je izvrstno ilustriral **Adriano Janežič** za založbo **Didakta iz Radovljice**.

Kot povabilo k branju bi vam najraje na tem mestu priobčila 24. pravljico z naslovom **Leta življenja**, ki se začneja takole:

Ko je Bog ustvaril svet, se je odločil vsaki živali dati leta njenega življenja. Naenkrat pa se Bogu približa oslič in ga milo vpraša:

»Gospod, koliko let bom moral jaz živeti?«

»Trideset,« mu Bog odgovori, »si s tem zadovoljen?«

»Trideset?« se začudi oslič. »O moj Bog, to je preveč! Misli, Gospod, na moje revno življenje, jaz moram od ranega jutra do temnega večera težke butare nositi, jaz vlačim velike mehe žita v mlin, da drugi kruh jedo, in nisem z nobeno drugo rečjo okrepcan kakor s palico, suhim listjem ali kaljo, katere se drugo živinče ne pritakne.«

Ker se Bogu oslič zasmili, mu odvzame osemnajst let ...

Potem se zvrstijo pri Bogu še druge živali in vsaka se pritoži čez življenjska leta in vsaki je ugodeno z Gospodove strani. Hja, le človeku je bilo božjih let premalo. No, kako je modrec potem naredil s človeškim vekom, pa si sami preberite.

Prijetno druženje s knjigami želi

Liljana Klemenčič

Nina Kolarič

»Čas je, da se tudi meni nasmehe sreča«

Stran 12

Rokomet

Dravaši s pol moči čez Col

Stran 12

Nogomet

Visoka mesta so obveza in priložnost

Stran 13

Namizni tenis

Domačini slavili med najmlajšimi

Stran 13

Nogomet

Zavrč za 2. ligo, Stojnci za zanesljiv obstanek

Stran 14

Boks

Božičkovo oškodovali sodniki

Stran 14

Urednik športnih strani: Jože Mohorič. Sodelavci: David Breznik, Tadej Podvršek, Danilo Klajnšek, Uroš Krstič, Milan Zupanc, Niko Šoštarčič, Peter Golob, Ivo Kornik, Simeon Gönc, Sebi Kolednik, Janko Bezjak, Franc Slodnjak, Uroš Esih, Silva Razlag, Janko Bohak, Črtomir Goznic, Matija Brodnjak, Aleksandra Jelušič

Športni tednik

E-mail: sport@radio-technik.si

Poslušajte nas na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ na spletu
www.radio-ptuj.si

Boks • Pred dvobojem Zavec – Uushona

Le še 6 kilogramov ...

Le še dober teden dni nas loči od težko pričakovanega dvoboja Dejan Zavec – Bethuel Uushona. Gre za 35. profesionalni dvoboj našega šampiona, ki se bo petič meril v mariborski dvorani Tabor. Njegovi tekmeči so doslej bili Viktor Baranov (Rusija, 2004), dvakrat Jorge Daniel Miranda (Argentina, 2007 in 2009) in Marco Cattikas (Nemčija, 2008).

30-letni Namibijec je afriški prvak po verziji WBO, njegov izkupiček v dosedanjih 27 dvobojih pa je 25 zmag (8 s K. O.), 1 poraz in en neodločen izid. »Prek spleta smo v našem klubu nekoliko preverili Dejanovega tekmeča. Sam sem seveda preveč pristranski in povsem zaupam v Dejanove sposobnosti, a mislim, da ima zares velike možnosti za zmago. Afričan ima sicer svoje številne dobre strani, a vem, da jih bo Dejan znal nevtralizirati in bo sam uveljavil svoje prednosti,« je povedal Ivan Pučko, ki ga veseli tudi dejstvo, da bo dvoboj v Mariboru: »Dvorana bo polna,

Dejan je pred časom objavil »razpis«, s katerim bo izbral novo pesem, ki ga bo spremljala na poti v ring. Glasovanje je potekalo na njegovi Facebook strani, odziv pa je bil zelo velik. Izmed več kot 500 predlogov je Dejan naredil ožji izbor petih pesmi, med katerimi bo izbral tisto, ki ga bo spremljala ob prihodu v ring (glasovanje na Facebook strani poteka le še danes, v petek, 16. 3.):

1. Awolnation – Sail
2. Robert Tepper – No Easy Way Out
3. Bon Jovi – It's my life
4. Magnifico – Hir aj kam, hir aj go
5. Whitesnake – Here I go again

navijači bodo zagotovo glasni, tako da bodo izpolnjeni vsi pogoji za dober meč.«

Dejan je v četrtek v Magdeburgu opravil še zadnji sparring z Angležem Juniorjem Witterjem. Ta je bivši svetovni in evropski prvak polvelterske kategorije, za katerim je 47 profesionalnih dvobojev (40 zmag, 5 porazov, 2 neodločena). »Sparingi so bili izjemno kvalitetni, sam pa imam po njih zelo dober občutek. Sedaj se bomo s trenerjem Dirkom Dzemskim osredotočili na končne priprave, ki so za sam dvoboj izjemno po-

membne,« je povedal Dejan, ki se konec tedna vrača v Slovenijo. Kot že ničkolikokrat doslej, se bo zadnji teden intenzivno ukvarjal s kilogrami. »Med napornimi sparingi še nisem intenzivno razmišljal o hujšanju, to bo na vrsti sedaj. Trenutno sem pri številki 72, do uradnega tehtanja pa je še dober teden. V vseh teh letih sem se navadil tega ritma, zato ne pričakujem posebnih težav. V petek bo tehtnica kazala manj kot 66,6 kg,« je odločen Dejan.

Jože Mohorič

Dejan Zavec bo v dvorani Tabro v ring vstopil ob novi pesmi.

Foto: Črtomir Goznic

Nogomet • NK Aluminij

Na Areni Petrol brez Pečovnika

Nogometaši Aluminija so prva dva kroga opravili z odlično, osvojili šest točk in povečali svojo prednost pred tekmeči. Zmagi s Kalcerjem in Šmartnim sta bili minimalni, zato pa toliko slajši. V soboto se odpravljajo na drugo zaporedno gostovanje, in sicer v Celje, kjer se bodo na Areni Petrol merili s Simer Šampionom. Ta jih je v jesenskem delu tekmovanja najbolj »namučil« v Kidričevem oziroma tam prikazal najbolj kvalitetno igro. Celjani niso najbolje odigrali prvih dveh

tekem v tem delu prvenstva (remi s Krškimi, poraz s Kalcerjem), vendar zaradi tega v soboto zagotovo ne bodo vnaprej izobesili bele zastave.

Kidričani bodo v Celju nastopili s podobno zasedbo kot v Šmartnem, manjkal bo le strelec edinega zadetka iz Šmartnega Nejc Pečovnik, ki zaradi kazni kartonov ne bo smel nastopiti. David Lonžarič, Alen Ploj in Timotej Petek so bili ta teden z reprezentanco U-20 na pripravah v Rovinju, vendar gre za mlade fante, željne nogo-

meta in stalnega dokazovanja. Eden tistih, ki konstantno igra dobro, je Aljaž Medved, igralec na desnem bočnem položaju. Njegove napadalne akcije in preboji bodo še kako potrebni za uspeh v Areni Petrol. »Proti vodilni ekipi se vsi dobro pripravijo in igrajo zelo motivirano, vendar tudi mi ne jemljemo srečanj zlahka. Kot vedno je motiv zmaga, s čimer želimo obdržati priigrano prednost pred zasledovalci,« je pred tekmo dejal Aljaž Medved.

Danilo Klajnšek

Rokomet • 1. A SRL (m)

Liga za obstanek: dobrodošli v pekel

Rokometaši Jeruzalema so po rednem delu prvenstva zasedli 9. mesto s 13 osvojenimi točkami (5 – 3 – 12) in jih v nadaljevanju čaka nastop v ligi za obstanek. »Dobrodošli v pekel,« bi lahko rekli ob letošnjem boju za obstanek v ligi. Prav vseh pet ekip lahko izpade, saj je razlika med sedmouvrščenim Šmartnim le tri točke. Vinarji si želijo čim prej zagotoviti obstanek v ligi, kar je glede na igralški kader realen in dosegljiv cilj. Bo pa zanimivo videti, kako bodo ekipe

delovale pod pritiskom izpada iz lige. Naslednjo tekmo bodo Ormožani odigrali 23. ali 24. marca v gosteh pri Šmartnem.

Poškodba Roka Žurana

Celjani v Novem mestu proti Krki v tekmi 22. kroga NLB leasing lige niso izgubili le točke, ampak tudi bivšega

jeruzalemčeka Roka Žurana. Žurka je na tekmi staknil hudo poškodbo, saj mu je v enem izmed dvobojev počilo rebro. Zdravniki mu pripisujejo od 4 do 6 tednov okrevanja. Celjani za vodilnim Gorenjem zaostajajo že za 6 točk, za vrat pa jim diha Koprčani, ki se še niso odrekli 2. mestu na državnem prvenstvu, ki vodi v evropsko Ligo prvakov. Na poziciji levega zunanega imajo pivovarji zdaj dva poškodovana igralca (Žurana, Potočnika) in tako bo vso breme zdaj nosil mlad 19-letni Borut Mačkovšek. Pred Celjani, svežimi pokalnimi prvaki, so hudi časi.

ku

Rok Žuran (Celje Pivovarna Laško)

Razpored tekem Jeruzalema Ormoža:

1. krog, 17. 3.: Jeruzalem prost
2. krog, 24. 3.: Šmartno – Jeruzalem
3. krog, 31. 3.: Jeruzalem – Izola
4. krog, 14. 4.: Jeruzalem – Ribnica
5. krog, 21. 4.: Krka Nm – Jeruzalem

Judo • DP mlajših selekcij

Naslov prvakinja za Niko Šlamberger

Najboljši slovenski mlajši dečki in deklice so se v soboto merili na državnem prvenstvu, ki ga je organiziral JK Slovenj Gradec. Na blazinah se je pomerilo rekordno število mladih, kar 231 (31 klubov) se jih je zvrstilo v vseh kategorijah. To kaže na veliko zanimanje mladih za judo. Barve JK Drava Ptuj so zastopali Nika Šlamberger, Viktorija Zadravec, Sara Glatz, Luka Šlamberger, Tine Čeh in Rene Klorar. Bili so zelo uspešni, saj so si priborili tudi dve medalji.

Najuspešnejša je bila Nika Šlamberger, ki je v kategoriji nad 57 kg znova pokazala svojo kvaliteto in osvojila naslov državne prvakinja. V prvi borbi je premagala Ano Kravcar iz Olimpije, v drugi Živo Mehle iz Golovca, v finalu pa je opravila še z Velenjčanko Majo Zgonjanin.

Viktorija Zadravec in Nika Šlamberger sta na DP v judu osvojili 3. in 1. mesto.

Viktorija Zadravec je v kategoriji nad 36 kg osvojila 3. mesto. V prvi borbi je premagala Pio Mišič (Bežigrad), v drugi je priznala premoč Sari Markučič (15. maj Marezige), v repasažu

pa ji je uspelo ugnati Evo Gorenšek (Ivo Reya Celje). S tem je prvič v letošnji sezoni stopila na zmagovalne stopničke.

V kategoriji nad 60 kg je Luka Šlamberger z dvema zmagama osvojil 5. mesto, medtem ko je Sara Glatz v kategoriji do 44 kg osvojila 7. mesto. Svojega dne nista imela Tine Čeh (- 34 kg) in Rene Klorar (- 38 kg), ki sta ob tem imela tudi težak žreb in sta izpadla v predtekmovanju. To sta bili tudi najštevilnejši kategoriji na tekmovanju, saj je v slednji nastopilo kar 39 tekmovalcev.

Medalje se je veselil tudi član JK Gorišnica Rok Veselič, ki je v kategoriji do 50 kg osvojil 3. mesto. Njegova klubska sotekmovalka Karmen Kostanjevec je v kategoriji do 48 kg osvojila 7. mesto.

David Breznik

pomlad na deželi

Štajerski tednik, pomlad 2012

V pomlad z novimi projekti

Moj prvi vrt

Nekatere je kriza, druge pa želja po bolj zdravi hrani privedla do razmišljanja, da bi vendarle del zelenice ali travnika spremenili v zelenjavni vrt. Največ težav ni zaradi pomanjkanja prostora na parceli, pogosto se ljudje najtežje odločijo za zelenjavni vrt iz strahu, da je to težko, da ne bodo zmogli, predvsem pa da je na vrtu veliko dela.

Dela na vrtu je toliko, kolikor sam hočeš in za kako velik vrt se odločiš. Naj vas ne bo strah, oddaja Vrtničarije na Radiu Ptuj, veliko knjig, revij in člankov in pa seveda svetovni splet – vse to vam lahko pomaga, da bo zelenjavni vrt lepo uspeval.

Velikost zelenjavnega vrta
Začnimo najprej s tem, kako

velik vrt bi si omislili. To je seveda močno odvisno od tega, kaj si z vrta želimo. Drugo vprašanje je, koliko časa sploh še imamo na razpolago. Sama vam predlagam, da v velikosti vrta ne pretiravate. Z malo spretnosti in izkušenj se da tudi na majhnem vrtu veliko pridelati.

Če ste zelo zaposleni in nimate veliko prostega časa, se odločite samo za tako velik vrt, kolikor potrebujete za sproti. Za enega družinskega člana potrebujemo okoli 10 m². Če želimo pridelati še nekaj zelenjave za pozimi, potem bomo

potrebovali okoli 20 m² na družinskega člana. 80 m² na člana družine pa je potrebno, če želimo na našem vrtu pridelati vso zelenjavo tudi za pozimi. Da si bomo na jasnem: to so pridelovalne površine, zraven je treba dodati še nekaj prostora za zelišča in potke.

Da bo zelenjavni vrt hkrati tudi okras naše hiše, naj bo okoli njega še dovolj prostora za cvetlično gredo. Ta pa ima tudi povsem drug pomen. Na zelenjavni vrt bo vabila in klicala številne koristne žuželke. Te bodo oplodile naše cvetoče plodovke in pomagale v boju

proti škodljivcem. Na zelenjavnem vrtu mora vedno biti kaj pisanega in dišečega.

Ne planirajte si prevelikega vrta, če nimate časa, da vam ne bo v obremenitev, ampak v veselje. Če pa imate dovolj časa, naj bo seveda večji.

Če želimo na vrtu gospodariti v sozvočju z naravo, naj bo v bližini vrta, a ne čisto zraven, tudi prostor za kompostni kup. Tako is bomo sami pridelali še najboljše in najbolj naravno gnojilo za svoje rastline.

Dobro je tudi, da poskrbimo za primeren dostop na vrt. Morda si omislimo celo kakšno

stezico.

Čeprav imamo Slovenci tradicionalno zelenjavni vrt z ravnimi stranicami in pravim kotom, ni to nikjer zapisano kot pravilo. Za zelenjavni vrt lahko izkoristite tudi nepravilno oblikovane koticke na svoji parceli, lahko je polkrožen, povsem nepravilno oblikovan, je pa res, da je oblikovanje gred v tem primeru veliko težje. Vrt je torej lahko dopolnilo in okras okolici hiše, zato ga ne skrivamo z ograjo ali čim podobnim. Ne otežujemo si dela.

Kako izberemo prostor, kjer bomo imeli svoj zelenjavni koticček

Vrtnine so ljubiteljice sonca, zato moramo izbrati sončna mesta. Sončni žarki so potrebni, da rastline ustvarijo za sebe in za nas tako pomembne koristne snovi. Na soncu bodo zdrave, bujne in uspešne, v senci pa bomo imeli z njimi večne težave.

Vrt naj bo, kolikor je le možno, v bližini kuhinjskih vrat, če jih imamo, ali vhodnih vrat v hišo. Tako nam ne bo žal tudi za vsak korenček, list peteršilja ali šopek najljubših zelišč skočiti na vrt. Pogosto namreč moje prijateljice kljub zelenjavnemu vrtu v kuhinji uporabljajo suha zelišča. Pravijo, da nimajo časa kar naprej skakati na vrt. Poskusite kdaj skuhati s svežimi zelišči, potem se vam bodo jedi s kupljenimi suhimi dišavami zdele skoraj brez okusa. Pa tudi pozimi je prijetnejše, če nam ni treba ravno predalec po blatu in mrazu do vrta.

Najbolj zdrave zelenjave ne bomo pridelali v bližini večjih avtomobilskih cest. Pogosto je zato treba vrt postaviti predvsem tako, da ga bo pred slabimi vplivi vedno bolj polnih prometnic varovala hiša. S cest na našo hrano ne padejo samo težke kovine izpušnih plinov, ob dežju lahko z njih odteka tudi umazana in kemikalij polna voda, pozimi pa sredstva proti zamrzovanju ceste škodijo vsem rastlinam, za večno pa spreminjajo tudi pH zemlje.

Besedila in fotografije:
Miša Pušenjak, Simona Meznarič, Črtomir Goznik, Majda Goznik in Martin Ozmec.
Urednica priloge: Simona Meznarič

Zato je treba ob takih cestah razmisliti tudi o rastlinah za živo mejo. Če ne gre drugače, potem posadimo med vrtom in cesto gosto in visoko živo mejo, če je možno, pa pred tem še napis iz zemlje. Vendar naj to ne bodo ciprese. Te preprečujejo vstop številnim koristnim organizmom na naš vrt. Najhitreje raste gabrova živa meja, če pa želimo imeti zimzelena ograjo, potem pa so to stebraste tise. Lahko pa postavimo mrežo in nanjo napeljemo divjo trto ali bršljan. Prva privabi v bližino našega vrta ptice, saj je v jeseni polna užitnih plodov, ni pa zimzelena. Druga pa je zelena tudi pozimi. Če pa zgradijo tako cesto ob naši hiši kasneje in v razdalji manj kot 50 m od zelenjavnega (in sadnega ali zeliščnega) vrta, potem zahtevajte tak zemeljski nasip, ki bo omilil posledice ceste v bližini. Kljub temu poskrbite, da boste vsa živila, pridelana v bližini goste prometnice, temeljito oprali pod tekočo vodo.

Če se le da, obrnimo grede na vrtu v smeri vzhod - zahod. Tako bodo tudi pozimi enakomerno osončene.

Če je izvedljivo, napeljemo v bližino vrta tudi vodo. Res je, da ekološki vrtnar zbira deževnico. Vendar je te poleti pogosto premalo. Dokler nam bodo dovolili, bomo verjetno mnogi morali za zalivanje svojega vrta uporabljati tudi pitno vodo.

Ko preorjemo travnik

Običajno se za vrt odločimo na mestu, kjer je bila prej travna zelenica. Kaj naredimo v tem primeru?

Če se da, najprej odstrani-

mo travno rušo. To lahko tudi kompostiramo. Nato prekopljemo, prefrezamo ali preorjemo dovolj veliko površino, namenjeno novemu vrtu. Dobro je, da si že na papirju izrišete meje vrta skupaj s potkami. Sama sem velik pristaš tega, da so potke na vrtu stalne. S hojo po rodovitni zemlji namreč zelo zmanjšujemo njeno rodovitnost. Če nimamo stalnih potk, so te vsako leto malo zamaknjene in vsako leto na drugem mestu zemljo potlačimo in potacamo. Tam rastline slabše uspevajo. Poleg tega si težje zapomnimo, kaj je kje raslo v preteklih letih, to pa je zelo pomembno za planiranje ustreznega kolobarja. Še najbolj pa pridejo stalne gredice prav v deževnih poletjih, pomladih ali jesenih in ob večjih nalivih. Voda odteče po potkah, gredica se hitro osuši in rastlinske korenine ne gnijejo. Poleg tega lahko ves čas pridelek tudi pobirate, ne da bi hodili po mokri zemlji. Stezice lahko lepo pokrijete s slamo, lahko pa tudi z rastlinami, ki smrdijo tudi polžem (praprot, bezgovi listi, veje, bela gorjušica), in s tem zmanjšate njihovo število na vrtu.

Velikost gredic naj bo taka, da bomo s potke dosegli celo gredico, to je okoli 1,2-1,5 m v širino, v dolžino pa je potem vseeno. Širina potk za udobno hojo in prenašanje orodja pa je 50 cm, lahko je nekaj manj. Če je dovolj prostora, potem okoli in okoli vrta zasnujete še gredice za cvetlice, zelišča, trajnice, kot je rabarbara, luštrek ... in morda celo kakšen grm jagodičja. Če je prostora še več, si omislite še manjši vrtni rastlinjak.

Pred zasaditvijo z vrtninami posejte pionirske rastline

Sama zelo svetujem, da se po pripravi površine najprej poseje bela gorjušica ali oljna redkev, še bolje pa kar mešanica obeh. Ko rastline pričnejo cveteti, jih pokosite in ostanke zadelajte v tla. Če je možno, še vse skupaj zalijte. Preden karkoli posadite, pustite tako obdelano zemljo počivati vsaj dva tedna. Na tak način boste uničili veliko talnih škodljivcev, ki so v trati redni prebivalci, na vrtu pa bi naredili škodo. Poleg tega globoke in močne korenine obeh križnic tla dodatno prerahljajo, tako bodo veliko primernejša za občutljivejšo vrtnine. Če boste to počeli spomladi, potem se bo seveda v prvem letu začetek sasanja nekoliko zamaknil, saj omenjenih rastlin ne morete

posejati pred začetkom aprila. Potem pa traja približno dva meseca, da rastline dovolj porastejo. Začetek vrtnarjenja bo torej nekje v sredini junija.

Pred setvijo preverite še založenost tal s hranili

Če hočemo na vrtu pridelovati rastline, moramo najprej poznati svojo zemljo. Tako kakor klima je tudi zemlja po Sloveniji zelo različna, temu primerno moramo potem z njo delati, sejati, včasih celo izbrati, kaj bomo v njej pridelovali.

Najprej moramo pravilno vzeti vzorec. Najlažje to naredimo s sondami, ki si jih lahko sposodimo v laboratorijih za analizo tal. Lahko pa za silo uporabimo tudi lopato za prekopavanje. Najprimernejša je tista štirikotna. Tako vzamemo

vzorec enakomerno, po vsej globini. Analizo tal delajo v mnogih laboratorijih kmetijsko-gozdarskih zavodov, lahko jo nesete na svetovalno službo v vaši bližini. Analize tal opravljajo tudi na Kmetijskem inštitutu Slovenije in nekateri vrtni centri v Sloveniji.

Za pridelavo vrtnin in dober gnojilni nasvet na vrtu je zelo pomembna tudi organska snov v zemlji, ki pa ne sodi v osnovno analizo. Zato ob oddaji vzorca zaprosite še za analizo vsebnosti organske snovi oz. humusa v tleh.

Če boste pričeli delo spomladi, potem morate vedeti še to, da spomladi ne gnojimo s hlevskim gnojem. Hlevski gnoj uporabite šele v jeseni. Lahko uporabite kompost, lahko pa tudi kupljena organska gnojila. Če bo analiza pokazala primerno založenost tal s hranili in ste se odločili za kupljena organska gnojila (tako imenovane briquete), je nujno, da upoštevate navodila o odmerkih teh gnojil. Komposta pa porabite od 1,5 l/m² za stročnice in čebulnice, do 4 l/m² za plodovke in listnate vrtnine, ki bodo na gredi do jeseni, korenčnicam in gomoljnicam ga dajte 3 l/m².

Na kaj moramo biti pred pričetkom dela na vrtu pozorni

Prvo pravilo vsakega vrtnarja naj bo, da pričnemo zemljo obdelovati šele, ko se dovolj osuši. Torej mokro zemljo pustimo počivati. Kdaj je dovolj suha, nam pove predvsem barva zemlje, ki se prične spreminjati: običajno postaja zemlja svetlejša. Preizkus lahko naredimo tudi z roko: zemljo stisnemo v pest in iz nje ne sme priteči voda. Bolje je tudi, da kepa zemlje ne ostane z lahkoto skupaj. Pri obdelavi se zemlja ne sme več prijematati orodja ali naše obutve.

Mnogi me sprašujejo, zakaj tako poudarjam, da se mokre zemlje ne sme obdelovati. Seveda je velik del zemlje neorganskega izvora in ni živ. Vendar v taki »mrtvi« zemlji rastline še vedno ne bi uspevale, kljub temu da bi analize pokazale dovolj hranilnih snovi zanje. Šele drobni živi organizmi, ki živijo v zemlji, spremenijo mnoge snovi v zemlji v tako kemično obliko, ki je rastlinam dostopna in sprejemljiva. Vsa ta živa bitja potrebujejo za svoje življenje in delovanje zrak. Tudi korenine rastlin potrebujejo zračna tla, da se lahko širijo in tako najdejo dovolj vlage in hranil za rastline. S tem, ko mi hodimo po mokri zemlji, iztisnemo zrak iz nje, majhni zračni prostori med delčki v zemlji izginjajo. Kvari se struktura tal, življenje v tleh izginja.

Vrtnarjenje je lahko zelo zabavno in predvsem primerna terapija za sprostitve stresa, ki se v nas nabere po dolgem delovnem dnevu. Tudi če vse povsem ne uspe, je na vrtu vedno kaj, kar lahko uporabimo v kuhinji. Sprva je mogoče dela veliko, a kmalu boste ugotovili, kaj lahko pridelate in koliko časa imate na razpolago za vrt, zato le začnite.

Miša Pušenjak

VRTNARSKA STORITVE Janko Kelenc s.p.
Bukovci 51, SI - 2281 MARKOVCI
tel: 02 766 68 81, fax: 02 766 68 81
GSM: 041 56 27 93
e-mail: info@jano.si, url: http://www.jano.si

Priporočamo se s svojimi storitvami:

- urejanje in vzdrževanje okolice hiše, parkov, zelenih površin
- svetovanje
- višinsko obrezovanje okrasnih dreves
- načrtovanje in izvedba namakalnih sistemov
- postavitvev in zasaditev skalnjakov

2012
Cvetje za poletje
Brezplačni katalog cvetja, na voljo od aprila na Vrtnarstvu Tement
Dvorjane 2a, Sp. Duplex
Tel: 02/6810031
www.vrtnarstvotement.si

TRSNICA IN DREVESNICA PUTAR, d.o.o.;

Cvetkovci 97, 2273 Podgorci
Tel.: 02 719 21 87

Nudimo vam naslednje sadne sadike:

- Jablane (stare in nove sorte),
- hruške,
- češnje,
- višnje,
- slive,
- kutine,
- nešplje,
- kakije,
- robide,
- ribez,
- ameriške borovnice,
- črne in bele murve,
- skorš,
- žizule,
- asimine,
- breskve,
- trsne cepljenke.

TLAKOVANJE IN POLAGANJE KAMNA

RO & AL

Mala vas

2272 Gorišnica

ALEŠ 041 268 911

ROBI 041 316 391

- Polaganje tlaka
- Rezanje tlaka
- Izkop, navoz gramoza
- Utrjevanje terena
- Mini bager
- Urejanje okolice

- Strojno polaganje tlaka
- Izvedba kanalizacij
- Urejanje odtokov meteoritnih vod
- Izgradnja različnih betonskih ograj

TLAKOVANJE IN POLAGANJE KAMNA

Postanite naročnik edinega slovenskega mesečnika za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo s priložo Vrtnine
tel.: 07 49 05 475, 040 710 209
faks: 07 49 05 476
e-pošta: urednistvo@sad.si

KMETIJSKA ZADRUGA "ORMOŽ" z.o.o.
Ptujška cesta 12, 2270 ORMOŽ
Telefon: 02/741-58-00

Po ugodnih cenah ponujamo vse od setve do žetve ter vse za urejen in cvetoč dom.

Ponujamo tudi kakovosten servis vseh malih kmetijskih strojev.

Odkupujemo mleko, grozdje, živino, poljščine in vrtnine. Vabimo vse zainteresirane, da se oglasijo in sklenujo pogodbo za odkup svojih pridelkov, še posebej pridelovalce rumene paprike in rdeče pese, za kar se je povečala potreba za predelovalno industrijo.

ZAUPATI V ZADRUGO ORMOŽ JE DOBRA NALOŽBA

Kako pametno sejati in saditi

Kolobarjenje je zelo koristno, ne le predpisano

Kolobarjenje pomeni menjavo kultur na poljedelskih ali vrtnih površinah. Že skozi stoletja so ljudje spoznali, da če imajo isto kulturo na isti njivi več let, ta črpa iz zemlje vedno iste hranilne snovi, razvijajo se iste vrste pleveli, ki se jih vedno težje uničuje, korenine teh rastlin izločajo nekatere toksine, ki nato zavirajo rast v naslednjem letu, največja težava pa so bolezni, ki se praviloma prenašajo z rastlinskih ostankov na njivi na zasajeno kulturo naslednje leto.

Kolobarjenje je danes skoraj že nuja, saj se tako ohranja boljša kakovost zemlje, zmanjšuje se nevarnost širjenja pleveli in bolezni, posledično se porabi manj gnojil in fitofarmaceutskih sredstev, kar pomeni, da se s kolobarjenjem lahko tudi kar veliko prihrani.

Razlogov za obvezno kolobarjenje je torej več kot dovolj že brez zakonskih zahtev. „Tipičen problem, zakaj je nujno potrebno kolobarjenje, je pojav koruznega hrošča,“ pravi tudi strokovnjak za poljedelstvo **Ivan Brodnjak** in pojasnjuje: „Življenjski cikel hrošča je namreč takšen, da samice odlagajo jajčeca izključno v koruzna polja. Prezimijo le jajčeca, maja se začno izlegati ličinke, ki spodjedajo korenine, nakar se izvalijo hroščki, ki nato leta-jo vse poletje in jesen, dokler samice spet ne začno izlegati jajčec izključno v koruzna polja. Ličinka se lahko premika zgolj na razdalji pol metra. V primeru, da naslednje leto koroze na takšni površini ni, bo 90 od-

stotkov ličink odmrlo in s tem se koruzni hrošč lahko uniči. V nasprotnem primeru, če se to polje spet zasadi s korozi, pa se koruzni hrošč množi in tudi vedno bolj širi.“

Različne rastline so različno zahtevne oziroma primerne za kolobarjenje; ene najzahtevnejših so križnice, najmanj pa koroza: „Iz rodu križnic je na primer oljna ogrščica, ki se vsaj dve leti ne sme sejati na isti površini, ker se sicer v nasprotnem primeru izjemno hitro širijo bolezni. Enako ne gresta v kolobar oljna ogrščica in pesa, bodisi krmna ali sladkorna, ker sta iz istega rodu in ju napadajo iste bolezni. Manj občutljiva so žita, čeprav tudi pri njih nastopajo težave. Pri nas je najpogo-

stejši kolobar žito s korozi, vendar se v teh primerih že pojavlja težava fuzarijskih bolezni. To so razni mikotoksini in fuzarije, ki povzročajo bolezni na zrnu in klasih in se prenašajo s koroze na pšenico itd. V zadnjih letih je kar nekaj takšnih težav.“

Po besedah Brodnjaka je za osnovni kolobar najbolj smiselno, da je čim širši: „V kolobarju naj bodo tudi t. i. rastline godilke. Ena takšnih je oljna ogrščica, ki izredno izboljšuje kvaliteto tal, pa razni strniščni posevki, kot so oljna redkev, facelija, gorjušica, ki vnašajo humus in zmanjšujejo število nematod (nitastih glistic, op. a).“

Kmetje, ki dobivajo neposredna plačila, pa morajo že po zakonodaji upoštevati dobro kme-

tijsko prakso vsaj minimalnega kolobarja: „Tisti, ki imajo osnovne subvencije, morajo imeti vsaj na polovici njivskih površin najmanj tri kulture v petih letih. Vsi tisti, ki pa so vključeni v integrirano pridelavo, pa morajo upoštevati obvezen kolobar, kar pomeni, da ne smejo dve leti zapored sejati iste kulture na isti površini. Načeloma ne smejo zapored sejati niti žitaric, lahko pa sejejo npr. eno leto pšenico, nato ječmen, tritikalo in rž. Ampak spet velja, da kolikor let zapored se sejejo žita, se potem ne smejo toliko let več sejati na isti površini. Zato je bolje kolobariti tudi z žiti. Ena najmanj zahtevanih rastlin za kolobarjenje pa je koroza, saj se je lahko vzgajala veliko let na isti

površini. Ob pojavu koruznega hrošča v zadnjem obdobju pa je pač potrebno kolobarjenje, saj bodo sicer zelo, zelo zmanjšani pridelki.“

Dober kolobar za tipično ali izključno poljedelsko kmetijo je po nasvetu Brodnjaka takšen: „Eden najboljših kolobarjev za tovrstno kmetijo je npr. koroza, naslednje leto pšenica, potem oljna ogrščica, potem se lahko v strnišče oljne ogrščice zaseje še ajda in naslednje leto spet koroza. To je primer takšnega minimalnega kolobarja, ki je dober tudi za integrirano pridelavo, poleg tega se izboljšuje tudi rodovitnost zemlje, pa tudi dohodkovno je dovolj zanimiv za takšne kmetije.“

Za bolj živinorejske kmetije veljajo nekoliko drugačni kriteriji: „Na teh kmetijah se sicer lahko izvaja tudi prej opisani kolobar, a ker praviloma manjka krme, se lahko za korozi seje pšenico, potem ječmen, če gre za prašičerejsko kmetijo. Če pa gre za govedorejsko kmetijo, pa je dobro v žitno strnišče posejati travo ali deteljno travno mešanico, naslednje leto pa ponovno zasadi korozi. S košnjo

strnišča namreč uničimo tudi trajne plevelce, kot so slak in osat, in potem ni treba kupovati in uporabljati raznih fitofarmaceutskih sredstev za njihovo uničenje.“

Podobno kot za kolobar na njivah velja tudi za kolobar na vrtu, kjer je najprej treba skicirati gredice, kjer se bo kolobarilo. Posamezne gredice je najbolje ločiti na enake dele, ki se ujema s številom let kolobarjenja. Prvo pravilo za vrtno kolobarjenje je, da se na posameznih predelih skupaj ohranijo sorodniki.

Pri oblikovanju kolobarja se sajenje in setev vrtnin načrtuje tako, da se izmenjujejo rastline z užitnimi plodovi, semeni, listi, korenin, gomolji in užitnimi cvetovi (cvetača, brokoli in artičoka). Za učinkovito kolobarjenje je potrebno tudi primerno gnojenje in zalivanje. Rastline, ki porabijo ogromno vode, kot so paradiznik, paprika in kumara, je v dobrem kolobarju treba zamenjati s stročnicami ali korenovkami, skratka z rastlinami, ki ne potrebujejo veliko zalivanja.

SM

BC HIBRIDI PRAVI IZBOR!

Visok in kakovosten pridelek. Stabilnost in prilagodljivost. Ugodna cena!

Informacije: 041 629 058, 041 742 265, www.semevit.si

avto CENTER
ORMOŽ d.o.o.

AVTOCENTER ORMOŽ d. o. o.,
Hardek 44 c, 2270 Ormož
Tel.: 02/ 741 64 11, 051/ 302 910

SERVIS: 02/ 7416 405, 031/ 322 939
NADOMESTNI DELI: 02/ 7416 407, 051 310 999

NOVO V PONUDBI

pasquali

- traktorji od 26 do 91 KM - fiksni ali zglobni - enosmerni ali reverzibilni
- motokultivatorji z bencinskimi ali diesel motorji in številnimi priključki
- kosilnice

TEHNIČNI PREGLEDI

TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV

na terenu

s sklepanjem zavarovanj Zavarovalnice Maribor, Triglav, Adriatic Slovenica, Generali in Grawe, ter registracijo.

Izvajali se bodo po razporedu

Vsi traktorji in traktorski priklopniki lahko opravijo tehnični pregled z zavarovanjem in registracijo tudi do **30 dni pred potekom**, brez dodatnega stroška oz. oškodovanja za dneve veljavnosti registracije.

INFORMACIJE NA TELEFON: 02/ 788 11 68. SE PRIPOROČAMO!

Dominko d.o.o. TEHNIČNI PREGLEDI,
Zadružni trg 8, 2251 PTUJ, TEL.: 02 / 788 11 75

DAN	DATUM	URA (od-do)	KRAJ - LOKACIJA
sobota	10.03.2012	08.00 - 11.00	Sodinci - Gostišče Ozon
poned.	12.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00 14.30 - 16.30	Lovrenc na D. polju - društvo upokojenecv Apače - gasilski dom Jablane - kmečki turizem Medved
torek	13.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00	Zagorci - gasilski dom Grabšinski breg Juršinci - avtoservis Žajdela
sreda	14.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00 14.30 - 16.30	Gabrnik - trgovina Hrga Lasigovci - kmetija Kukovec Polenšak - gostilna Šegula
četrtek	15.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00	Majšperk - gostilna Dolinca Stoperce - gostilna Litož
petek	16.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00 14.30 - 16.30	Mihovce - avtoservis Dobič Gerečja vas - gasilski dom Njiverce - kmetija Podgoršek
sobota	17.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00	Cirkulane - bar Marinka Stojnci - gasilski dom
poned.	19.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00 14.30 - 16.30	Grajena - gasilski dom Drstelja - kmečki turizem Lacko Janežovci - okrepčevalnica pri Mici
torek	20.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00 14.30 - 16.30	Videm - market Žerak Leskovec - pri pokopališču Zamušani - Guma bar
sreda	21.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00 14.30 - 16.30	Žetale - kmetijska zadruga Podlehnik - kmetijska zadruga Jurovci - avtoelektrika Bračič
četrtek	22.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00 14.30 - 16.30	Gajejci - trgovina Vrtnica Markovci - gasilski dom Zg. Hajdina - pri pokopališču
petek	23.03.2012	08.00 - 11.00 12.00 - 14.00 14.30 - 16.30	Dornava - kmetijska zadruga Moškanjci - bencinski servis Žiher Vitomarci - kmetijska zadruga
sobota	24.03.2012	09.00 - 11.00 12.00 - 14.00	Bolehnečici - Servis kmetijske tehnike Šijanec Mala nedelja - gostilna Slekovec
poned.	26.03.2012	09.00 - 11.00 12.00 - 14.00 14.30 - 15.30	Sveti Jurij ob Ščavnici - kmetijska zadruga Slaptinci - kmetija Černel, Slaptinci 18 Dragotinci - Gasilski dom
torek	27.03.2012	09.00 - 11.00 12.00 - 13.00 13.30 - 14.30 15.00 - 16.00	Negova - Gasilski dom Grabonoš - Gasilski dom Cerkvenjak - parkirišče pri pokopališču Smolinci - trgovina Ploj

Iz ptujske Kmetijske zadruga

Plan odkupa in prodaje podoben kot lani

V Kmetijski zadrugi (KZ) Ptuj, ki je ena največjih na našem območju, v letošnjem letu glede na leto 2011 ne načrtujejo povečanega obsega odkupa in prodaje žitaric, vrtnin, goveda in prašičev. Direktor KZ Ptuj Marjan Janžekovič pravi, da pri planih fizičnega obsega proizvodnje ohranjajo realne količine, upoštevajoč stanje na trgu in dosedanje izkušnje.

„V letu 2012 planiramo odkup približno 4000 glav govedi in okoli 13.000 glav prašičev, kar pomeni nekaj odstotkov večji obseg kot lani, vendar gre pravzaprav za zanemarljive razlike. Lani smo tako odkupili 3832 glav govedi in skoraj 12.500 prašičev, predlani, v letu 2010, pa 4387 glav govedi in 11.760 prašičev.“

Pri poljščinah in vrtninah je plan postavljen celo nekoliko pod količinami, ki so jih v KZ odkupili lani. Lansko leto je bilo namreč rekordno po količini pridelanih žitaric in koruze, saj so v KZ odkupili kar dobrih 7600 ton pšenice, 8900 ton koruze, 197 ton ječmena, 355 ton oljne ogrščice, 663 ton rdeče pese itd. „V letošnjem letu načrtujemo odkup

valske proizvodnje za letošnje leto direktorja Janžekoviča skrbi ureditev trga z repromaterialom; sedanje stanje, ko vsaka zadruga zase išče najugodnejše dobavitelje, po njegovih besedah ne prinaša pravega učinka: „Veliko lažje bi dosegali nižje cene oziroma višje rabate in boljše pogoje pri nabavi repromateriala, če bi se vse ali vsaj večina zadrug povezale v skupnem podjetju. V okviru naše KZ že nekaj let uspešno posluje hčerinsko podjetje Zadruga oskrba, ki je lani s štirimi zaposlenimi ustvarilo kar 12,2 milijona evrov prometa. Družba ima že danes 40-odstoten tržni delež v državi pri prodaji sredstev za varstvo rastlin, 30-odstotni tržni delež pri prodaji umetnih

mernejše skupno podjetje vseh zadruga na trgu repromateriala: „Prvič, imamo že uveljavljen nastop pri strateških partnerjih, poznamo slovenski trg, zaposleni so izkušeni kadri, stroški poslovanja so pri štirih zaposlenih minimalni, smo konkurenčni in že zdaj skrbimo za dnevno oskrbo kupcev kjerkoli v državi. Seveda bi se s povezavo vseh zadrug v enem podjetju na trgu repromateriala lahko

pokazale tudi slabosti in nevarnosti, kot je recimo nizka likvidnost kupcev, potreba po velikih obratnih sredstvih, insolventnost poslovnih partnerjev ipd., vendar sem prepričan, da bi bili sinergijski učinki takšne povezanosti veliko večji tako za zadruga kot za kmetovalce. Namreč, zagotavljali bi najugodnejšo ponudbo zadrugnemu sektorju, kot najmočnejši trgovci s kmetijskim repromaterialom

bi se veliko lažje pogajali za cene in bonuse, lažje bi obvladovali konkurenco. Zavedati bi se morali, da smo edino združeni lahko močnejši,“ je zaključil Janžekovič, ki je za konec izpostavil še izjemno visok promet slovenskih zadrug na področju repromateriala: letno zadruga namreč skupaj prodajo 75.000 ton mineralnih gnojil, 111.000 ton gnojil, 1100 ton semenske pšenice, 553 ton semenske koruze, kar

1800 ton semenskega krompirja, 218.000 komadov trsnih cepljenk in 33.800 sadik sadnega drevja. Na področju gradbenih materialov znaša letni promet vseh zadrug (po nabavni ceni) 28.100.000 evrov, pri tehničnih materialih znaša letna vrednost prometa (po nabavni ceni) 37.900.000 evrov, pri živilih pa (prav tako nabavna vrednost) kar 45.800.000 evrov.

SM

V Ptujski kmetijski zadrugi letos načrtujejo odkupiti približno enake količine žitaric, koruze, goveda in prašičev kot lani. Zavzemajo pa se za združitev oziroma vsaj poslovno povezanost zadrug na trgu repromateriala.

približno 5500 ton pšenice, 400 ton ječmena, 6000 ton koruze, 500 ton oljne ogrščice in približno toliko rdeče pese. Glede odkupa vrtnin pa je na našem območju tako kot nasploh v državi zelo slabo. V planu imamo sicer predvidene manjše, skoraj zanemarljive količine odkupa zelja, grozdja, bučnic in čebule. Sicer bomo od članov odkupili vse druge vrste zelenjave in sadja, če ga bodo ponudili v odkup, vendar, kot pravim, gre res za količine, ki niso vredne omembe.“

Ponudba zadrugam za skupen nastop na trgu repromateriala

Bolj kot sam plan predvidene obsega rastlinske in ži-

gnojil, prodaja pa tudi krmo za živino, semena in gradbeni material. Že na dosedanjih zadrugnih regijskih posvetih je bila vsem zadrugnikom predstavljena možnost, da bi se ves repromaterial nabavljali preko Zadrugne oskrbe, torej bi se na tem področju lahko vse zadruga povezale v družbi. Mi ponujamo možnost sodelovanja preko pogodbe o poslovnem sodelovanju ali pa na osnovi kapitalnega vložka v obstoječo družbo, s čimer postane zadruga vlagateljica seveda tudi solastnica v sorazmernem deležu. Z dokapitalizacijo bi takšna zadruga dobila tudi mesto v organih vodenja družbe in tako soodločala o nadaljnjem razvoju.“

Janžekovič na osnovi SWOT-analize tudi dokazuje, zakaj bi bila Zadruga oskrba najpri-

- strojni izkopi z mini bagerjem
- rezanje asfalta
- izvajamo kanalizacije, izkope za vodovod, elektriko
- prevozi do 3m³ (zemlja, pesek, gramoz)
- izkopi in priprava dvorišč s tlakovanjem

041 779 755

Janko HAMERŠAK s.p.
Bukovci 103/a, 2281 Markovci

AKTUALNO Varstvo in Prehrana žit

TOLUREX® 50 SC

NOV rezidualni herbicid na osnovi učinkovine klorotoluron za zatiranje enoletnih ozkolistnih plevelov kot so srakoperec ali "pahovka", ljuške, lisičji rep, gluhi oves..., ter enoletnih širokolistnih plevelov kot so škrlatno rdeča mrtva

za zatiranje najvažnejših širokolistnih plevelov v ozimnih in jarih žitih izredno učinkovit, tudi na najbolj trdovratne plevele kot so smolenec,

MAVRIK® 240 EW

BULLDOCK® EC 25

insekticida za zatiranje rdečega žitnega strgača in listnih uši. MAVRIK NI STRUPEN ZA

BREZPLAČNA OBVESTILA O VARSTVU IN PREHRANI VAŠIH RASTLIN
prijava na info@karsia.si

www.karsia.si

Dutovlje, d.o.o., Poslovalnica Ljubljana, Tržaška 132, 1000 Ljubljana,
tel.: 08/387-89-31, fax: 08/387-89-35

Svetovanje: Drago Majcen 031-394-227
e-mail: drago.majcen@karsia.si

Eminent® 125 EW

idealni sistemski fungicid za zaščito žit pred pepelovko, pegavostjo, rjami in boleznimi klasa

Yara Vita Žita

specialno visokokonzentrirano gnojilo z mikrohranili kot so magnezij, mangan, baker in cink za usmerjeno prehrano žit

PROTIFERT fosfit K

Labifito

nepogrešljivi foliarni gnojili na osnovi PK (kalijev fosfonat), ki pospešita spomladanski

PROTIFERT mangan

nepogrešljivo foliarno gnojilo na osnovi aminokislin in mikrohranila mangana, za sistemsko

Varstvo in Prehrana OLJNE OGRŠČICE

MAVRIK® 240 EW

insekticid za zatiranje repičarja, stebelnega in črnega kapusovega kljunotaja, repičnega bolhača in kapusove hrčice - MAVRIK NI STRUPEN ZA ČEBELE!

pH minus

nepogrešljiv dodatek vsem insekticidnim škropilnim brozgam; optimizira pH brozge in s tem izboljša ter podaljša učinkovitost insekticidov

Agil® 100 EC

herbicid za zatiranje eno in večletnih ozkolistnih plevelov

Yara Vita™ Ogrščica

specialno visokokonzentrirano gnojilo z mikrohranili kot so bor, mangan, molibden, magnezij, kalcij in dušik za usmerjeno prehrano oljne ogrščice

PROTIFERT fosfit K

Labifito

nepogrešljivi foliarni gnojili na osnovi PK (kalijev fosfonat), ki pospešita spomladanski razvoj korenin in dvigneta odpornost rastlin ter pridelek

„Fitofarmaceutska sredstva uporabljajte varno! Pred uporabo vedno preberite etiketo in informacijo o sredstvu!“

Zasadili bomo sadovnjak

Namesto ciprese naj raste jablana

Nekoč ni bilo dileme: namesto s cvetjem je bila okolica hiše, bližnja in daljna, tradicionalno zasajena s sadnim drevjem. Danes ni več tako: namesto da bi sadili sadne vrste, ljudje raje posežejo po cipresah in podobnem okrasnem grmičevju. Kot kaže, pa so se tudi na tem področju navade pričele spreminjati, največ zaradi vse večjih potreb po samooskrbi.

Za našo pokrajino so bili v preteklosti značilni veliki sadni vrtovi. Včasih je bilo veliko češenj, ki ne potrebujejo veliko oskrbe niti veliko zaščite, potrebuje le dovolj prostora. Ni ga lepšega, ko lahko na svojem dvorišču od pomladi do pozne jeseni utrgamo kakšen sad in se posladkamo z ekološko pridelanim. Naš sadovnjak nam bo poleti nudil blagodejno senco, ki jo v zadnjih letih zaradi visokih temperatur vse bolj iščemo.

Na kaj moramo biti še posebej pozorni, ko se odločamo, da bomo ob svoji hiši zasadili sadovnjak, smo vprašali priznanega specialista za vinogradništvo in sadjarstvo **Andreja Reberniška**. Najprej si je treba narediti vsaj minimalni načrt, vse pa je odvisno od tega, kje bomo zasadili drevesa: v naselju ali blizu hiše, ker je treba upoštevati bujnost drevesa. Zlasti če ga bomo posadili na bolj bujno rastočih podlagah, je treba upoštevati minimalno razdaljo od hiše in tudi pravilno razdaljo med posameznimi sadnimi vrstami, ker če je ne bo, se drevesa se bodo pravilno razvijala, pa tudi njihova obolenost bo večja. Te razdalje se razlikujejo od sadne do sadne vrste, od hiše pa naj bi sadili

vsaj šest metrov.

Če sadimo drevesa na šibko rastočih podlagah, jih moramo posaditi tako, da je cepljeno mesto vsaj 20 cm nad zemljo. Pri sajenju pa moramo misliti tudi na sosede, da jim naša sadna drevesa ne bodo s svojo bujnostjo povzročala sence oziroma s svojimi krošnjami prehajala na njihove parcele.

Nič manjšega pomena pri sajenju nima sama zaščita dreves. Nekatere sadne vrste zahtevajo več škropljenja kot druge, zato jih ne gre zasajevati blizu zelenjavnega vrta.

Pred vsako zasaditvijo sadnega drevja se je priporočljivo posvetovati s strokovnjakom, da bo naš mali sadovnjak izpolnil naša pričakovanja, nas razveselil z bogatim in zdravim pridelkom.

Zasaditev sadovnjaka je odvisna tudi od samega namena uporabe pridelka. Pestrost zasaditve sadnih vrst bo imela prednost pred istovrstno zasaditvijo, če bomo dali prednost sveži uporabi pred predelavo. Če bomo zasadili stare sorte, je priporočljivo sajenje na bujnejših podlagah, potrebne pa so tudi večje medvrstne razdalje. Stare sorte je smiselno saditi na večjih parcelah.

Slovenske gorice in Haloze,

Ptujsko in Dravsko polje so ugodna območja za sadovnjake oziroma sadno drevje. Tako klima kot lege so ustrezne, tudi zimska pozeba jih ne ogroža, bolj ali manj se to območje srečuje s spomladanskimi pozebami. Še najbolj so v tem primeru na udaru koščičarji, pri jablanah in hruškah so spomladanske pozebe zelo redke.

Ob sajenju naj bo sadilna jama večja, da sadiko na zalogo primerno pognojimo. Pri sajenju večjega kompleksa pa že pride v poštev analiza tal in gnojenje na njeni podlagi. Za nobeno sadno vrsto niso primerne severne lege. Za mare-

lico, ki pogosto podleže kapi, je primerna zavetrna lega, in če je le mogoče, jo posadimo na južni strani hiše. Strokovnjaki priporočajo, da jo sadimo v čisto zemljo, brez dodatkov gnojil, ker brž ko bo začela močno rasti, ne bo rodila. Zaradi bujne rasti se bo njena občutljivost za kap le še povečala.

Vseh dreves ne obrezujemo enako

Pri rezi sadnega drevja je najpomembnejše, da poznamo rodni les. Osnovno načelo rezi je vzdrževanje rodnega lesa in vzgojne oblike. Ker ljudje ne

Andrej Rebernišek, specialist za vinogradništvo in sadjarstvo

vrt še dodatno gnojili, razen morda breskev, ki jo vsake tri do štiri leta pognojimo z organskim gnojilom.

Zaščita oziroma škropljenje

sadnega drevja mora temeljiti na poznavanju bolezni in škodljivcev. Pri škropljenju se je najbolje držati strokovnih nasvetov.

MG

Osnovno načelo rezi je vzdrževanje rodnega lesa in vzgojne oblike.

poznajo rodnega lesa, režejo vse sadne vrste enako, kar je največja napaka. Tako moramo vedeti, da breskev rodi izključno na enoletnem lesu, zato jo moramo intenzivno rezati, da dobimo enoletni les. Jablana in hruška rodita na dvo- do triletnem lesu, rezati je treba tako, da dobi vzgojno obliko in zato ne smemo pustiti enoletnih poganjkov.

Zelo pomembno pa je vedeti, da češenj, sliv, višenj in marelic ne režemo spomladi, temveč po obiranju sadežev, nikoli poganjkov tudi ne prikrajšujemo, temveč celotne poganjke izrezujemo. Vse te vrste rodijo na večletnem lesu.

Če smo pri sajenju dovolj pognojili sadilno jama, načeloma ni nobene potrebe, da bi sadni

KRMILA SEMENA

KRMNA ŽITA

HLEVSKA OPREMA

MLEČNI NADOMESTKI

SILAŽNE FOLIJE PRO - FARM

MINERALNO VITAMINSKI DODATKI

SOJINE, SONČNIČNE IN REPIČNE TROPINE

NAROČILA
041 669 686

PREHRANA ŽIVALI
Glazar Roman s.p.
Hajdoše 36, 2288 Hajdina
041 669 686

saatbau linz
dobra setev - dobra žetev

Seno

Komenda vabi!

KONJENIŠKI KLUB KOMENDA
IN OBČINA KOMENDA VABITA NA
**SPOMLADANSKI SEJEM KMETIJSKE, GOZDARSKE,
GRADBENE IN KOMUNALNE MEHANIZACIJE
TER VRTNARSKE IN OGREVALNE OPREME**
od 30. marca do 1. aprila 2012

Slavnostna otvoritev v petek ob 12. uri
Sejem bo odprt: petek od 12. do 18. ure
sobota in nedelja od 9. do 18. ure
Organizirano brezplačno parkiranje. V času sejma GOSTINSKA PONUDBA!

V času sejma vabljeni na zanimiva predavanja
Več na www.sejemkomenda.si, tel.: 01/83 41 472.
Prisrčno vabljeni na ogled sejma in spremljajočih zabavnih prireditev.

PROST VSTOP
VLJUDNO VABI
SEJEM KOMENDA

avto CENTER
ORMOŽ d.o.o.

NAJVEČJA PONUDBA NA ŠTAJERSKEM

AVTOCENTER ORMOŽ d.o.o.
Hardek 44c, 2270 ORMOŽ
Tel.: (02) 741 64 11, 051 302 910

SERVIS: (02) 7416 405, (031) 322 939
NADOMESTNI DELI: (02) 7416 407, (051) 310 999

Traktorji

STEYR CASE II

• KREDIT • LEASING • STARO ZA NOVO

Priključki

Regent

NEW HOLLAND
AGRICULTURE

• ugodne cene
• originalni nadomestni deli
• popravila v garanciji
• storitve na terenu

NAJCENEJŠI V SVOJEM RAZREDU

ROBUST

CEPILNIKI DRV

ROBUST 13

ROBUST 16

ROBUST 20

ROBUST 25

SICO d.o.o.
Arja vas 104
3301 Petrovče

www.sico.si
www.cepilnik.si

tel.: (03) 703 88 23

Za uspešno vrtnarjenje potrebujemo primerno orodje

Pravo orodje za pravo opravilo

Vsak ljubiteljski vrtnar mora pri izbiri ustreznega vrtnega orodja paziti predvsem na kakovost, učinkovitost, dobro izdelavo in varnost. Pomembna je sicer tudi cena, a še vedno velja, da se poceni nakup pogosto ne izplača.

Osnovno orodje za obdelavo vrta so vsekakor lopate, grablje in motike, za katere je primereno, da so iz nerjavečega jekla in izdelane iz enega kosa, saj so varjena in zakovičena mesta pogosto šibke točke. Pri grebaču, grabljah, motiki, lopati in metli je pomembna ustrežna dolžina držaja, da se nam pri delu ni treba preveč pripogibati. Prekopne vile in lopata štiharica (mimogrede: v knjižni slovenščini se ji reče rezača) pa naj imata krajši držaj, primeren vaši višini.

Podobno je pri vrtnarskem orodju, pri katerem ne gre brez dobrih vrtnih škarij. Rezilo naj bo iz nerjavečega jekla in tako ostro, da robovi rezane površine ostanejo gladki in ne zmečkani ali scefrani. Za obrezovanje sadnega in okrasnega drevja potrebujete močne škarije, dolge 20 cm, za obrezovanje vrtnic in drugega cvetja pa 17 ali 18 cm. Najmodernejše škarije, še zlasti posebni modeli, kot so drevesne škarije ali škarije za živo mejo, so prekrute s plastjo teflona, njihov mehanizem pa je uporabniku prijazen, saj v delo ni treba vložiti pretiranega napora.

Od lopate do zaščitnih očal

Lopate so namenjene za prekopavanje vrtno zemlje ter

za izkopavanje lukenj za sajenje. Najprimernejše so take z ravno jekleno površino in trdim držajem iz lesa ali plastične snovi; primerna velikost za manjše ljudi je 80 cm, za večje 90 cm.

Prekopne vile z roglji, oddaljenimi 4 cm, in krajšim držajem uporabljamo za prekopavanje kamnite in težke zemlje ali zemlje, polne koreninastega plevela.

Sadilno lopatico z ročajem iz lesa, umetne mase ali lažje kovine potrebujemo za izkopavanje manjših lukenj ali za zasaditev posod.

Grebač ali ročni kultivator s tremi roglji in daljšim držajem uporabljamo za rahljanje zemlje.

Lopato z ukrivljeno površino in daljšim držajem uporabljamo za zemljo, pesek ali kompost.

Motike z daljšim držajem so primerne za rahljanje zemlje in odstranjevanje trave.

Kovinske vrtno grablje z dolgim držajem so primerne za grabljenje gredic in prodnih poti.

Pahljačaste grablje s kovinskimi ukrivljenimi roglji so za grabljenje listja, pokošene trave in mahu.

Metle - brezove, sirkove ali iz drugega materiala - so

vsestransko uporabne, najpogosteje pa jih uporabljamo za pometanje utrjenih površin in dvorišča.

Samokolnice so pri raznih vrtnih opravilih zelo pripravne. Na tržišču jih je cela vrsta različnih oblik in velikosti. Najprimernejša je navadna samokolnica z enim kolesom in jeklenim ali plastičnim koritom, volumna 50 do 70 litrov. Pri uporabi je pomembno, da je težišče naložene samokolnice na gumijastem kolesu, saj bo tako teža, ki jo boste prevažali, manjša, vaš hrbet pa bo obvarovan pred prevelikimi obremenitvami ali celo poškodbami.

Zalivalke: so za ljubiteljske vrtnarje že skoraj obvezne, kajti rastline potrebujejo za pravilno rast poleg zraka in sonca tudi vodo. Zato je poleg okopavanja in pravilnega gnojenja zalivanje eno najpomembnejših vrtnih opravil. Za manjše vrtove so najpriljubljenejše plastične zalivalke z volumnom 8 do 10 litrov. Zalivalke iz pocinkane kovine bodo sicer vzdržale dlje, a so tudi težje, zalivalke iz galvanizirane kovine pa bo kmalu napadla rja. Pomembno je, da so luknje na razpršilnem nastavku primerne velike, da ob zalivanju voda ne odteka prehitro ali prepočasno.

Osnovno orodje za obdelavo vrta so lopate, grablje, motike, grebači, prekopne vile ter razni pripomočki za sajenje in rahljanje zemlje.

Vrtno cevi so zadnje čase vse pogostejše orodje. Primerno je, da so iz kakovostne gume ali iz mehke in s sintetičnimi vlakni prepletene plastične snovi in seveda z nastavljivo

razpršilno šobo. Primerna je taka dolžina, da boste od priključka za vodo dosegli najoddaljenejši kotiček svojega vrta. Po uporabi cev za zalivanje vedno zvijemo in shranimo na senčnem prostoru.

Kosilnice: vaša trata, vam bo v prijeten okras le, če boste zanj redno in dobro skrbeli. Priporočamo, da se o pripravi zemljišča in sejanju trate posvetujete s strokovnjakom. Ta vam bo lahko svetoval tudi, kakšna kosilnica bi bila najprimernejša glede na velikost in vrsto vaše trate. Na manjših površinah so najuporabnejše ročne, vretenaste ali električne kosilnice, na večjih in zahtevnejših površinah trate pa so najpriljubljenejše kosilnice na bencinski pogon ter seveda s snemljivim košem za travo. Za finejša zaključna dela pa so primerne nitne kosilnice (flaksarice).

Prekopalniki in freze: so namenjeni za strojno prekopavanje vrtno zemlje in tudi nekaj drugih opravil. Danes je v prodajalnah na voljo velika izbira visoko kakovostnih prekopalnikov oziroma frez, ki so z različnimi priključki in dodatki primerni tudi za druga sorodna opravila.

Vrtni traktorji: so namenjeni košnji večjih travnatih površin. Izbirate lahko med različno velikimi in različno močmi motorja, od 6,5 KM pa tja do najzmogljivejših vrtnih traktorjev z dvema nožema in motorjem do 22 KM, s košem ali brez njega. Na voljo so tudi tako imenovani riderji.

Zaščitna oprema: pri delu na vrtu, predvsem z vrtnim orodjem, je pomembno, da se zaščitimo. Za to so primerne zaščitne rokavice, predpasniki ali delovne obleke, pri uporabi nitne kosilnice in prekopalnikov pa tudi zaščitna očala. Ob vsem tem pa je treba vedeti, da bo delo, ki ga opravljamo, sproščeno in varno le, če se pri tem dobro počutimo.

NOVO NOVO NOVO

KEMIČNE OGRAJE proti divjadi za zaščito vaših kmetijskih pridelkov, vinogradov in sadovnjakov

KAMENA SOL za živino in divjad

Zdravko Zupanič, s.p., Markovci 28a, Markovci
Telefon: 041 723 957

Vse pomembne informacije o kmetijstvu na radiu Ptuj

RADIOPTUJ
89,8 • 98,2 • 104,3

KMETIJSKI NASVET

vsak petek ob 9.15 uri
in ponovitev v soboto, ob 6.15. uri

KMETIJSKA ODDAJA

vsako nedeljo ob 11.40 uri

VRTIČKARIJE

Avtorici: Miša Pušenjak
in Karolina Putarek
vsako sredo od 18.00 uri,
ponovitev v nedeljo ob 10. uri

Lindner

LARIX
GT

www.lindner.si

LARIX GT, d. o. o., pooblaščen zastopnik tovarne LINDNER na slovenskem trgu

Belska cesta 38, PREDDVOR

Tel.: (04) 255 66 10, faks: (04) 255 66 11

GSM: (041) 624 863

E-naslov: larixgt@siol.net

Kmetije so lahko samozadostne

Kaj je biološko-dinamično kmetovanje?

Ekološka pridelava hrane je v Sloveniji že precej prepoznavna, čeprav se z njo ne ukvarja prav veliko kmetij. Nekoliko manj znano pa je biološko dinamično kmetovanje. Bistvena razlika med obema načinoma je v tem, da so biodinamične kmetije lahko praktično samozadostne in za preživetje načeloma ne potrebujejo ničesar iz zunanje okolja.

Prvi slovenski doktor biodinamičnega kmetovanja **Matjaž Turinek** je o razliki med obema načinoma povedal. „Zakonitosti ekološkega kmetovanja izhajajo iz biodinamičnega, saj se je prvo razvilo iz tega. V biodinamičnem kmetovanju je večji poudarek na celostnem pogledu na kmetijo in svet okoli nas. Kmetijo želimo dojemati in obdelovati kot sklenjeno celoto, delamo pa tudi v smeri samozadostnosti in neodvisnosti. Idealna biodinamična kmetija bi bila sposobna preživeti tudi brez zunanjih vnosov, kot so nafta, elektrika, gnojila, voda in podobno, kar pa danes sploh ni več samoumevno, kaj šele zaželeno.“

V Sloveniji je okoli 20 biodinamičnih kmetij in 2.200 ekoloških. Njihovo število še vedno raste, a ne tako skokovito kot včasih. Na leto se v sistem vključi približno sto novih kmetij.

Z biološko-dinamičnim oz. biodinamičnim kmetovanjem se dalj časa uspešno ukvarja **Drago Purgaj** iz Cerkevneja; Purgajeva kmetija je nosilka certifikata ekološke pridelave in ima po sklepu Demeter International pravico uporabe mednarodne blagovne znamke Demeter.

Kaj je pravzaprav biodinamično kmetovanje, je Purgaj opisal takole: „Biološko-dinamična pridelava je za razliko od drugih metod pridelave oblika samozadostnega kmetijstva. To je tudi eden izmed poglavitnih razlogov, zakaj je biodinamika tako redko omenjena. Enostavno: tisti, ki delajo po tej metodi, ne kupujejo veliko semen, gnojil in škropiv in so zato za oglaševanje nezanimivi. Biodinamiki se zavedajo, da ni zadosti zamenjati sintetičnih pesticidov s takšnimi, ki bi bili prijaznejši do narave, torej namesto enega sredstva kupiti drugega. Biodinamika temelji predvsem na doslednem upoštevanju načela naravnega ravnovesja. Precejšnjo pozornost se posveča odzivom rastlin in živali na dejavnike, kot so položaj oziroma konstelacije

planetov ter naravnim ritmom (ritem leta, meseca, dneva), za kar se posamezna opravila izvajajo ob ugodnih dneh za posamezen ukrep, s čimer se bistveno zmanjša potreba po zaščitnih sredstvih. Delo po tej metodi vključuje tudi uporabo in izdelavo biodinamičnih pripravkov, ki jih izdelujemo iz zdravilnih zelišč (kamilica, rman, preslica idr.) in mineralov, s katerimi krepimo zdravje rastlin ter posredno zmanjšujemo pojav bolezni in škodljivcev. Pravočasna uporaba teh pripravkov revitalizira oslabljeno vitalnost rastline ter stimulira rast korenin, aktivnost talnih mikroorganizmov ter tvorbo humusa, kar dokazujejo mnoge znanstvene raziskave.“

Kot pojasnjuje Purgaj, so različne študije dokazale, da je biodinamični način dela z zemljo, čebelami in živalmi kakovosten: „Ugledni švicarski neodvisni inštitut FIBL (Forschungsinstitut für biologischen Landbau) že več kot petindvajset let ugotavlja in poroča o razlikah med konvencionalnim, organsko-biološkim ter biološko-dinamičnim načinom pridelave. Biološko-dinamična metoda je v prednosti po izmerjenih parametrih, ki poleg pridelka upoštevajo tudi odstotek biomase, pestrost travnatih vrst, žuželk, deževnikov in drugih organizmov. Projekt je po svetu znan pod imenom DOK-poizkus (dinamično, organsko, konvencionalno), njegove metode pa so podlaga za delo pridelovalcem po vsem svetu.“

V 60. letih prejšnjega stoletja je biološko-dinamična metoda služila kot izhodišče razvoju ekološkega kmetovanja, katerega pobudnik je bil švicarski agrarni politik dr. Hans Müller, ki se je zavedal, da je preobrazba v biološko-dinamično kmetovanje dolgoročni cilj, zato je za začetek predlagal zgolj tiste segmente, ki so omogočali, da so švicarski kmetijski obrati postali neodvisni od dokupa surovin. V Sloveniji pa segajo začetki biodinamike v devetdeseta leta prejšnjega stoletja, ko je Meta Vrhunc začela predava-

ti in objavljati članke. Leta 1991 je bilo ustanovljeno društvo Ajda Vrzdenc, temu pa so sledila ostala društva, ki so danes povezana v Zvezo društev za biološko-dinamično gospodarjenje, medtem ko za koordinacijo med Demeter kmetijami ter krovno organizacijo Demeter International skrbi Demeter zavod za biološko-dinamično gospodarjenje.

SM

HLEVSKI PREZRAČEVALNI VENTILATORJI

AKCIJSKA PONUDBA

PRESEZONSKI POPUST - 50%
velja do 31.3.2012

Aksialni ventilatorji
EOLOSTAR
premera od 80 do 140 cm

Vertikalni ventilatorji
Altra-Air
premera do 730 cm

Zahtevajte BREZPLAČNI KATALOG ProFarm 2011

ProFarm

KOŠENINA D.O.O.

WWW.PROFARM.SI

Spodnja Senica 9
1215 Medvode
Tel. 01/3618-303
GSM. 040/21-33-55

MODRA ŠTEVILKA

● 080 73 74

V Slogi je moč!

VSE ZA SPOMLADANSKO DELO NA POLJU IN VRTU....

KMETIJSKA TRGOVINA ŠIKOLE
KMETIJSKA TRGOVINA LOVRENC ...

02 79 53 065

02 79 53 055

TRGOVINA ZA KMETOVALCE IN VRTIČKARJE

- **Semena jarin, trav, vrtnin,**
- **semenski krompir,**
- **semenska koruza**

ZP Hibridi®
saatbau linz®

- **gnojila, substrate, sredstva za varstvo rastlin**

Lumax® Force®

Slogin Infofon: 04 20 14 950

PRODAJA IN SERVIS KMETIJSKE MEHANIZACIJE

Celovita ponudba kmetijske mehanizacije, olj, maziv in rezervnih delov.

Z veseljem vam bomo svetovali in se potrudili za vas.

Obiščite nas vsak dan med 7. in 19. uro in v soboto do 13. ure. Vabljeni!

Odkup žit, živine, lesa 031/572 616

Kmetijska mehanizacija 051/629 049

www.sloga.si

Kampanja je v teku

Vloge le z usklajenimi podatki

Letošnja kampanja oddaje zbirnih vlog za leto 2012 se je začela že 27. februarja, zadnji rok za oddajo vlog pa poteče sedmega maja. Zamudniki bodo sicer vloge za pridobitev neposrednih plačil lahko oddajali še do prvega junija, seveda s „kazenskimi“ odbitki.

Zbirno vlogo morajo tudi letos vložiti vsi, ki želijo v letu 2012 vlagati zahteve za kateregakoli od ukrepov kmetijske politike, ki so vključeni v kmetijsko okoljski program (KOP) in ki so zavezanci za izpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti ali pa dajejo v promet živinska gozila.

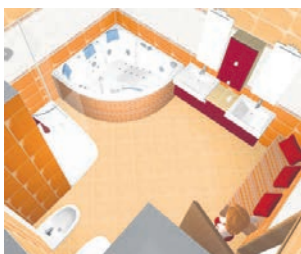
Iz Agencije za kmetijske trge, ki je zadolžena za obdelavo vlog, pa letos sporočajo: „Prejšnja leta so kmetje oz. vlagatelji na dom prejeli navodila oz. kratek opomnik za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike ter podatke o zemljiščih v uporabi. Letos Agencija omenjenih podatkov in navodil nosilec ne bo pošiljala na dom, ker so na voljo pri kmetijskih svetovalcih na vseh izpostavah KSS. Vsa navodila, obrazci, informacije in podatki, ki so potrebni za uveljavljanje neposrednih plačil in plačil PRP za obdobje 2007-2013 za ukrepe osi 2, pa so na voljo na spletni strani Agencije »Zbirna vloga 2012...od A do Ž«. Na dom pa bo Agencija poslala pisno opozorilo le tistim kmetom, ki imajo v registru kmetijskih gospodarstev (RKG) neusklajene podatke, zaradi katerih vnos zbirne vloge ne bo mogoč.«

Vodja svetovalne službe na ptujskem KGZ Peter Pribožič pa je kmete opozoril predvsem na to, da naj se držijo določenih terminov obiska pri svetovalcih.

POMLAD d.o.o.

Topdom
skupna
Za male in velike mojstre.

- gradbeni material
 - suhomontažni sistemi
 - mešanje fasadnih in notranjih barv (Jub, Röfix, Caparol)
 - fasadni sistemi
 - izolacije
 - kritine
 - orodje
 - barve, laki
 - salon keramike
- tel: 02/799-01-00

IZRIS KOPALNIC
v Salonu Keramike

Pomlad d.o.o., Gerečja vas 36 b, 2288 Hajdina
E: pomlad.doo@siol.net S: www.pomlad-doo.si

agronatur

naravna domača krmila za živali

PP - AGRO d.o.o.
Tržaška cesta 41A
2000 Maribor
tel.: 02 33 00 670
www.agronatur.si

IZDELOVANJE KMETIJSKE MEHANIZACIJE

KOVAŠTVO
PRELOG ALOJZ s.p.

Proizvodni program

- **Novo** plug za buče na zapiranje
- **Novo** pralni stroj za bučna semena
- **Novo** polirni stroj za semena
- **Novo** okopalnik za buče 3 vrstni
- Kombajn za trebljenje buč
- Plug za buče 3 m in 4 m
- Trosilec apna (enakomeren količinski raztros pri tleh – se ne kadi)
- Okopalnik za koruzo in vrtnine z dognojevalno napravo INOX 2-, 4- in 6- vrstni
- Strniščni plug-rahljajnik s sejnalno napravo za travo
- Predsetveniki različnih širin od 1,80 m do 5,50 m
- Podrahljajniki z drobilnimi valji do 60 cm delovne globine
- Sadjarski podrahljajči

www.kovastvo-prelog.si info@kovastvo-prelog.si
tel: 02/ 587 14 63 GSM: 041 679 459

KO POTREBUJETE GOTOVINO TAKOJ ...

**GOTOVINSKA
POSOJILA**

UGODNI IN ENOSTAVNI POGOJI

- posojila za zaposlene in upokojene
- ni stroškov odobritve
- izplačilo gotovine takoj
- tudi za osebe z nižjimi dohodki

INFO-KREDIT d.o.o.

Mlinska ulica 28, 2000 Maribor

(v bližini avtobusne postaje, nasproti bencinske črpalke)

Tel: 02/25-27-363, Gsm: 051/70-10-20

Arrat®

Prazna
vreča ne
stoji pokonci.
Napolnite
jo le z
najboljšim.

Fitofarmaceutsko sredstvo uporablja varno. Pred uporabo vedno preberite etiketo in informacije o sredstvu.

Arrat® je vrhunski herbicid za zatiranje najtrdozračnejših enoletnih in večletnih širokolistnih plevelov v ozimnih in jarih žitih (pšenica, ječmen): kamilica, osat, slak, smolenec, mrtva kopriva, številne dresni, njivska zlatica, njivska gorjušica, poljski mak, jetičnik, navadna zvezdica, ščavje in druge.

Zatira **vznikle plevela**. Najboljše delovanje dosežemo, ko imajo pleveli **2-6 listov**, zato ga priporočamo v pšenici in ječmenu **do konca razraščanja**.

Najpomembnejše **prednosti**: 2 mehanizma delovanja, dodano močilo Break Thru delovanje izboljša, nizek odmerek, odmerku prilagojeno pakiranje, enostavna priprava škropilne brozge in hitro raztapljanje, meša se z večino fitofarmaceutskih sredstev, zaradi hitre razgradnje v tleh, ne omejuje kolobarja.

BASF od 1865. Spoštujemo tradicijo, ustvarjamo prihodnost.

BASF Slovenija d.o.o., Dunajska cesta 111 a, 1000 Ljubljana, T: 041 640 246, www.basf.si

Distributer: METROB d.o.o., Začet 20a, 3202 Ljubecna,
Tel.: 03 7806 330; info@metrob.si; www.metrob.si

BASF

The Chemical Company

Od tod in tam

Hvaletinci • Zlatoporočenca Hrga

Foto Tone: Stanko Sumenjak

Poročni obljudi, ki sta ju prvič izrekla pred 50 leti, sta zakonca Franc in Alojzija Hrga iz Hvaletincev 14. februarja 1962, cerkveno pa dva dni kasneje v cerkvi sv. Lovrenca v Juršincih. Zlati ženin se je rodil aprila 1931 v Hvaletincih, nevesta pa junija 1939 v Toplakovi družini v Mosteh. Skupni dom sta si ustvarila v Hvaletincih, kjer živita še danes. Njuno ljubezen pa sta v tem času oplemenitila z rojstvom treh otrok: Ivana, Simona in Lidije, danes pa sta Alojzija in Franc babica in dedek sedmim vnukom: Tadeju, Aleksandri, Maji, Leonu, Anji, Gabrijeli in Davidu. Odkar sta se spoznala, sta zlatoporočenca delala na kmetiji, še danes pa jima je v veselje manjši vinograd in vrt. Zlato poroko, na kateri ju je poročil duhovnik Franc Mlakar, sta proslavila na pustno soboto v družbi sorodnikov in prijateljev.

Dženana Kmetec

Ormož • Künštini Prleki na muzejski sceni

Foto: Viki Ivanuša

Na muzejski sceni v Beli dvorani ormoške grajske pristave so predstavili Filmsko potovanje Künštinih Prlekov med Muro in Dravo, ki je zajemalo potovanje po treh domačih občinah – Središče ob Dravi, Sveti Tomaž in Ormož. Pred projekcijo filmov so s svojo glasbo nastopili člani Etnološko-kulturnega društva Künštini Prleki, ki se trudijo ohraniti in negovati bogato kulturno dediščino, ljudsko izročilo in pristna narečja Prlekije. Gost muzejske scene je bil predsednik društva Milan Belec, ki je govoril o projektu V živi sliki in besedi po 11 občinah LAS Prlekija, v okviru katerega je nastal filmski zapis. V njem je prikazano potovanje Künštinih Prlekov po Prlekiji, kjer so skozi pogovore z domačini izvedeli veliko zanimivega ter na filmski trak ovekovečili lepote in posebnosti prleške pokrajine in njenih ljudi. Muzejsko sceno je gostil Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož, vodila pa sta jo Aleš Arih in Martin Steiner.

Viki Ivanuša

Pomurje • Kulinarična doživetja nekoliko drugače

Foto: NS

V okviru projekta Doživetje panonske gastronomije se številni pomurski gostinci v teh dneh predstavljajo z vodenimi kulinaričnimi dogodki. Za prihajajoči pomladni čas so pripravili gastronomske užitke s poudarkom na svežini, cvetenju in novi rasti, kar zagotavlja kakovostno prehranjevanje. Vsi, ki se radi prepustijo gastronomskim užitkom, so najrazličnejše dobrote lahko okusili v obliki vodenih kulinaričnih večerov. Eden od teh je bil minuli petek v gostinskih prostorih na Gmajni pri podjetniški družini Smolkovič iz Razkrižja pri Ljutomeru. Ob nosilki dejavnosti Jasmini so v gostilniški delovni proces vključeni še mož Oto ter oba sinova Robert in Primož.

NS

Ormož • Pravljične urice za najmlajše

Otrokom pomagajo odrasti

V knjižnici Franca Ksavra Meška Ormož vsako prvo sredo v mesecu pravljice pripoveduje Zdenka Kosi. Ker je sama velika ljubiteljica pravljic, jih z velikim veseljem in občutkom pripoveduje najmlajšim.

Minulo sredo so otroci prisluhnili zgodbi po motivih Toneta Pavčka Juri Muri v Afriki. Zdenka Kosi je o fantu, ki se ni želel umivati, otrokom pripovedovala, nekaj odlomkov tudi prebrala, ogledali pa so si tudi ilustracije. Že med zgodbo so se pogovorili o razlikah med rasami in o tem, da so dobri in slabi ljudje povsod ne glede na barvo kože. „Jaz sem še iz starejše generacije učiteljev, ko smo v vsaki vsebini morali najti tudi vzgojne smotre. Zanimivo pa je, da jih običajno najdemo in izpostavijo že otroci sami. Pomembno je le, da se z njimi o tem pogovorimo,“ je povedala Zdenka Kosi, ki je nekoč poučevala prvošolčke na Osnovni šoli Ormož, po upokojitvi pa se ni želela odpovedati druženju z otroki, njihovem razmišljanju in iskricam. Njene pravljjične urice so namenjene osnovnošolcem nižjih razredov in mlajšim. Običajno se na pravljjični urici zbere od 5 do 10 večjih otrok, ki aktivno sodelujejo, mlajši pa raziskujejo knjižnico in tu in tam za krajši čas prisluhnejo pripovedi.

„Ko sem poučevala v prvem razredu, smo imeli bralno omizje in učenci so vedeli, da

Foto: Viki Ivanuša

Popolnoma zatopljeni v igro spomin na temo pravljice Juri Muri, ki so jo slišali pred tem.

bomo takoj, ko naredimo, kar je treba, brali zgodbi. Ob tem smo vsi zelo uživali. Vsak dan smo prebrali nekaj, tudi daljše knjige v nadaljevanjih. Včasih so me pri omizju čakali že zjutraj, ker jih je zanimalo, kako se zgodba nadaljuje. Učenci so lahko v branje prinašali knjige, ki so jim bile všeč, da smo jih v šoli prebrali vsem. Seveda je bilo lažje s tistimi učenci, ki so bili od doma vajeni branja, tisti ki pa tega niso poznali, pa so se tudi počasi navadili. Včasih so jih mirili kar sošolci, ki so hoteli slišati nadaljevanje zgodbe,“ je povedala Zdenka Kosi in se spomnila, da takrat

nekateri otroci knjig niti listati niso znali, kar je pomenilo, da se z njimi niso kaj dosti srečevali: „Danes se to ne dogaja več, saj so tudi starši spoznali, da so pravljice pravo bogastvo in pomagajo otrokom, da odrastejo, da se znajo spoprijeti s težavami, da si oblikujejo cilje, pridobijo izkušnje. Pravljice jih naučijo, da lahko premagamo slabo, če se le potrudimo, in da se samo od sebe nič ne spremeni. Albert Einstein je dejal, da če hočeš imeti pametne otroke, jim moraš brati pravljice. Če pa hočeš imeti še bolj pametne otroke, jim moraš brati še več pravljic.“

Zdenka Kosi je povedala, da sama v otroštvu ni imela sreče, da bi ji brali pravljice, so ji pa še danes zelo všeč. Za otrokov razvoj otrok so zelo pomembne tudi z vidika razvijanja besednega zaklada, za razreševanje dilem, kot iztočnica za pogovor, v njih vidi veliko dobrega in vzgojnega za otrokovo notranje doživljanje in vzpostavljanje odnosov. „Najlepše je seveda branje doma, ko bralec lahko otroka vzame v naročje in mu posveti tistih nekaj minut. Vem, da nam vsem primanjkuje časa, tudi sama sem se pri svojih otrocih izgovarjala na to, a ko sem pogledala na uro, sem videla, da je to tako malo časa, ki pa da toliko sreče, zadovoljstva in skupnega z otrokom, da posoda zlahka počaka.“

Zdenka Kosi pravi, da pravljicarstvo ni preprosto: „Zahtevno je, vendar če ti je všeč in si s srcem pri stvari, je veliko lažje. Otroci hitro vidijo, če se vživiš in si z dušo pri stvari ali ne. Po pravljici za podoživljanje običajno naredimo še kakšen izdelek ali kaj pobarvamo, v aprilu pa si bomo izdelali preproste lutke, s katerimi bomo odigrali zgodbo.“

Viki Ivanuša

Središče ob Dravi • Mednarodni debatni turnir za osnovnošolce

Debatirali o okolju

Minuli konec tedna je na Osnovni šoli Središče ob Dravi že tretjič potekal mednarodni debatni turnir. Andreja Šut, ki vodi organizacijo tega dogodka na šoli, je povedala, da jih zelo veseli, da so jim tudi tokrat zaupali organizacijo, saj je to hkrati tudi priznanje za dobro organizacijo dosedanjih turnirjev.

Na turnirju se je zbralo okoli 45 debaterjev z njihovimi mentorji. Večina je bila iz osnovnih šol širom po Sloveniji. Zgodilo pa se je, da tokrat domačini iz OŠ Središče ob Dravi niso imeli svoje ekipe, ker sta se učenki udeležili tekmovanja v znanju kemije. Središka ekipa se je na tekmovanje kljub temu pripravljala, svoje znanje pa bo pokazala na turnirju v Žirovnici prihodnji mesec. Napovedan je bil mednarodni turnir z dokaj dobro mednarodno udeležbo, vendar so teden pred turnirjem svojo udeležbo odpovedali Nemci, v zadnjem trenutku pa so odpovedale še tri ekipe iz Hrvaške, tako da so za mednarodnost turnirja poskrbeli samo črnogorski osnovnošolci iz Budve. Sicer pa prav velikega obiska iz tujine niso pričakovali, ker nima veliko dežel razvite debate za osnovnošolce, je povedala Bojana Skrt, direktorica Za in proti, zavoda za kulturo dialoga, ki v Sloveniji skrbi za razvoj debate. Organizirajo izobraževanja, seminarje in druge dejavnosti. Število debatnih klubov v Sloveniji variira. Vendar nekako velja, da na osnovnoškolskem

nivoju deluje 25 do 30 šol, podobno tudi na srednješkolskem, okoli 10 klubov pa tudi na študentski ravni. Na debati v Središču so udeleženci debatirali na temi Treba je prepovedati nuklearne elektrarne in Jejmo lokalno pridelano hrano. Temi so poznali že dva meseca in so se

na njiju lahko dobro pripravili. Na mednarodnih turnirjih se vedno odločajo za teme z okoljskega področja, saj to zadeva vse udeležence. Pred tekmovanjem so udeležencem pripravili otvoritveno slovesnost, na kateri jih je pozdravil in jim zaželel prijetno bivanje tudi središki župan

Jurij Borko. Udeleženci so spsalili pri učencih in njihovih družinah, saj je turnir trajal dva dni. Na koncu so bili najboljši debaterji iz OŠ Miklavž pri Ormožu, in sicer ekipa z imenom Tri gracije, ki se je v finalu pomerila z ekipo iz Žirovnice.

Viki Ivanuša

Foto: Viki Ivanuša

Ekipa debaterjev iz Črne Gore je bila edina ekipa iz tujine, ki se je pomerila na turnirju v Središču ob Dravi.

Nagradno turistično vprašanje

Za večjo urejenost in kvaliteto bivanja

Ptujsko Mestno hišo že deset let krasi srebrno priznanje mednarodnega tekmovanja ocvetličanih mest Entente Florale, pri katerem je poudarek na urejenosti okolja in kvaliteti bivanja. Po desetih letih bo Ptuj ponovno udeleženec tega tekmovanja, na katerem naj bi potrdil že doseženi rezultat izpred desetih letih oziroma ga po možnosti nadgradil, je pričakovanja pred letošnjim tekmovanjem predstavil ptujski župan Štefan Čelan.

V tekmovanju mesto vidi tudi dodatno priložnost in nadgradnjo projekta Evropska prestolnica kulture 2012. Prvi korak k udeležbi na tem tekmovanju je bil podpis pisma o nameri z društvom Entente Florale Slovenija. Slovenija je članica mednarodnega združenja Entente Florale od leta 1998. V njem se združuje 12 evropskih držav. Mednarodna komisija bo Ptuj ocenjevala 27. junija letos.

Pred tem bo mesto določilo nekaj reprezentativnih lokacij, ki si jih bo komisija ogledala na kraju samem, z nekaterimi projekti in razvojnimi programi mesta pa se bo seznanila na srečanju v Mestni hiši oziroma s pomočjo fotografij in krajših tekstov. Do maja naj bi v ta namen mesto izdalo tudi priložnostno zloženko. Tudi v letošnjem projektu Entente Florale bo podobno kot leta 2002 pomembno vlogo imelo Turistično društvo Ptuj. Ožji organizacijski odbor za izvedbo projekta je na delovnem srečanju v Mestni hiši, ki je bilo 12. marca, podal nekaj konkretnih predlogov o tem, kako traso, ki si jo bo komisija ogledovala šest ur, narediti še privlačnejšo. Osrednji poudarek bo na predstavitvi vsega tistega, kar je mesto uspelo narediti v teh desetih letih od leta 2002, ko se je prvič udeležilo tega mednarodnega tekmovanja. Čeprav je na Ptuj pogosto slišati, da se ne dela nič

Foto: Črtomir Goznik

Podhod pri Mestnem kinu je postal galerija na prostem.

oziroma ne dogaja nič, je rezultatov na področju urejanja okolja in boljše kvalitete življenja oziroma bivanja kar nekaj. Točke, ki jih bo povezala letošnja trasa, so kompleks Turnišče, igrišče za golf, Terme Ptuj, Ptujsko

jezero, minoritski samostan, Evropark, v katerem so člani mednarodne komisije Entente Florale pred 10 leti zasadili lipo, stanovanjska soseska, soseska individualnih hiš, zavarovani in naravni parki, mestno jedro. Vsaka

točka se bo predstavila s svojo zgodbo, v kateri pa mora imeti pomembno mesto tudi civilna družba. Vse pa bo odvisno od tega, kako bomo znali predstaviti neko predhodno stanje in sedanje stanje, kako bomo znali zgodbo, v katero je vključenih čim več socialnih struktur, tudi povedati, je poudaril ptujski župan. Mestno jedro bi se lahko drugače predstavilo tudi prek talnih poslikav asfalta, z drugačnimi cvetličnimi aranžmaji, ki bi bili lahko tudi iz suhega cvetja – mesto se mora očistiti neprijaznih sivih kamnitih korit – predvsem pa z več življenja. Do 27. junija bo nekatere spremembe doživela tudi mestna tržnica, kamor bodo postavili lične prodajne hiške, v drugačni podobi in vsebini pa bi morali zaživeti tudi poslovni prostori na tržnici, ki že nekaj let samevajo. Mesto

potrebuje tudi več košev za odpadke in odlaganje cigaretnih ogorkov.

Kot je poudaril dr. Vlado Korošec, se mora mesto usmeriti v dolgoročne spremembe, dati prednost novim vrednotam in kvaliteti življenja. Te so nakazane skozi številne projekte, ki jih je mesto zastavilo oziroma jih še zastavlja skupaj z vsemi nosilci razvoja in s celotno družbeno nadgradnjo. Če bomo vsak na svojem področju in vsi skupaj živeli in delali za projekt, bo rezultat takšen, da bodo z njim zadovoljni meščani in obiskovalci, ki se bodo v mesto vračali. Pri tem pa je lahko vključenost v mednarodni projekt urejenosti okolja in kvalitete bivanja samo ena od poti, ki vodijo do cilja.

Nagradno vprašanje

Rimsko zgodbo Term Ptuj sestavlja prirreditve: saturnalijske, rimske poroka in rimske igre, je pravilen odgovor na predzadnje nagradno turistično vprašanje. Nagrado zanj bo prejela Ana Fric, Medribnik 7 c, Cirkulane. Danes vprašujemo, koliko udeležencev ima Slovenija vsako leto na mednarodnem tekmovanju Entente Florale. Nagrada za pravilen odgovor je vstopnica za obisk bazenov in savn hotela Primus. Odgovore pričakujemo v uredništvu Štajerskega tednika, Raičeva ulica 6, do 23. marca.

NAGRADNO TURISTIČNO VPRAŠANJE

Koliko udeležencev ima Slovenija vsako leto na tekmovanju Entente Florale? _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Davčna številka: _____

Ptuj • Rozika Ojsteršek med 50 najuspešnejšimi Slovenkami

Delo, ki ga ni mogoče prezreti

Sedmega marca so v Ljubljani razglasili prvo med 50 odličnimi revije Onaplus, v kateri je objavljenih 50 najuspešnejših Slovenk. Zmagovalka je postala Jožica Maučec Zakotnik, direktorica Cindi Slovenija in vodja Svita – programa za zgodnje odkrivanje raka debelega črevesa in danke. Med 50 odličnimi sta tudi dve Ptujčanki: upokojena višja medicinska sestra Rozika Ojsteršek in vrhunska plezalka Mina Markovič.

Rozika Ojsteršek je upokojena višja medicinska sestra, mentorica izjemno uspešne ptujske ekipe prve pomoči Civilne zaščite, ki je na lanskem evropskem prvenstvu v oživiljanju osvojila prvo mesto in skupno šesto mesto v ekipni konkurenci. Gospa Rozika je tudi predsednica sveta ČS Panorama, predsednica MO RK Ptuj, ki je po njeni zaslugi ponovno oživel po 30 letih, da bi tudi Ptuj kot največje območje ponovno imel organizacijo, ki bi povezovala krvodajalce, predvsem pa želi prižgati iskricke v očeh vseh tistih, ki potrebujejo pomoč, starejšim in obnemoglim, ki so preponosni, da bi sami prosili za pomoč. Skupaj s predsednikom sveta ČS Spuhlja Francem Bolcarjem tudi koordinira obnovo stanovanjske hiše Denisa Čeha iz Spuhlje 92 a.

Uvrstitev med 50 najuspešnejših Slovenk je tudi Roziko Ojsteršek presenetilo. Sama pravi, da so verjetno k temu prispevali vsi dosedanja dosežki njenega dela, ne samo dosežki lanskega leta. Občutki ob tem, da je njeno delo opazilo tudi širše okolje, so zelo dobri. V času svojega aktivnega dela je počela marsikaj, tako je tudi še v njeni upokojenski dobi. Usposobila se je za vodenje priročne lekarne v Kidričevem, opravila pedagoško dokvalifikacijo, poučevala v srednji šoli na Ptuj – zdravstveno vzgojo na pedagoški gi-

mnaziji in srednji medicinski šoli. Več kot deset let je bila zastopnica regije Spodnje Podravje v republiški komisiji za zdravstveno vzgojo v Ljubljani, njeno področje delovanja je bila vedno preventiva, pomagati ljudem.

Leta 1996 je na Ptuj ustanovila univerzo za tretje življenjsko obdobje, to, kar je mestu manjkalo. Vodila jo je devet let. Vse to je verjetno prispevalo k temu, da so jo uvrstili med 50 najuspešnejših Slovenk. Ob vsem tem delu je našla tudi čas za delo mentorice nadvse uspešni ekipi prve pomoči

CZ MO Ptuj, ki je s svojimi dosežki prepoznavna ne samo v državnem, temveč tudi v evropskem merilu. Gre za edinstveno ekipo tudi v evropskem merilu, ki vztraja že tako dolgo. Ko je lani razmišljala, da je čas za slovo, so jo ti enkratni fantje, možje, ki sestavljajo ekipo, znova pregovorili, da je ostala, da bi skupaj prehodili še kakšno obdobje. Morda pa je v njej le nekaj takega, da ji uspe vse to povezovali skupaj in da so skupaj uspešni, ne glede na svoje posamične življenjske zgodbe in odločitve; pomagajo vselej,

ko je to potrebno, saj čutijo in zaznavajo, da je nudenje pomoči sočloveku tista temeljna vrednota, ki jo je treba ohraniti.

Duhovno te bogati, kar narediš za druge

V humanitarnost je Roziko Ojsteršek, kot je povedala, usmerila njena notranjost, stalna misel, ki živi v njej, da te duhovno bogati le tisto, kar lahko dobrega narediš za druge. Tisto se ti tudi vrača. „V osnovni šoli so bili moji predmeti matematika, kemija, fizika. Zaradi tega so me vsi usmerjali v neke tehnične poklice, izbrala pa sem si medicinsko šolo, verjetno tudi iz razloga, da bi lahko pomagala ljudem,“ je Rozika pojasnila svojo odločitev za humanitarno delo in delo v dobro ljudi. Mestni odbor RK Ptuj ima od nedavnega tudi svoje lastne prostore, dobili so jih po zaslugi PGD Ptuj, brez njegove pomoči bi bili brez rok in nog. Na pomoč so gasilci priskočili pri njihovi zadnji akciji, ko je bilo treba razvoziti postelje do ljudi, ki so jih dobili od Doma upokojencev na Ptuj, ljudje na terenu pa so jih potrebovali, a sami niso imeli prevoza.

Človek ne more ostati hladen, ko se sreča s stisko ljudi. Ena takšnih je bila v zadnjem času tudi zgodba Denisa

Čeha. Rozika Ojsteršek se je poskušala vživeti v njegovo vlogo: imeti 19 tisoč evrov dolga in to odplačevati pri mesečni plači 530 evrov, ob tem pa še živeti. Odplačal bi ga šele po 50. letu. Če bi hišo prodal, bi postal še večji socialni problem. Ironija slovenske socialne politike je neverjetna; če bi bil Denis socialni problem, mu vsega tega ne bi bilo treba vračati, enostavno bi ga odpisali, ker pa je priden in dela, je dodatno tepen in kaznovan od države, ker je dolg treba plačati. Denisova zgodba se je dotaknila mnogih, koordinacijo obnove hiše in pomoči pa vodita skupaj s predsednikom sveta ČS Spuhlja Francem Bolcarjem. V kratkem času je bilo ob pomoči dobrih ljudi narejenega veliko, poudarja, čeprav sedaj nekateri, ko vidijo, kako vse skupaj poteka, že skušajo biti hudobni in škodoželjni. „Ko vidim nasmeh in zadovoljstvo na Denisovem obrazu, njegovo radost, je to novo potrdilo tega, da je darovanje tisto, kar dela človeka polnega in zadovoljnega. Ob strani mu bomo stali do konca, dokler obnova hiše ne bo v celoti končana. Ljudem, ki so darovali material za obnovo kopalnice in barve za pleskanje, ni mogoče reči, da se kopalnica ne bo obnovila in stanovanjski prostori na novo popleškali. Humanitarci vemo, da pomoč dela čudeže, zato tudi vztrajamo pri svojem delu in poslanstvu, ne glede na vsa polena, ki se nam mečejo pod noge,“ poudarja Rozika Ojsteršek.

Zasebno Roziki, ki je vdova že trinajst let, največ nasmeha na obraz ríšejo njeni bližnji, hčerki in šest vnukov. Svoje baterije pa si polni tudi z delom na vrtu, ki ji prav tako kot vse drugo, kar počenja v življenju, pomeni neizmerno veliko.

Foto: Črtomir Goznik

Rozika Ojsteršek: „Dobrih del ni nikoli dovolj, vedno so ljudje, ki potrebujejo pomoč, le najti jih je treba.“

Ptuj • Zgodbe izbrisane Mirjane Učakar

Otroci – največje žrtve izbrisa

Ptujčanka Mirjana Učakar, rojena Radanov, so v knjigo državljanov vpisali v očetovem kraju bivanja v Vinkovcih, kjer se je rodila leta 1953, čeprav je bil njen oče Srb, ki je živel na Hrvaškem do II. svetovne vojne. V partizanih je spoznal Mirjanino mamo, ki je bila Slovenka, in se po vojni priselil na Ptuj. Da je izbrisana, da je nekaj narobe, se je zavedla spomladi leta 1992, ko so želeli registrirati avto na njeno ime.

V računalniku je bila „tema“, ni je bilo, zato ni bilo mogoče vnesti njenih podatkov. Zazdelo se ji je, da je nekaj hudo narobe. Junija istega leta je rodila sina in ko so ga šli vpisati na matični urad, so ji povedali, da pošiljajo potrdila o državljanstvu in da njena potrdila ni med njimi, ker je Hrvatica. Napotili so jo v pisarno za tujce, kjer ji je neka gospa uradnica zelo neprijazno povedala, da si mora urediti vrsto dokumentov, opraviti izpit iz slovenskega jezika in imeti urejeno drugo državljanstvo, če sploh želi zaposliti za slovenskega. V družini je nastal preplah, vrstili so se prepri, celo njena teta, ki jo je imela vedno za pametno žensko, jo je obdoližila, da je že morala nekaj narobe narediti, da se ji je to zgodilo. Dve leti je bila brez vseh dokumentov, ker so ji jugoslovanski potekli, s tem je bila tudi brez socialne varnosti, na novo pa si statusa ni mogla urejati, ker na Hrvaškem ni imela več nobenih sorodnikov.

Po dveh letih je na ambasadi Hrvaške v Ljubljani dobila nasvet, da naj se prijavi pri nekom čez mejo, ker vendar živi blizu meje, in če koga tam pozna, naj ji pomaga urediti hrvaško državljanstvo. Za pomoč je zaposlila gospoda, ki je nekoč delal v ptujskem Agisu, živel pa je v Cestici. Prijavila se je pri njih doma, pri notarju podpisala overjen dokument, da ne bo imela do njih nobenih zahtev, da ne bo živela pri njih, zatem pa na upravni enoti v Varaždinu dobila potni list in osebno izkaznico. Ni in ni mogla razumeti, da se je kot Slovenka znašla med izbrisani. Trma, razočaranje in grenkoba je bila velika, tako velika, da si ni hotela sama urejati slovenskega državljanstva. Zanj sta to poskušala urediti mož in teta. Vedno so upravni organi tudi ugotovili, da je dohodek družine premajhen za vzdrževanje štirih članov in da na tej podlagi niti ne more zaposliti za državljanstvo. Na UE na Ptuj so se v tistem času razen redkih dveh častnih izjem vsi do nje obnašali zelo grdo. To so bile gospe, ki so bile pripravnice, ko je Mirjanina mama še službovala na občini, kjer je bila tajnica skoraj vseh prvih mož nekdanjega okraja in pozneje velike občine Ptuj vse do leta 1975. Vsi so jo po-

znali, a so se kljub temu vedli skrajno nesramno. Še pred tremi leti ji je ena izmed njih zabrusila, češ, zakaj pa si državljanstva ni kupila za 600 tolarjev. „Najbolj me boli, da ljudje enostavno še danes nočejo razumeti, da pri tem ne gre za nobeno državljanstvo. Odvzeto nam je bilo stalno bivanje, do katerega ima vsak človek pravico, če živi neko normalno življenje. Moja zgodba niti ni toliko pomembna. Ni se mi zgodilo toliko hudega kot tistim, ki so bili deportirani, ki so šli na počitnice domov v Srbijo, v Bosno in Hercegovino, pa se niso mogli več vrniti v Slovenijo. To so veliko bolj žalostne in krute zgodbe. Najbolj pa me boli današnja situacija, saj sem pred kratkim doživela novo „seciranje“ v državnem zboru. Povabljeni smo bili k predsedniku Državnega zbora Gregorju Virantu, ki še danes ne ve, ali je bil izbris kršitev človekovih pravic. Tudi izjave, ki jih je dal v sejni sobi, se razlikujejo od tistih, ki jih je dal pred kamero. Srečali smo se tudi s člani odbora za peticije in človekove pravice, ki ga vodi Tamara Vonta, kjer smo spet morali poslušati Evo Irgl o podarjenih državljanstvih, Vinko Gorenak je govoril o t. i. izbrisanih špekulantih. Pogrešala sem gospoda Branka Grimsa, ki pa vedno govori o okupatorjih. To je še veliko bolj žalostno od vsega, kar se je dogajalo zadnjih dvajset let. Ko smo ustanovili društvo izbrisanih, smo še upali, da se bo situacija vendarle popravila. Leta 2005 smo se razcepili na dve društvi: eno se bori bolj po pravni poti, civilna iniciativa, katere članica sem bila doslej, pa bolj z različnimi akcijami, manifestacijami, udeleževanjem na dogodkih, s katerimi skušamo skupaj opozoriti na ta problem. Sama sem se pridružila tudi organizaciji Amnesty International, v imenu katere sem po svojih močeh poskušala problematiko izbrisanih predstaviti na Danskem, v Bruslju, Parizu, v Italiji, Avstriji. Povsod so zelo pozorno poslušali, pokazali razumevanje in sočutje, česar pri nas, razen pri nevladnih organizacijah, nikjer nisem bila deležna. V parlamentu sem bila že večkrat, tudi pred dvema letoma v odboru za notranjo politiko, kjer so me tako nesramno secirali, da tega zlepa ne bom pozabila. V hiši, kjer naj bi vladala neka kultura, te žal ni. Predvsem desnica je še vedno zelo nastrojena proti

Mirjana Učakar: „Najbolj me boli, da ljudje še danes enostavno nočejo razumeti, da pri izbrisu ne gre za nobeno državljanstvo.“

nam. Potem ko so pač morali priznati, da se je izbris zgodil, nočejo obelodaniti krivcev za izbris, med katerimi sta tudi Bavčar in Peterle, ki za to ne bosta nikoli kaznovana. Pogosto smo morali na zelo grd in neusmiljen način opozoriti na krivico, žal drugače ni šlo.”

Uradno Slovenka ponovno od leta 2003

Mirjana je danes tudi po dokumentih uradno ponovno Slovenka, kot je bila prvih 39 let svojega življenja, in sicer od leta 2003, ko je ustavno sodišče izdalo drugo odločbo. Medtem 11 let slovenskega državljanstva ni imela. Leta 2000 je dobila stalno dovoljenje za bivanje, čeprav živi v isti ulici in istem predelu Ptuja že vse življenje. Ob neki priložnosti jo je obiskal tudi rajonski policaj, ki se je zanimal, zakaj nima urejenih dokumentov. Prijavila jo je ena od vrlih sosed, ki je vse vedela ... Civilna iniciativa je žal ugasnila, ker po Aleksandru Todoroviću ni bilo toliko sposobnega človeka, ki bi znal in hotel to stvar voditi. Težko je delati brez denarja in sredstev – dostikrat ni bilo denarja niti za kuverte, da bi lahko poslali vabila.

„Ne smem se umiriti in čakati, kaj se bo zgodilo, zato skušam čim bolj aktivno sodelovati z Amnesty International, tudi z društvom, ki je še aktivno, bom sodelovala. Ne moremo se ustaviti. Delam po svojih močeh in kar bom sposobna, bom naredila, četudi me pestijo bolezni. Največji absurd, ki ga sama ne morem pozabiti, pa je bil, da so od-

mene zahtevali opravljanje izpita iz slovenskega jezika, potem ko sem končala osnovno šolo in gimnazijo na Ptuj. Tega ne morem preboleti. Delala sem v banki, službo pa sem izgubila že pred izbrisom. Tudi slabo se čez nekaj let lahko pokaže kot dobro. Morda je celo dobro, da so me odpustili. Stvar bi bila bolj tragična, če bi morala oditi po izbrisu.”

Krivično se ji tudi zdi, da so leta 2000 zahtevali takso za dovoljenje za opravljane dela po tistem, ko je že prebolela infarkt in ni bila več sposobna za delo. Trikrat je bila na invalidski komisiji: prvič in drugič je bila zavrnjena, češ da zdravljenje ni končano, kar v bistvu ne bo nikoli. Prebolela je tudi tuberkulozo. Na vprašanje, zakaj ne dela, je odgovorila, da je med izbrisanimi, eden od članov komisije pa ji je dejal, da poznajo te izbrisane, te zgodbe, na koncu pa ji dejal, da ni upokojena.

„Na mojo srečo tega zdravnika ob tretjem obisku invalidske komisije ni bilo, v nasprotnem primeru bi se obrnila in odšla. Pokojnina je sicer mizerna, ampak je moja.”

Izbris je bil nezakonit ...

„Pred dvema letoma sem prejela dopolnilno odločbo, na kateri je napisano, da je bil izbris nezakonit in da so nam bile odvzete pravice, ki se nam dodeljujejo tudi za nazaj, ampak žal s tem dokumentom ne moremo ničesar več uveljaviti. Ljudje so želeli uveljavljati odškodnine, vložili so tožbe, nekateri odvetniki jih zastopajo pro bono, ampak ti ljudje se

ne zavedajo, da ko bodo tožbe izgubili, bodo morali plačati vse stroške. Sama z nobeno odškodnino nisem nikoli špekulirala. Ker imam težave s stanovanjem, si želim, da bi se mi rešil ta problem, da se mi omogoči odkup stanovanja po Jazbinškovem zakonu, kot je bil omogočen vsem Slovencem, in da me pustijo pri miru. Edino to, nobena odškodnina, noben denar ne more povrniti tega, da so nam izbrisanim bile odvzete vse pravice, da so nam razpadle družine, da so otroci končali brez diplom, brez srednjih šol, da je bila vrsta problemov. Največji davek so plačali ravno otroci, ki so vse življenje poslušali prepire in besede: ne morem, ker nimam. Ob tem me še vedno prevzamejo čustva. Zdi se mi, da je to največja krivica. Situacija med ljudmi je nekoliko boljša, saj so začeli malo razmišljati, predvsem pa mladi, ki na dejanje izbrisa gledajo kot na nekaj groznega, kar je zakrivila politika. Upanje mi ob mladih vlivajo nevladne organizacije, kot sta Amnesty International in Mirovni inštitut, ki nam še vedno stoji ob strani. Izbris mi je prinesel veliko slabega in tudi veliko dobrega. Danes poznam ljudi, ki jih drugače ne bi poznala. To so mladi intelektualci, profesorji na fakultetah, ljudje, ki so se skozi vsa ta leta ukvarjali z nami, našimi problemi in jih imam za svoje prijatelje. Imam dva otroka: hčerka je v Ljubljani, kjer je zaposlena za nedoločen čas, uredila si je življenje, živi dokaj dobro, sin se je po končanem šolanju zaposlil v firmi v Kidričevem, ki je po treh mesecih objavila

stečaj. Dva meseca je garal na Dunaju, za kar je prejel eno zjamčeno plačo in nič več. Mož sinove prejšnje delodajalke sedaj odpira novo firmo in išče delavce. To je slovenska poštenost in slovenski kapitalizem, ki smo si ga tako želeli. Od te vlade ne pričakujem nič; tudi prejšnja vlada, ki je poskušala popraviti krivice z dopolnilnim zakonom, je močno zgrešila. Zakon je slab, ker ne omogoča vrnitve ljudem, ki so zunaj Slovenije. Javna uprava zahteva nenormalno visoke takse za ureditev dokumentov. Slovenija bi bila dolžna poiskati ljudi, ki so bili izbrisani, jim omogočiti vrnitev statusa in pravice za nazaj, kar pa se žal ne bo zgodilo,“ je povedala Mirjana Učakar.

Izbris je bil ekonomske narave, vodilo ga je sovraštvo do vsega, kar ni slovensko, južnjaki naj se vrnejo v svoje matične republike, ostale bodo službe, stanovanja. Slovenska politika se ni zavedala tega, da so to ljudje, ki so opravljali umazana dela, tako kot jih Slovenci v Nemčiji. Vse, kar je prihajalo z juga je bilo stigmatizirano. „Med izbrisanimi smo se znašli tudi nekateri Slovenci, ki smo bili vpisani v knjige državljanov drugje. Generalno se je vsem zgodila enaka krivica, tudi tistim, ki so službovali v JLA, saj je to bila njihova služba, ki so jo morali opravljati in zaradi tega še niso okupatorji, zločinci. Otroci mešanega zakonov smo postali nedržavljeni Slovenije, ključ za uvrstitev na seznam izbrisanih pa je bil vpis v knjigo državljanov drugje, kar včasih ni bilo pomembno, ker smo bili vsi državljani nekdanje SFRJ. Po narodnosti sem se vedno izkazovala za Slovenko, čeprav prihajam iz mešanega zakona. Tudi na plebiscitu sem bila uradno povabljen in sem glasovala za. Moja starša sta že dolgo mrtva, še dobro, da tega vsega nista doživela, ker te taka stvar ubije. Nihče se ni potrudil, da bi nas bolje spoznal, enostavno smo bili stigmatizirani. Do špekulacije pride vedno, kadar hočeš, da ti nekdo povrne škodo. Ko me je doletel izbris, sem se bala lastne sence. Strah me je bilo iti na ulico,“ se spominja Mirjana Učakar, ena izmed več kot 25 tisočih, ki jih je leta 1992 doletel izbris, ki pa po 20 letih še nima pravega epiloga, ker nanj slovenska politika še ni pripravljena.

Kljub 80-odstotni telesni okvari ni invalid?

Stiska 46-letnega Antona Težaka iz Slap je iz dneva v dan večja. Od junija 2010 je brez dela. Radi bi delal, a dela zanj ni. Ima 26 let delovne dobe, prijel bi za vsakršno delo, samo da bi se lahko preživel; z 58 evri, ki jih prejema zaradi 80-odstotne telesne okvare, ne more preživeti. Drugih prejemkov trenutno nima, do pred dveh let pa je imel plačo, ki mu je zagotavljala preživetje.

V Slape pod Ptujsko Goro, kjer sta s partnerko, invalidsko upokojenko, pred petimi leti kupila hišo na kredit, se je priselil z Vinskega Vrha. Ker kredita ne more odplačevati, mu grozi deložacija. Njegovo psihično zdravje je vse bolj prizadeto, tudi na samomor je že pomislil, ker ne vidi izhoda, pa tudi pomoči ni od nikoder. Osebni zdravnik mu je že izdal napotnico za pregled pri psihiatru. Če ne bi bilo domačih, bi mu trda predla, saj ne bi imel

kaj jesti.

Ves obupan je napisal oglas v Štajerski tednik, v katerem je zapisal, da nujno išče delo, prosi za kakršno koli delo. »Sem invalid na rokah, kar delodajalce zelo moti, naše zakonodaje in komisije ZPIZ-a pa žal ne, saj smatrajo, da nisem invalid. Imam 26 let delovne dobe, od tega 23 let kot telefonist - vratar, tri leta pa sem delal kot šofer kombija - dostavljač po Sloveniji in tudi v tujino. Dve leti že neuspešno iščem služ-

bo, zato se iz obupa obračam na vas in še enkrat lepo prosim za kakršno koli delo. Bil bi zelo hvaležen, saj ne vidim več izhoda, grozi mi tudi deložacija.»

Pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ni uspel z zahtevo za priznanje pravice do višjega zneska invalidnine za telesno okvaro, ker pri »zavarovancu še nadalje obstaja telesna okvara v skupnem odstotku - 80 odstotkov, ki mu je bila priznana leta 1993«. Ponojni postopek za priznanje

Foto: Črtomir Goznik

Anton Težak: »Za kakršno koli delo bi bil hvaležen ...«

pravice do invalidnine za telesno okvaro zaradi poslabšanja zdravstvenega stanja zavarovanca je bil uveden na predlog pristojnega zdravnika.

Zaradi zavrtnite zahteve za priznanje pravice do višjega zneska invalidnine za telesno okvaro se je Anton pritožil, a s pritožbo ni uspel. Centrala na sedežu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je pritožbo zavrnila, pri tem pa se je oprla na izvedensko mnenje invalidske komisije v Mariboru iz avgusta 2011, »da pri zavarovancu ni zdravstvenih sprememb, ki bi zmanjševale njegovo zmožnost za zagotovitev oziroma ohranitev delovnega mesta, na katero je bilo zavarovanec razporejen, to je telefonist, oziroma za poklicno napredovanje, zato pri njem invalidnosti ni«. Ker ni invalidnosti, tudi ni osnove za priznanje pravic iz invalidskega zavarovanja, so zapisali v

odločbo.

Od invalidske komisije je Anton pričakoval upokojitve, ker zaradi invalidnosti ni zmožen opravljati težjih del, prav tako pa tudi ne vidi možnosti izobraževanja ali tečaja, ki bi mu glede na invalidnost omogočil opravljanje kvalitetnega dela. Glede na strokovno izobrazbo in delovne izkušnje je prepričan, da lahko opravlja samo delo telefonista. Anton Težak ima od rojstva deformirani zgornji okončini (prikrajšava oziroma kontraktura). Zaradi strabizma levega očesa nanj praktično ne vidi.

Pravico sedaj išče na delovnem sodišču, ker je prepričan, da mu gredo pravice iz invalidskega zavarovanja. Čeprav je na robu obupa, je še ohranil kanček upanja, da si bo le našel delo, da se bo sposoben ponovno preživljati sam in da bo lahko odplačeval kredit za hišo.

MG

Strnišče • Nov dogodek v galeriji FO.VI

Razstavljata Marika Vicari in Jernej Forbici

V zasebni galeriji FO.VI v Strnišču pri Kidričevem so v torek, 13. marca, odprli razstavo najnovejših likovnih stvaritev Marike Vicari in Jerneja Forbicija.

Številnim ljubiteljem likovne umetnosti iz Kidričevega, Ptujja in bližnje okolice, med njimi je bila tudi majšperška županja dr. Darinka Fakin s soprogom, je zaželel dobrodošlico Vladimir Forbici, lastnik galerije FO.VI. Potem ko je odprl razstavo najnovejših del svojega sina Jerneja Forbicija in snahe Marike Vicari, je pojasnil, da bo pričujoča razstava odprta do 7. aprila, vse pa je že sedaj povabil, da se 10. aprila udeležijo odprtja naslednje razstave - razstave umetniške fotografije Stojana Kerblerja.

Foto: M. Ozmeč

Umetnika Marika Vicari in Jernej Forbici z Vladimirjem Forbicijem, ki je razstavo odprl.

Kot je pojasnil Jernej Forbici, zajemajo njegov del razstave najnovejša dela, ki so nastala lansko jesen in čez zimo. Gre za instalacijo, ki je bila oktobra lani razstavljena v italijanski Parmi. Na ogled so tudi njegova večja dela, ki so bila razstavljena v italijanski galeriji Varese, del njegovih stvaritev pa je bil lani razstavljen tudi v milanski galeriji. Kot je povedal sam, je po desetih letih spet pričel ustvarjati na papir, saj v tem vidi nove izzive in možnosti izražanja. Tudi

njegova soproga Marika Vicari je prevzeta od veličastnosti in tihote narave, le da Jernej raje ustvarja dela, ki se nanašajo na odnos človeka in njegovega ravnanja do narave, medtem ko Marika ostaja sentimentalna pohajkovalka po brezkončnih gozdovih brez prisotnosti človeka. Omenjena razstava je prva skupna razstava Forbicija in njegove soproge Vicarijeve po devetih letih, ko sta se prvič skupaj predstavila v manjši galeriji v Benetkah.

-OM

GLEJ NA CESTO!

080 19 20
www.ZavarovalnicaMaribor.si
f zavarovalnica.maribor

ZM ZAVAROVALNICA MARIBOR

tehnični pregledi
(za osebna in tovorna vozila, motorna kolesa ter traktorje)

vse za pogon
(ležaji, tesnila, jermeni ...)

kurilno olje

TEVE PTUJ
Dornavska cesta 7a, Ptuj
Telefon: 02/ 787 10 10

Poslušajte nas na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Črna kronika

Vlomi, tatvine

Neznani storilec je v nočnem času med 6. in 7. marcem v okolici Slovenske Bistrice s parkirnega tovornega vozila demontiral več delov vozila (pokrov motorja z masko, prednji in zadnje luči, blatnike, dva akumulatorja s pokrovi, vzvratna ogledala in še nekaj ostalih delov). Premoženska škoda znaša 6.000 evrov.

Med 7. in 8. marcem je neznani storilec vlomil v stanovanjsko hišo v Zlatoličju. Iz notranjosti je odnesel prenosni računalnik, fotoaparati in nakit. Premoženska škoda znaša okoli 2500 evrov.

12. marca je neznani storilec vlomil v stanovanjsko hišo v Dvorjanah. Iz notranjosti je odnesel fotoaparati, nakit in gotovino. Premoženska škoda znaša okoli 2300 evrov.

Dva požara

12. marca okoli 20.40 je iz do sedaj neznanega vzroka prišlo do požara na dvorišču kmetijskega kombinata v Hardeku pri Ormožu. Zgorela sta dva traktorja in del stavbe. Poškodovanih ni bilo, premoženska škoda znaša več kot 80.000 evrov.

7. marca okoli 12. ure je v Gerčji vasi zagorel objekt piščančje farme, v katerem je bilo 10.500 piščancev. Z zbiranjem obvestil in ogledom je bilo ugotovljeno, da se je ogenj razširil iz plinskega grelca na tla, kjer je zagorela slama. Zaradi požara je poginila večina piščancev. Premoženska škoda znaša okoli 100.000 evrov.

Štajerska budilka

89,8 98,2 104,3 MHz

Poslušajte nas tudi na spletu:
www.radio-ptuj.si

RADIOPTUJ
89,8•98,2•104,3

ArhiGRAD
www.arhigrad.si info@arhigrad.si
031/231 223

- izdelava projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja
- projektiranje po željah naročnika
- legalizacije črnogradenj
- geomehanske raziskave in projekti
- inženiring

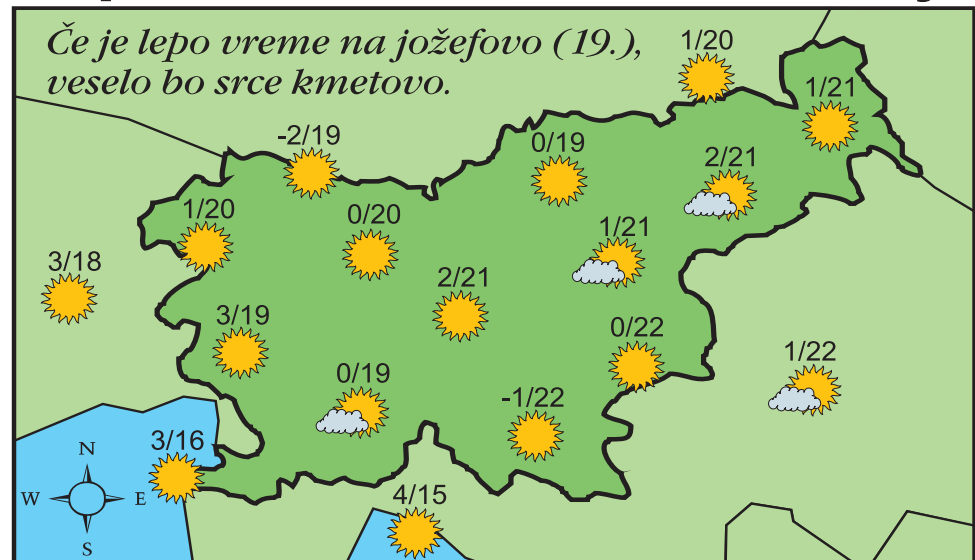
Marec ponudba lignjev

Ocvrti ali z žara, s prilogo **6,90 eur**

Polnjeni s pršutom ali jurčki, s prilogo **7,90 eur**

pomaranča, ob dravi 3a, ptuj
☎ 02 788 00 28

Napoved vremena za Slovenijo

Danes bo jasno in čez dan še nekoliko topleje. Najnižje jutranje temperature bodo okoli 0, najvišje dnevne od 16 do 22 stopinj C.

Obeti

V soboto se bo na zahodu zmerno pooblačilo, drugod bo še precej jasno. Pihal bo jugozahodni veter. V nedeljo bo v zahodni polovici države zmerno do pretežno oblačno, drugod pa večinoma sončno. Še bo pihal jugozahodnik.

Opozorilo

Povsod po Sloveniji je velika požarna ogroženost naravnega okolja.